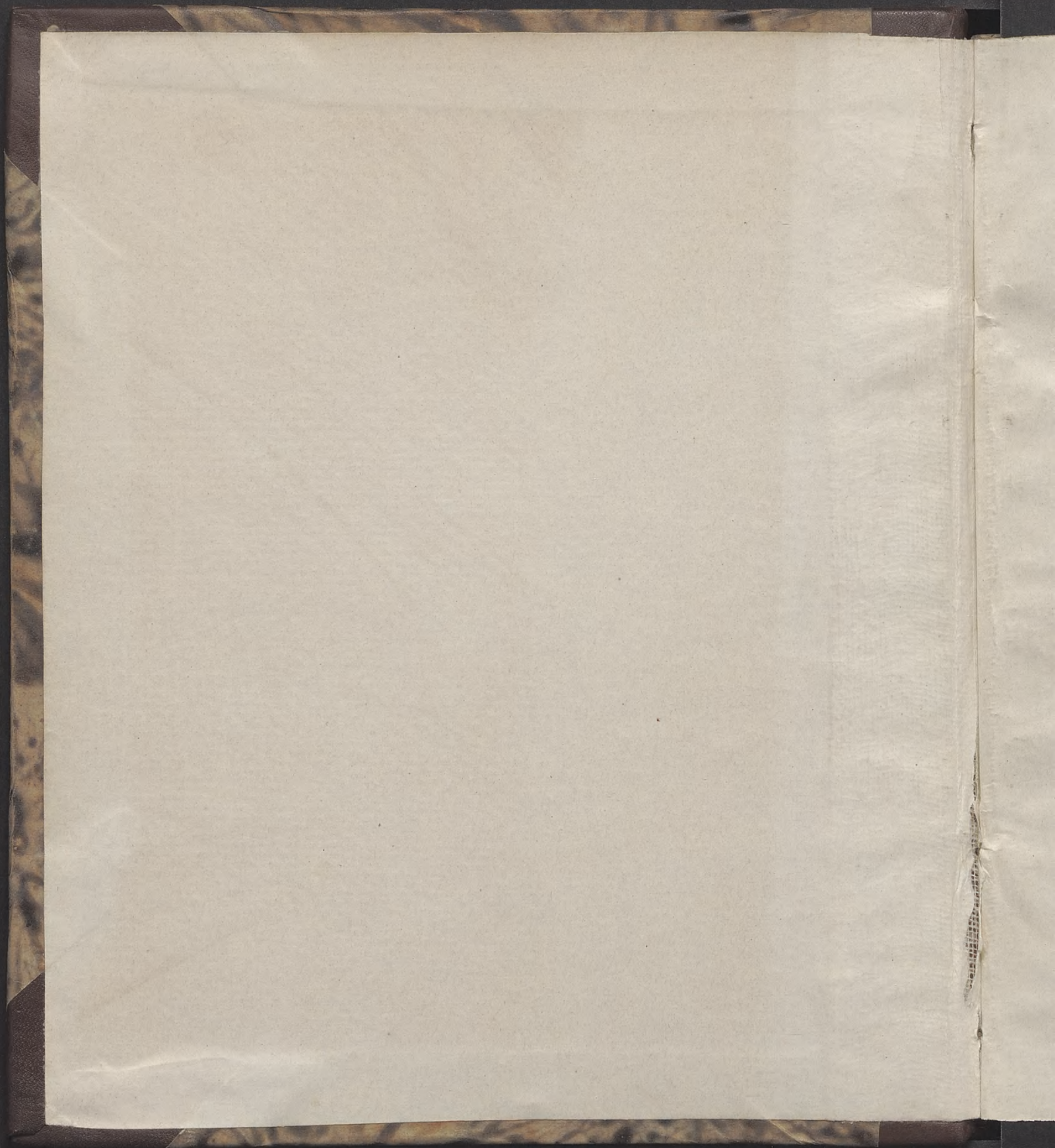
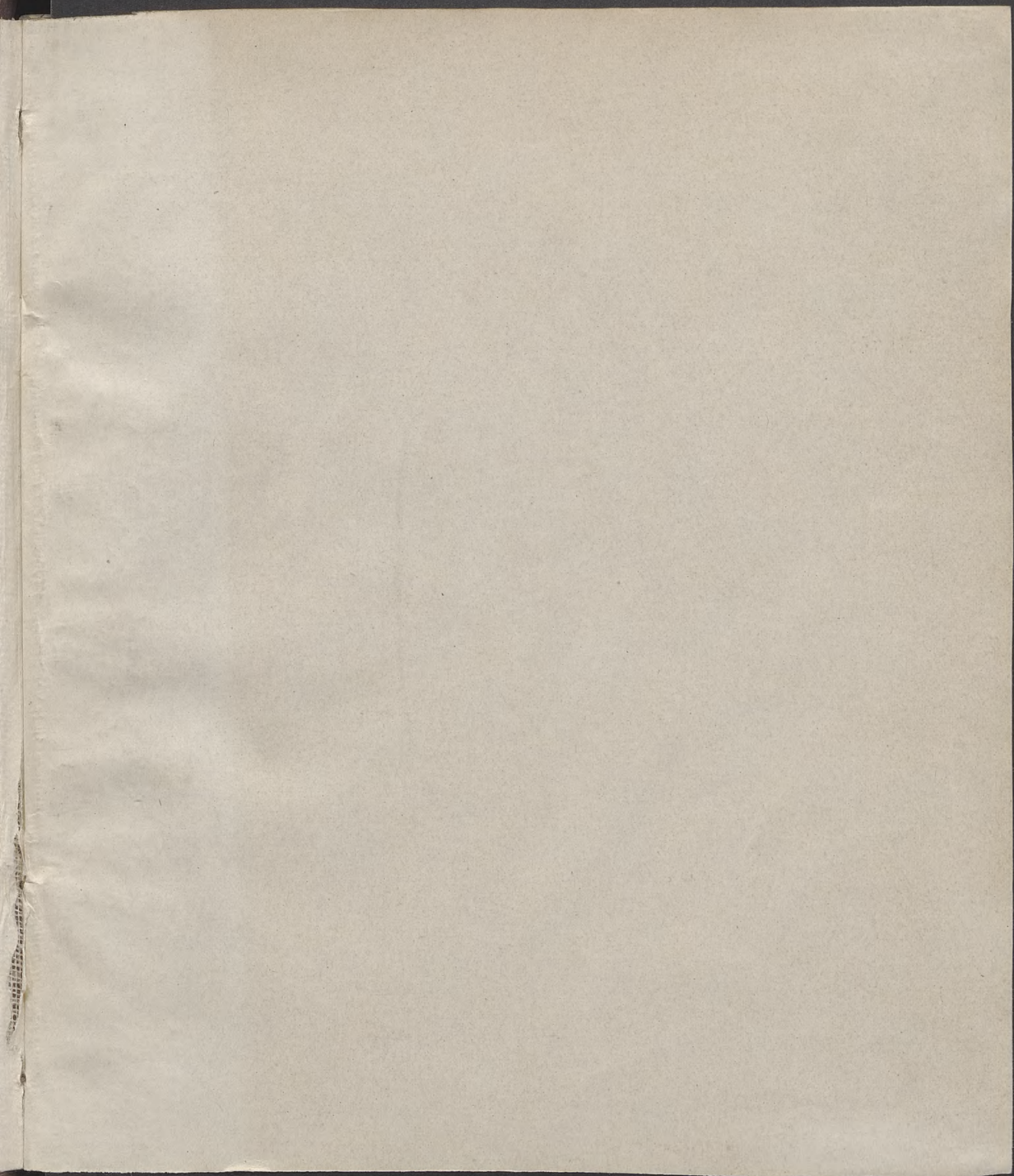


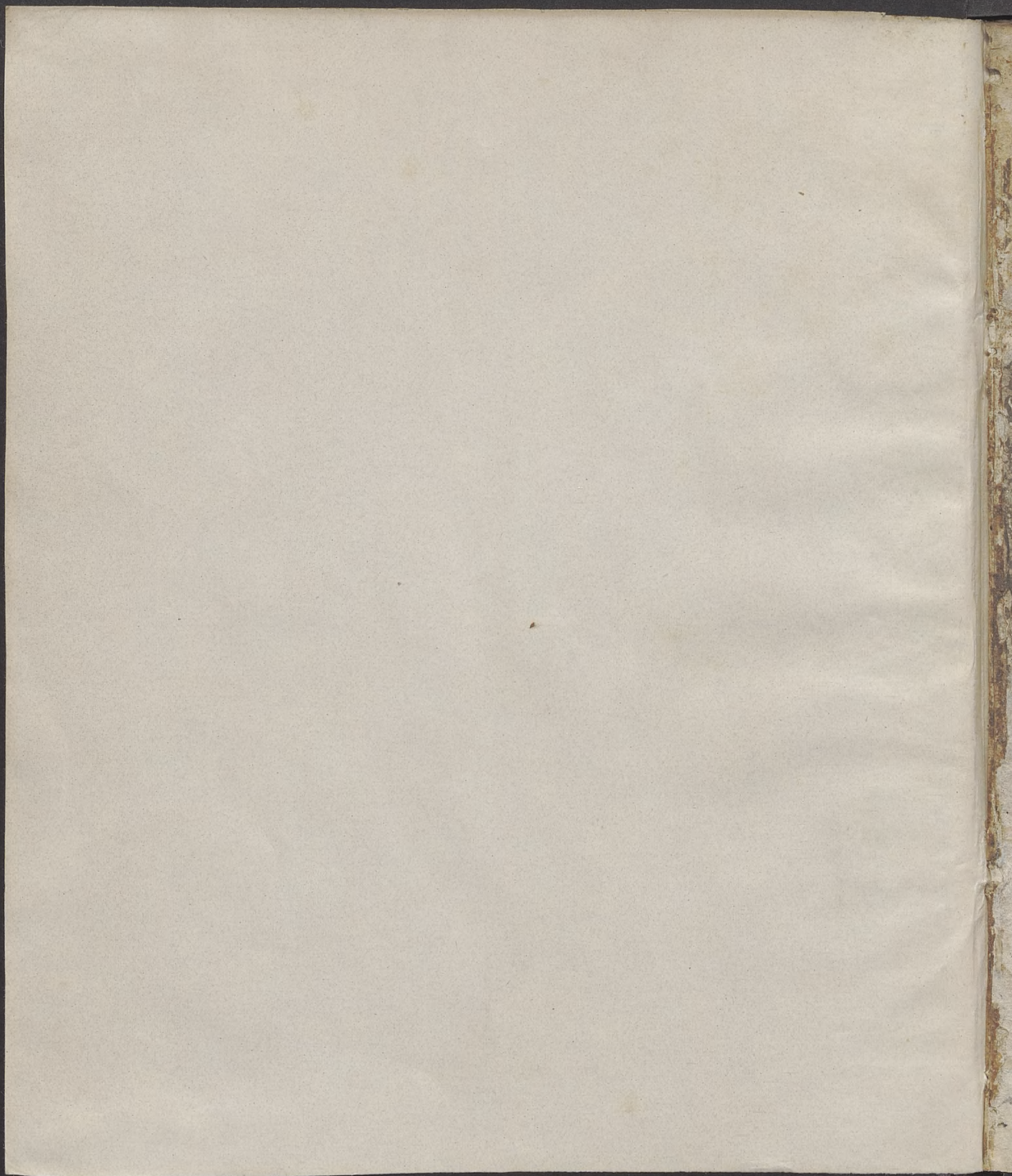
MANUSCRIPTA

INSTITUTI OSSOLINIANI

I. 613







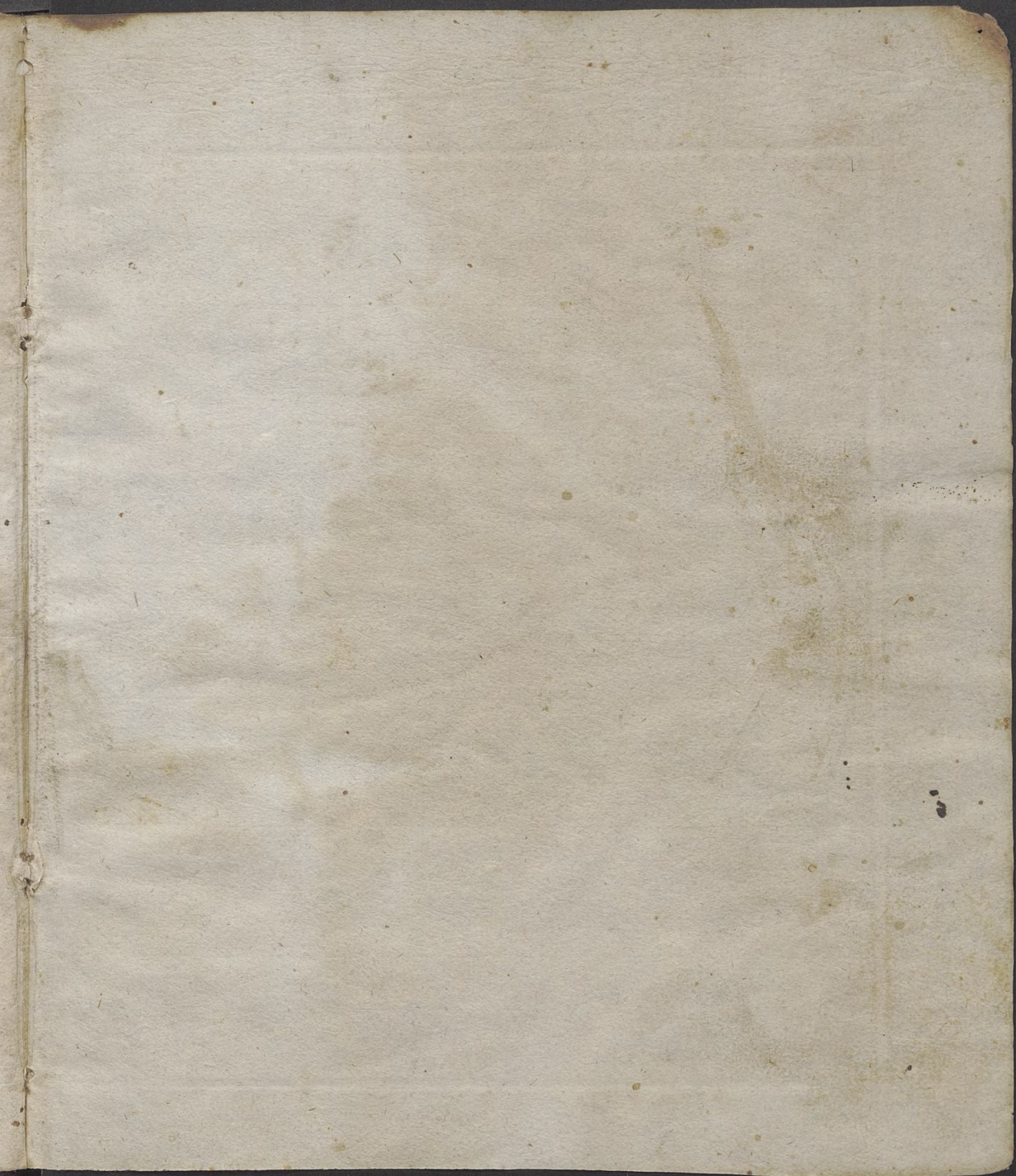
#4

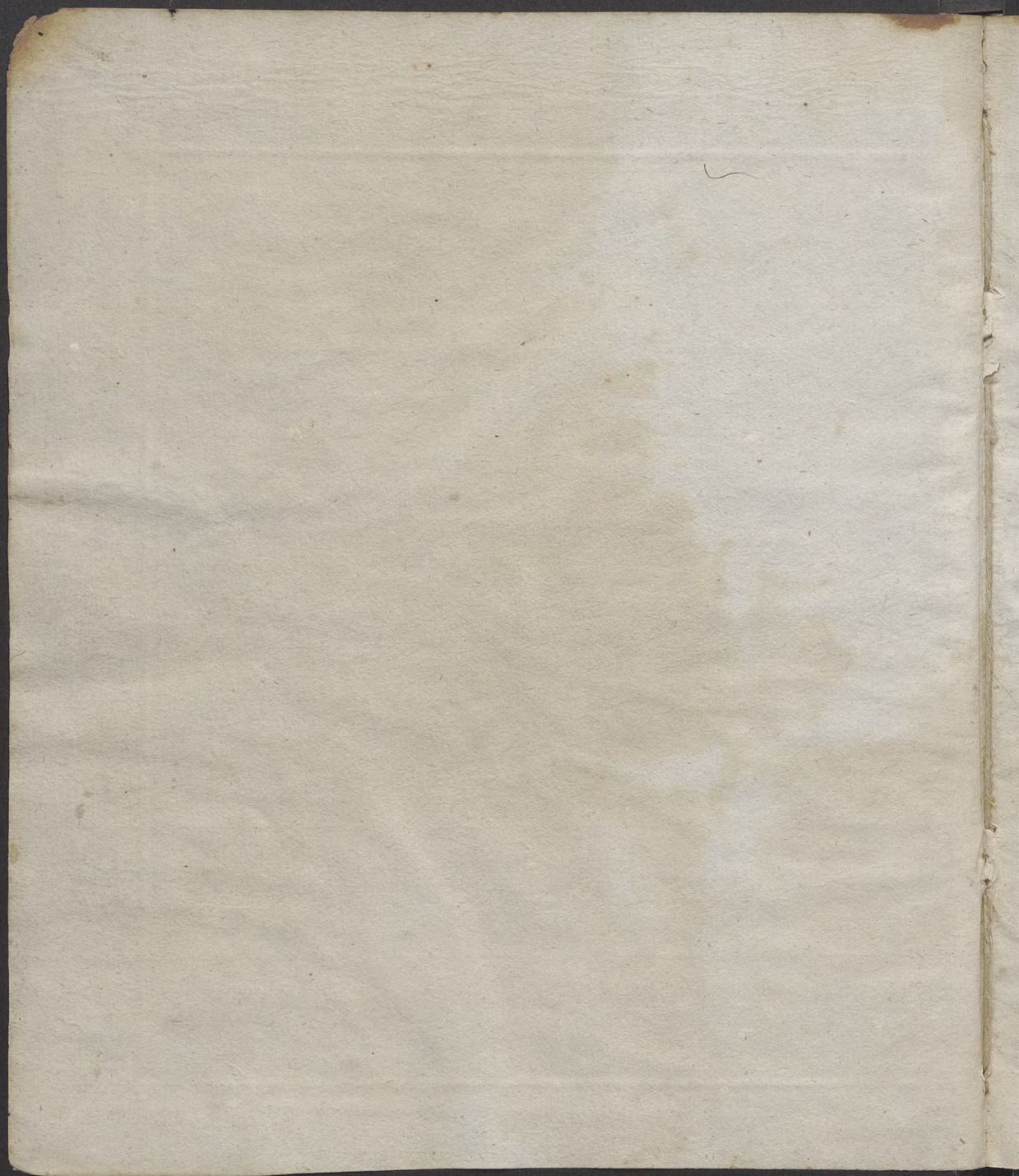
V

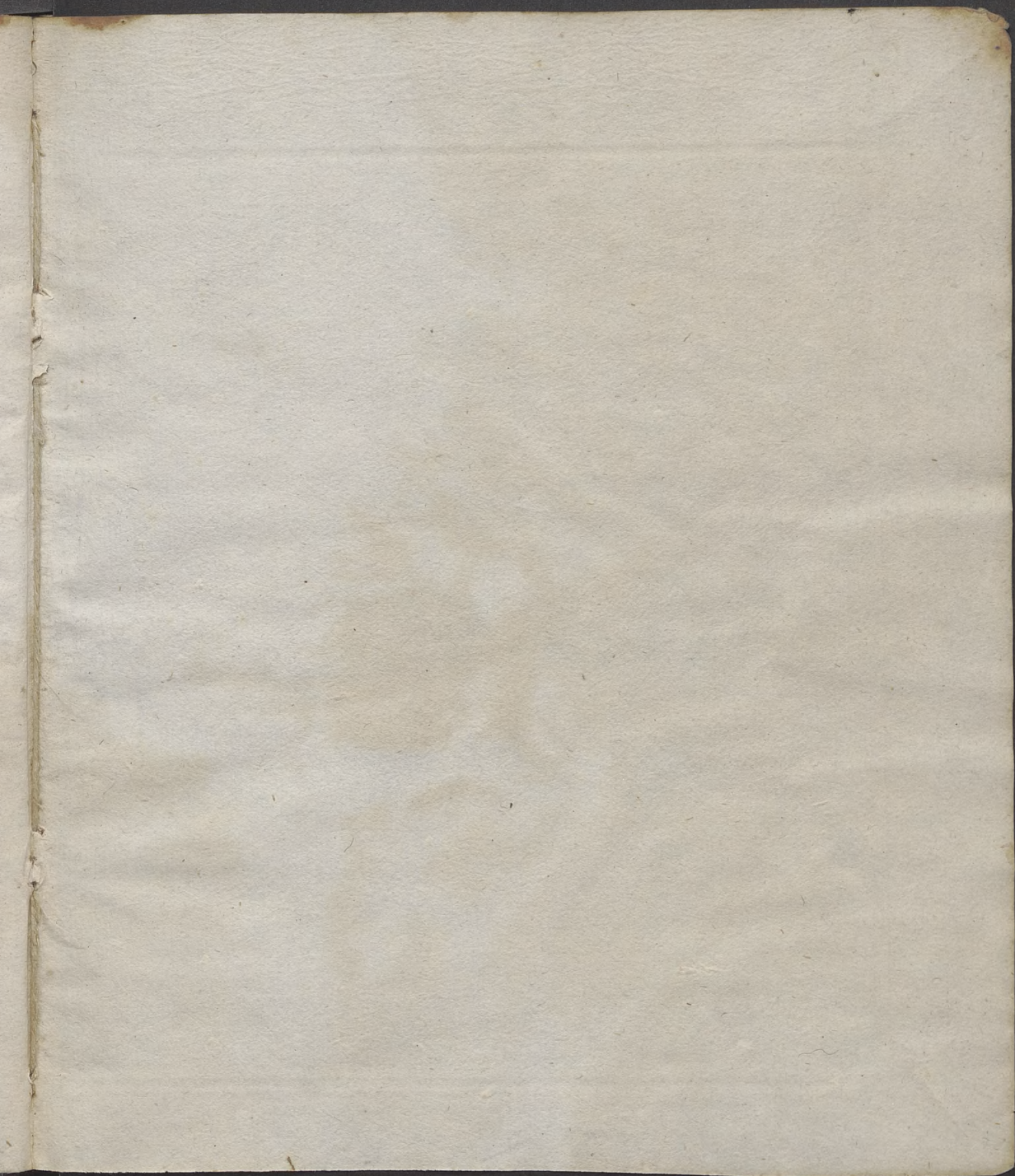
N^o Lou. 613.

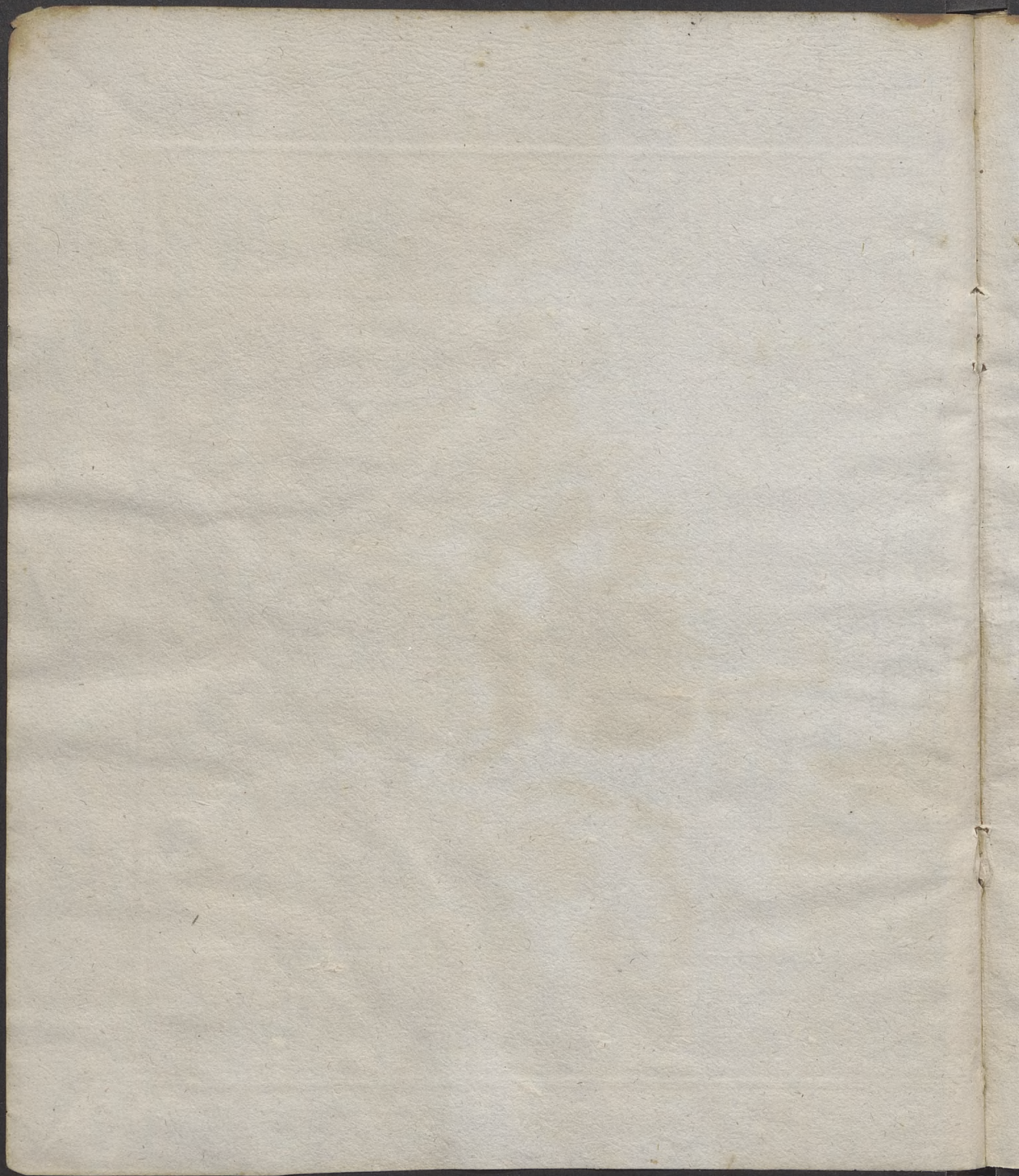
XII.

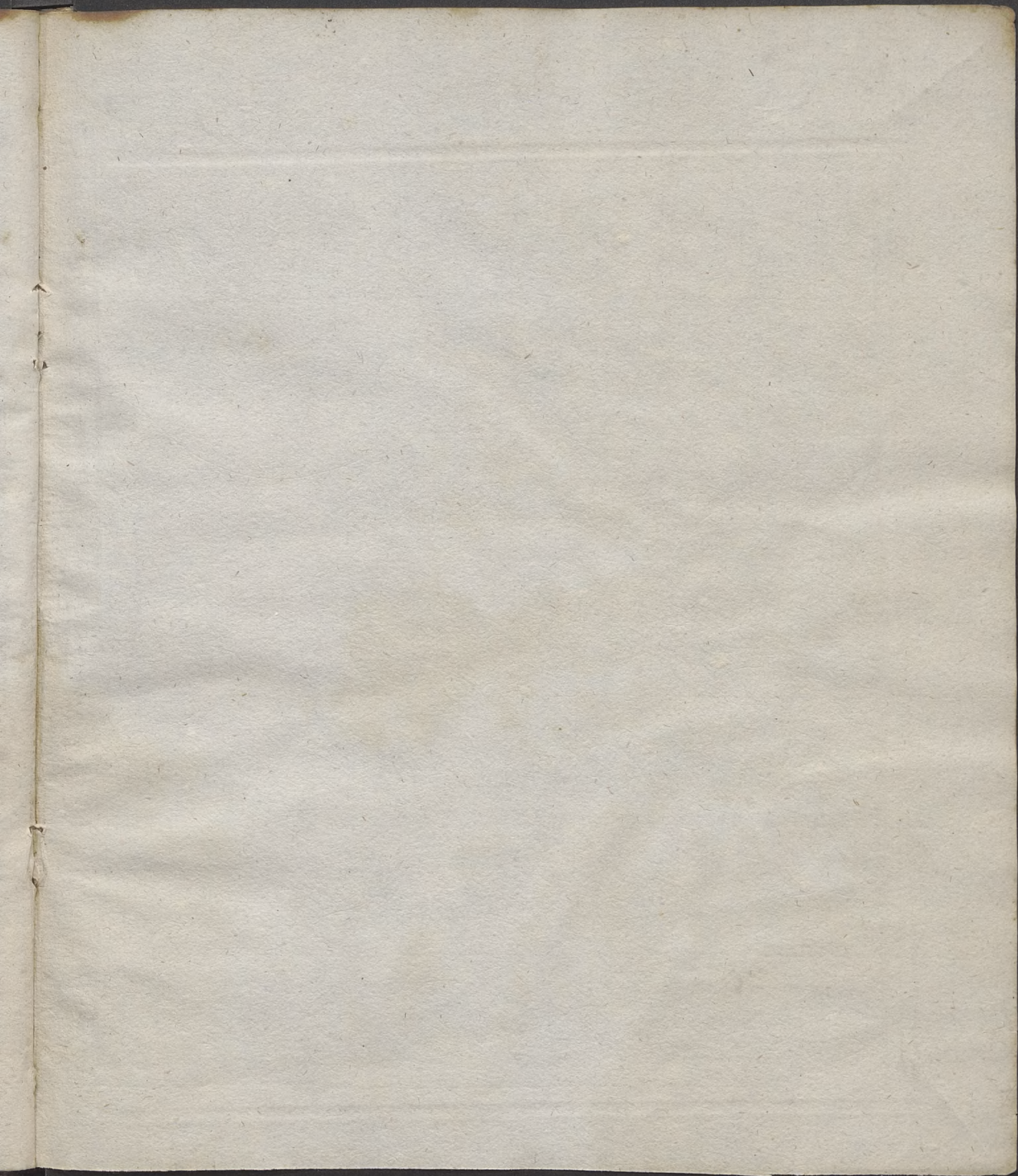
~~no
rape~~

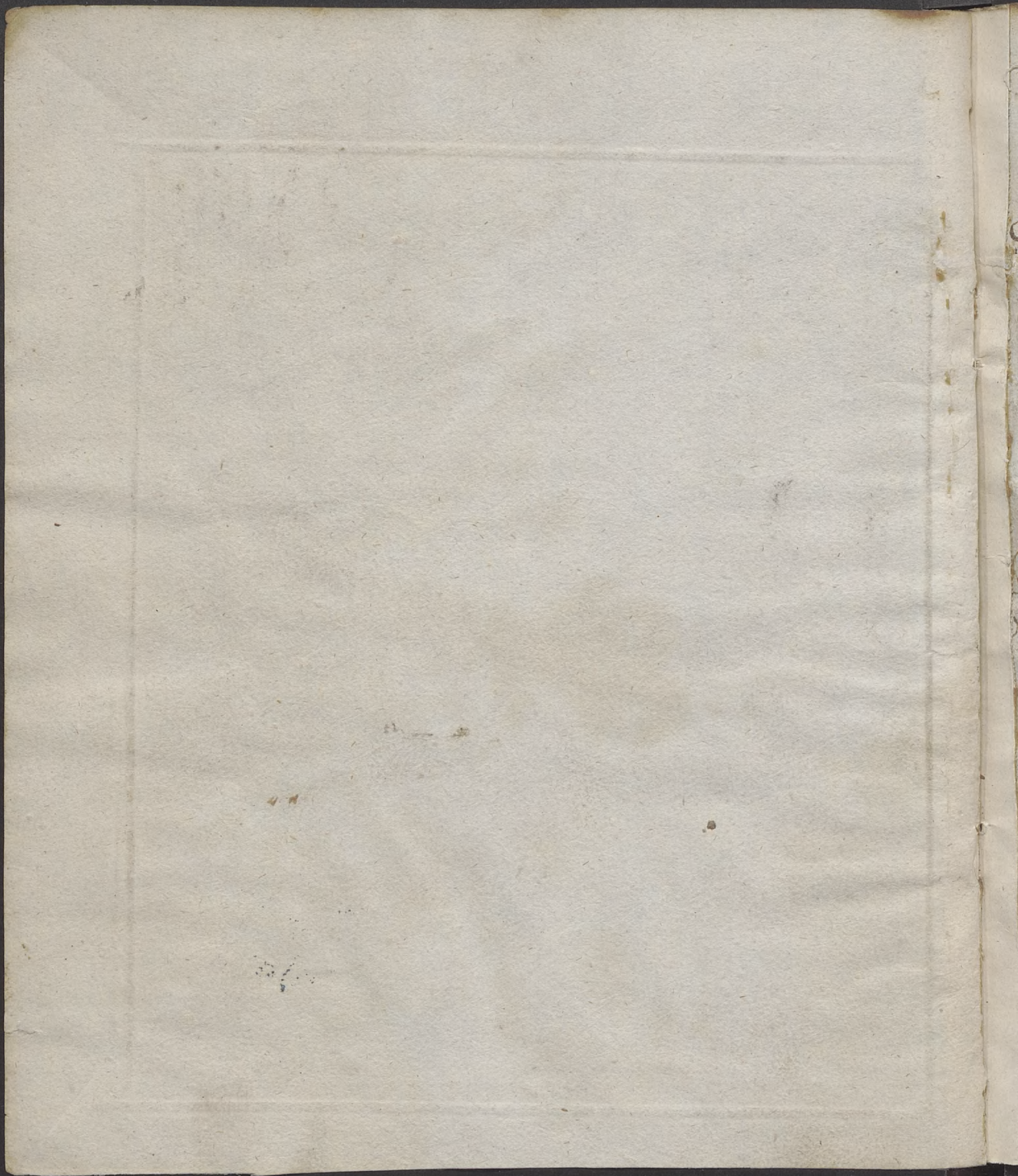












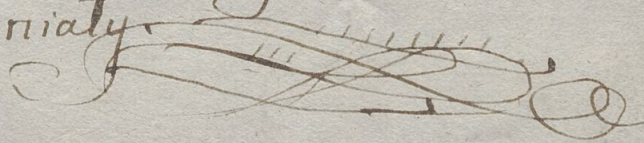
KROTKIE ŻEBRANIE HISTORJI POLSKIEJ Y LITEWSKIEJ.

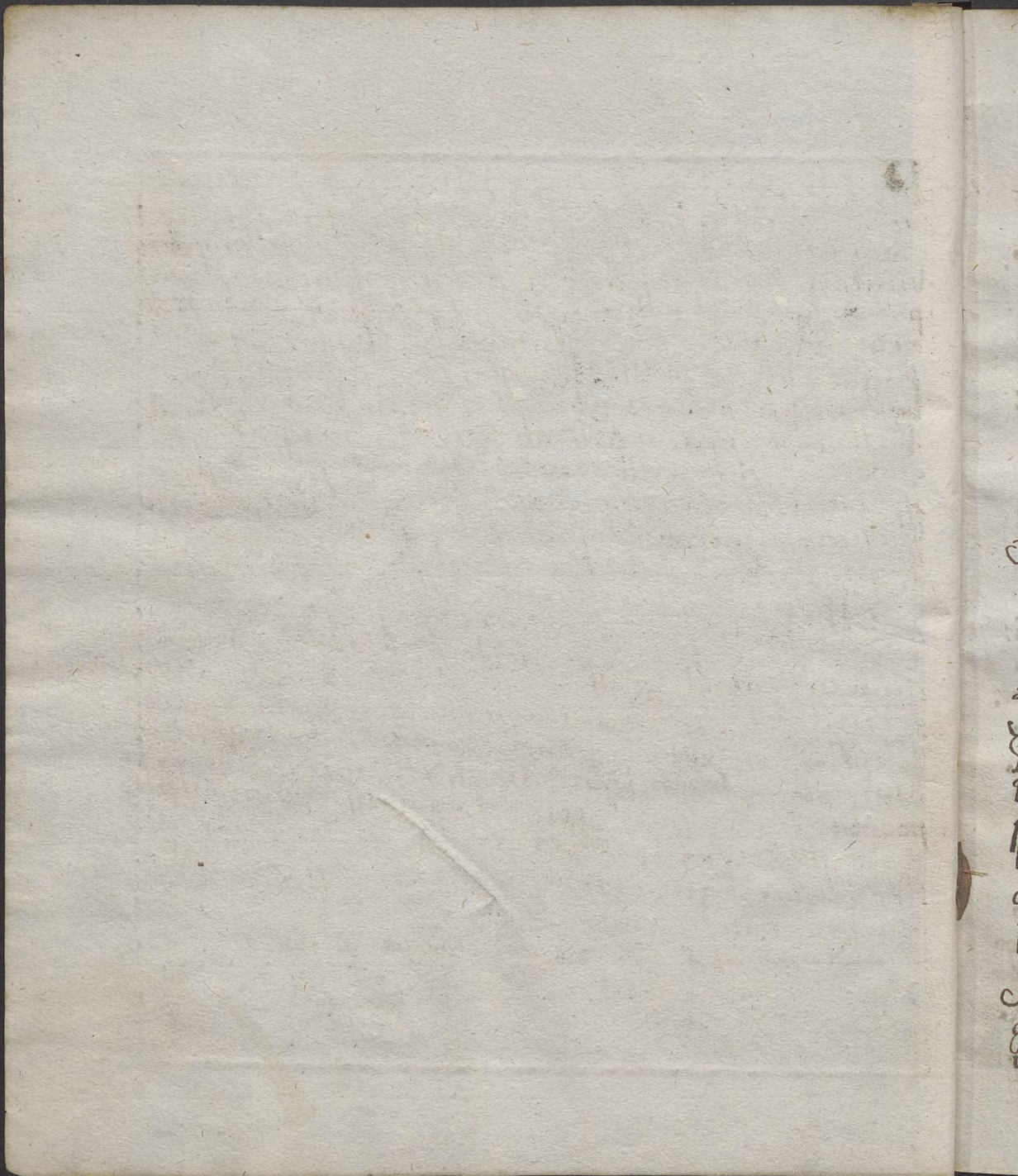
Ponieważ niechwałebna potomnym
 Ludziom rzecz jest, stawnych czynów
 Przodków swoich niewiedzieć dla tego
 umyśliłem przez szkolne zabawy Li-
 tewskiej Historji w Akademij Wileńskiej,
 Krotko wyłożyć Polską zaś Historię w
 Szkołach Lubelskich, bo mi się zda,
 że nieprzyzwolita rzecz
 jest być bieżącym
 w ludzkości
 Dzieciactwa
 losie bony
 dzieło
 niewi
 dziec



J
I
s
a
H
u
M
r
z
u
la
u
to
co
s
b
p
c
A
t
g
z
y

Komu racniejszy urodzenie, wyzsz lub w Dż. ptey
 lub w Duchownym Senacie gotwie stopnie, a
 stawia Krzesady Katedry, radził bym mu szczerze
 affekt y serce obrocic, do takowych Nauczycielow y Digg,
 ktorycherudiciami politycznymi y historiami po:
 waznymi rozumny y Karty zaprzeknione sy.
 Wielki bowiem przytek z historyi z pty wasa:
 na przod zycie swiete y prawolziwe rzecy y Panstwo
 zycia przywodnego zacne przyktaely, tuba w Klay:
 wyszych Potentatach y te Naiaśnieyszych Krod:
 lach lub w Prowinciach lub wodwaznych y nie:
 ustrazzonego Serca Kawalermach: w nich bylesie chciã:
 to y nalezytey przytozyto aplikacyi nauczysie,
 co za zacnośc cnot co za zprosnośc y niegodnośc wly:
 stepkow. Dobrze powiedział Kto Historie skar:
 bem przytecznym nazwał, te so same swiadkiem
 przepedzonych czasow te y prawdy, te zyciem pamie:
 ci zdami sie zeby sie clawno zapomniało odawnych
 Antecessorach, gdy by niediegi, Historiami napet:
 nione co raz pamienie odnawiały, dawno by przy:
 gasty były iasne starozytności Dzia, gdy by nie:
 zrudicie zgmulony rozum co raz przeciwały
 y objaśniaty.





Przedtym Litewski Narod Sferulami y Halarami
 sie nazywal y tak dziki miał obyczay ze krewnych
 swoich starosciq abo cipszkg chorobq zwglonych za:
 biłali y z umartych trupami niewielkow konie
 psow y wozym kolwiek zazywota sie kochali ra:
 zem na stodie pogrzebowym wedlug zwyczaju *Jaki obyczay
 byl.*
 Poganskię palili. Pomieniony Stebulow narod
 bezradnego prawa y bez przetozenstwa zygc tyl:
 ko napokolenja y pewny domy wedlug podobien:
 stwa rozdzielony, ustawicznosci między sobq nie:
 zgodami wrzał, gdy ieden iednemug danta role
 fortunę wydzierał, y wzaiem ustawicznosci za:
 boystwy krzywdy swoiey teny ow sie mscil. *Jako krolom
 obrany.*

W tym zamieszaniu pierwszy Weydewutas
 rzec wleciech podeszly familiey między niemi
 znacznę obrat sie okolo Roku Danskiego 360 trzech
 setnego szescdziesigtego, który zgromadzwszy
 Pospolstwo przetozył im potrzebę iednego krola
 ktoregoby wszyscy stuchali, przywiódszy do tego
 podobienstwa przeczol, które iedniemu krolowi sq pod:
 legte po ktorey rozmowie zaraz Pospolstwo zgo:
 dnie zawotalo abysam ze Weydewutas nad niemi
 panowal. *Jako nauczał
 obyczajow.*

Obiqwszy pomieniony Weydewutas rządy
 Litstwa Litewskiego zaraz pospolstwo bez radne:
 go pewnego domu sam ytom blgkajęcsię na pe:
 wnych rolach osadził szarpanię tylko y tupami

drugim wydarzeni zyciocyk nauczyl sposobu ora-
 nia zasiewania polowania bydla chowania,
 miodu syccenia, bankiety tez miedzy niemi postaw:
 nowilczyzny wzajemnie serca y affekty mię-
 dzy soba się wiązaly

Jako synowi
 dat Krolestwo.

Potym Kiey Weydewutas Roku trzechse-
 tnego szeszedziesiqtego juz maigę sto y szesna-
 scie lat zeby się zaczęte Panstwo po iego smierci
 nierozchwialo ustąpił Kieytwą naystarszemu sy-
 nowi, sam się zaś uczynił naywyszrem Krolestw
 ofiar abo Biskupem y imię jako sobie tak tez
 y następcem naten Przeg Krywe Kryweyto
 nadat.

Jako Litwa
 się nazwa;
 ta Litwa
 y Zmudz

Do smierci Weydewuta dla niezgod i ambi-
 cyi synow iego mało Panstwo w ruinę nieporzto
 iednak naymłodszy brat Littalanus abo Litwas prze-
 mogł y Kieytwę obigł, od ktorego imienia jako
 iedni piszą Litwa y Lotwaswe inni wzięta
 jako Zmudz od saystona Brata Littalana sa-
 mogitia się zwęde poczęta. Oczystym zaś ipzy-
 niem niższy kraj ztaczy.

Jako Rzy-
 mianie
 przybyli

Brudzy zaś Historyci piszą że Rzymianie do-
 tych krajów zarzedzy, miejsce wygnania swego
 nazwali imieniem Oczyzry swoyey Italiaz z
 ktorey byli wygnani a potym powoli prostota
 przeminiła y nazwata littaliq y za czafem litwq.
 zapewniq

zapewną bowiem rzecz mają Piłarze, ze około Roku
 Dziewięćsetnego Palemona Juliana Borstrungus
 Prosper, Casarling, Columna, Pring y Hector. Kig:
 zeta z pięćdziesiąt Wołchow Lycerzow przez Mo:
 rze Baltyckie do Niemna przyptyniełi y nad Du:
 bisy rzekę osadzili się wybudowawszy Miasteczko
 Romanowa nazwane Ktore Miasteczko Stolicą
 było pod tym Krywę Krywęta Biskupa, a do cza:
 sów Giedymina Ligzencia za Ktorego panowa:
 nia z gładu jest wywroczone od Krzyżakow.

*Jako jednemu
 Palemonowi
 pod rząd.*

Przychodniowie za Niewiazę rzekę pora Krywę:
 li się y od obywatelów dla wielkiej ich ludzko:
 ści mile byli przyjęci, y wszem niedługo po śmier:
 ci swego Ligzencia pod rząd Palemona, zgodnie
 za Ligzencia obranego obywatelowie podali się.

*Jako podmie:
 ci braci podzi:
 lili się.*

Palemon Ligzę zgodnie obrany rządziwszy li:
 twą przez wiele lat, umierając trzech Synów
 iuz do rzędu Państwa doyrzających zostawił, Który
 po zejściu Palemona tak się Lipstwem podzie:
 lili, Borgus nad Jurą rzekę do Niemna w sily:
 waiqę wystawiwszy zamell Turborkobiat z miedz.

*Jako Kowno
 fundował.*

Drugi Syn Palemona Kunas abo Kunasus około
 Niemna dubisy Niewiazę y Wilę panował wy:
 stawiwszy miedzo od swego imienia nazwa:
 ne Kowno miedzy Niemnem y Wilę schodząc:

cerni się Leonce, trzeci syn Imieniem Spera. Pan:
 stwo swoje dalej pomknął między Niewięzłą Swię:
 tą Szerwetą rzekami gdzie Łanek nad wielkim ie:
 ziosem wystawił które miejsce do tych czas Spera
 się nazywa

Jako wieżko
 mierzył gdzie
 walczył fun:
 dowal.

Dorsprungus towarzysz Palemona na pagur:
 ku Łanek nad Świętą rzeką wystawił, który li:
 tewskim językiem Wikhamergig polskim zaś
 wieżkomierzem nazwał y niedaleko stamtąd
 zatorzył Miasteczko Dzierwałtów co po litewsku
 znaczy Boska Dzierzawa. Sam Dorsprungus sig:
 zenciem Dzierwałtowskim był nazwany.

Jako Kiernow
 był zatorzony.

Po wspomnianych sigzenciacz nastąpili
 Roku tysiącznego czterdziestego na Litwę
 Litewskie dwaj synowie Kunasa od samego
 Rodzica mianowani. Kiernow między Niewia:
 zą Wilig, y Dzwiną rzekami Litwę swe
 obiół y Kiernow Stoleczne Krolewskie Miasto Li:
 tewskie zatorzył, którego teraz miejsca imię
 od Fundatora wzięto zostalo, wszelki zaś Mia:
 sta Splendor szczerze zgasł, Gimbuty zaś brat jego
 nad Zmudzią panował.

Jako Rus
 pod mocą Litwy

Roku tysiącznego pięćdziesiątego Osmego dy:
 Rus niezgodą braci synów Jarastawa sigzencia Mi:
 iowskiiego ku ruinie się nachylił. a Bolesław
 Smiaty Krol Polski mało do szczeru Państwa Ru:
 skiego

skiego niewygnubil, niezaniecbali dobrej okazyi
 Kiernus y Gimbutus, lecz zebrawszy woysko z Li:
 tewskiej y Smudzkiej Mlodzi na pogranicznq
 Rus woynę podnioszy y caly kraj Polocki ogniem
 y mieczem splondrowawszy w Krotce Brastaw
 wzipli ktory na zawsze potym pod wladzq Li:
 tewskq nazwqł zostal.

Jako Totwas
 rebelizowal
 y samy się dźwi

Gdy Ligzenta Litewscy Rus plondruig w pa:
 dto na Litwę y Smudz Litewskie pospolstwo wie:
 le ty pow nabrawszy do domow swoich powrocil
 lecz Kiernus y Gimbutus pomscili się swej krzy:
 wely, gdy z wyjezkie woysko do Lotwy zaprowda
 dzwyszy malo do szrentu onego ludu ogniem y
 mieczem niewygnubili niezliczonq gromadę wie:
 znios do swej ziemi zapędziwszy.

Jako czarno
 Ruskie kraje
 spustozone były

Roku tysięcnego osmdziesiętego trzeciego 1083
 Hitan et Alan Potoczyow wodzowie Rus plondru:
 wali niezaniecbali tez y Litewscy Ligzenta do:
 brey okazyi lecz ztęczywszy lecz ztęczywszy woysko
 Litewskie z datwinkami ktory naród teraz się ro:
 wie Podlasiern, Luchki, Włodzimirski, y Lwowski
 kraj spustozyszy zwiellq korzysciq powrocili,

Jako Kiernus
 wymyslił syna
 siebie.

Kiernus Lę Litewski iuz w lata podeszty nie:
 maigc zadnego syna nastempce na Lipstwo daboigc
 się zebym po jego smierci wobieraniu Ligzencia nie:
 zgody Danstawa pieknie krzewięcego się niepomierza:
 il, za zgodq przednich Panow Litewskich przysporo:
 bil sobie syna Zivibunda z familij Juliana Dorprungaa.

y datmu (orky) Pojaty iedy naczkę y znia Lipstwo Lite: wskie mu zapisal.

Jako Statua wystawionabyła.

Podmieni Kierna na pamiatkę iego niedaleko od Dziewiatowa wystawiono Statuę ktorą potym Boskim czczono honorem, gdy za za czasem tam pie: ktry wyrost gay. Bogini wescie iest poświęcony y postanowieni są w tym gaini Kapłani, ktorzy by wie: cznego ognia pilnowali zebym niezgasł które pogani: skie obrzedy az do czasu Krola Jagiely trwały.

Jako Tatarowie Rus oparowali

Za panowania Ziwi buda, Ligzercia Trafi: toż y roku tysięcznego dwóch setnego iedy nastego 1227 ze Tatarowie całą Rus splon drowawszy y zwojowawszy Ruskich Ligzert Barmitkami abo Holdowcami swemi uczynili tak ze przez sto y piecdziesięt lat Rusci Ligzerta Haracz Tatarom płacili. ztąd cudze nie szczęście Litewscy Ligzerta na swoje obrócili szczęście, gdy zwojowawszy od Tatarow Rus powoli pod swoje moc podbi: iac porzeli naybardziej roku tysięcznego dwóch setnego, siedm nastego 1227. Erdwisłus Mordwi: lona Leia Emu kiego syn za Hetmana, Woywk Litewskich dany za pierwszą wyprawę Nowogro: dzki Samel od Tatarow spalony ono mieysce o: panowawszy restaurował potym tatwo dobył Grodna, Brzescie Droiczyna, y innych miast y præsidium Litewskie wszędzie zostawiwszy pier: wszy z Ligzert Litewskich Nowogrodzkim uczy: nit się

nit się Ligzenciem, pod zwg wladzą maigc ow kray
 ktory między Wilig y Prepeciem rzekg potozony
 az do Mozyra się rościaga.

Jako zmysło:
 ny przykazy
 Tatarzy zrodzi-
 wily z panowal

Roku Tysięcznego Dwuchsetnego Osmina:
 stego 1228. Kaidang Han Tatarski styszgc zelitwa
 opłanowata. Rus niedawno od Tatarow zwycięzoneg
 przystat do Erdiwila. Postow domagaigc się od Rusi
 przyobiecanego podatku. Erdywilus zmyśliwszy
 ku Tatarom przyiazni Postow tak dlugo wojnie
 traktuięc przytrzymał az znioczy się ziwibundem
 Ligzenciem Litewskim y Wilkim bratem swym
 Ligzenciem zmućkim. Woysko zebrał. zebrawszy gni:
 madnie. Erdywilus woysko oswiadczył się przed
 Postami Tatarskimi że nie przystojna rzecz jest
 żeby Litwin miał Tatarom płacic y wojny im opo:
 wiedzial, nater znak daigc dwiestrzaty, ktore hr:
 nowi poniesli gdy ztg odprawy powrocili do swych
 granic Tatarscy Postowie. Erdywilus tez Litew:
 skie woysko na Tatarow temi drogami zaprowe:
 dzit y niespodzianie na Tatarskie woysko podta:
 giej bitwie męznie zniost.

Jako Potocki
 kray przy Li:
 twie jest

Podsmierci Erdiwila Mingayto na Liestwo
 Nowogrodzkie następit, ktory Potocki kray tym
 sposobem do Litwy przylgczył. Potoszczanie poza:
 bitych Ligzencich na wojnie Tatarskiej zara:
 doz Greckich Kaptanow obrali byli trzydziesti mg:
 zow. ktoryby onę Prowincyę szerokę natrzydziesti
 mil rzędzili, ze zas często wybiegajęc pogranicznię

Litwie pustoszyli, Mingajto podnioszy nad nich woy
ny ich woysko z bit masta dobyty opanowawszy
do Litwy przytazzyt.

Jako Pinskiy Tu:
ro przy Litwie
est.

Gely tak Litewscy Ligzpta Panstwo swoje rowe:
rzaig wielce to boleto Ruskich Ligzpt boigcym sig
zeby caley Rusi pod swoig moc nie podpili. Zaly m.
Loku Tydzietnego Dwuchsetnego dwudziestego. Mwi:
slaw Ligzpt Kijowki podniosz woynę na Skirmun.
da Xcia Nowogrodzkiego, Syna Mingalona, y inz
okolo Brzezia Rusi Miazteczka ogniem y mieczem
spustoszyt, lecz Ziwiundur Ligzpt Litt. postat Syna
swego Kulkowayta, z wybranemi Putkami, który
szczepilwie nietylko woyska Ruskie zniost ale tez
tymze impetem Pinskiy Turow Rusi odebrawszy
zwysciera powrocit.

Jako Litwie
Skwierzsig
dostal.

Jegoz Loku po smierci Ziwiundasa na
Xipstwo Litewskie y Smudzkie nastapit Syru
iego Kulkowaytis, za iego panowania Roku Tydzene:
go dwuchsetnego dwudziestego pierwszego 1221.
Tatarowie do Skirmona Ligzptcia Nowogrodz:
kiego przytali Postow domagaigc sig Haraczu
z Rusi od Litwinow opanowanej. Ktory Postow ta:
skawie przyigawszy y Stugim bankfetem ucez:
stowawszy, powracaigcym im Harat uszy y Noz:
drza podobzynae y tak za zpeconym Harat Swemu
Krolikowi powiedziec niech przestana Tatarowie
od Litwinow Haraczu sig dopomagac, iezeliby

zas iakie prawo na rus pod Litewskich ludzi opanowa:
 no mieli, niech mieczem nie przez Postow tego się do:
 magaic, y niech wiedzą ze na takie losalstwa li:
 twimowie inšzey odpowiedzi dac niemogę. Dospa:
 lit się gniewem na taką obelgę gruby tatarzyn, y za:
 raz z tęy zapalczywości ruszył na Litwę Woysko.
 lecz skłannuridus zażredł na u wczas z Woyskiem swo:
 im, gdzie szerszeliwie Woysko Tatarskie zniży, y samego
 Krolika zabiwszy zwycięskim woyskiem do dalszey
 pomknął się Lubi, gdzie Mozyr, Starodub, Czernichow
 Karaczow, y cały niemał Siewierz opanował.

Jako Borys
 Chrzestany:
 ięł Ligę stor:
 wszy Potok

Pierwszy z Litewskich Ligeant Borys Giniwi:
 lona Syn Lige Potocki Chrzescianinem został ktory
 cały niemał na modlitwie y na budowanie Kosced:
 tow poswieciwszy w mitodym wieku szerszeliwie
 umarł, pamieć Chrzescianskiej jego pobożności
 do tych czas pokazuie wielki kamien posrod Dwi:
 ny lezgey na ktorym piec Krzyzow wyrusowano
 z takim napisem, Zmituj się Panie nad niewolni:
 kiem twoim Borysem Giniwilona Synem.

Jako od Litwy
 Krzyzacy znie:
 sieni.

Zapanowania Kulowoyta Ligezcia Litew:
 skiego roku 1255. Zaczyna Kłpka Krzyzakow Inflan:
 skich stalo się od Litwy y Zmudzi Krzyzacy y Niemcy o:
 panowawszy pod profesktem rozmniozenie wiary
 Chrzescianskiej chcieli Kuronio A Kulandig podnio:
 rzy na Litwę woynę, litwie odebrac na ktory woj:
 ne sami Kapłani Niemiecy opusciliwszy Starze porzli

przeciw Litwie lecz oel Litwy całe woysko krzyzackie
zniesiono y wiganius Arcybiskup Kolonienski, który i:
mieniem Cesarzkim zwierzchność miał nad woyskiem
Cesarzkim wtey potyżce iestrabity.

Jako Uciana
zalożona.

Po śmierci Kulowoyta nastąpił na Litwę
Litewskie Lyr iego Krenes który na część umarł:
go swego Rodzica nad swiętą rzekę Statuz posta:
wił. gdzie teraz gdy dawnia wzięte imię dotych
czas trzyma Kulowoytis imieniem Sigrencia
swego od Rospolstwa nazwany, tenże Krenes w Lit:
wie od swego imienia Miasto zalozył nazwane
Uciana, y zamek tamże zbudował którego teraz
leclwo stady zostały.

Jako Krzyż
cy porażeni
od Litwy.

Konradus Sigze Mazowieckie Krzyżakow
Inflanckich zaprosił do Dobrzyńskiej ziemi aby o:
ni tamże szczyściem iako niedawno Lotuz w Inflan:
ciech tak tam Pruskie dogarstwo podbili na który
Wdync od Prusallow Litwa, na pomoc nazwan y z Pru:
sakami złączona, takim szczyściem z Krzyżakami
się potkatal z tyłko pięć Krzyżakow od tey potyż:
ki uszto po potyżce która przez całe dwa dni tr:
wała.

Jako Tataro:
w sie msosie
się chcieli
a potym po
rażeni.

Roku Tysięcnego dwudziestego dwudziestego
Siódmego 1227. Gdy po śmierci Skirmutida Leia
Nowogrodzkiego nato Litwa Troynatus nastę:
pit Kardas Tatarski Han chęć się pomścić Kleski
Tatarskiej od Litwy niedawno wzięty y śmierci
Oyca swego. niezliczone woysko Tatarskie zebrał

przeciwko

przeciwno Litwie lecz szerszym je Tatarowie od Lite:
 wskiego Woyska na Mozyrskich polach nad rzeką
 Okuniewką z przycię trupem potowzeni, czpccig wieka:
 igoy w rzece potopieni niebez szkody iednak Lite:
 wskiego woyska, poniewaz wtey potyczce zginęli
 dwa bracia Traynata Sisirundy Glibantg insi Ligzeta.

Poczet czasy Bazylisza Ledwoldarcia Poloc. Jako Poloc:
 kiego Gorka Praxedis abo Doroskowa w Polocku przy ki Kray zno:
 Kosciele Zbawiciela abo Spas, w klastorze nieco swigto: w urzęd swi:
 bliwie przemieszkausz do Rzymu pielgrzymowata zaczęł-
 ytam siedm lat swigto bliwie przerywszy, szerszowie
 umarta, Kanoni zowana, potym Roku Tysięcznego
 Dwuchsetnego siedmdziesiątego trzēgo 1273. od brze:
 gorza dziesiątego Papiezas. Syn zaś Ledwolda, Hlebq
 ze w Młodych leciech umart nie zostawiwszy zadne:
 go Potomstwa Polockie Lipstwo od Litewskich Lig:
 zgnę uwolnito się, y znowu rządzę Lipsey Polockiey
 do Dospolstwa jest przeniesiony.

Po śmierci Kena Ligzencia Litewskiego rządził
 Panstwem Ringoldg Roku 1237. na miejscu niedoy:
 rzatego ię szczer swiętoroga, będąc opiekunem ięgo zgnę Litc:
 od Kena, zostawiony ten Ringoldus maigę pod swo:
 ię władzę opozę Litwy Lipstwo Zmudzkie Wlan:
 skie, Latwiezkie abo Podlaskie Nowogrodzkie, Mozyr:
 nazwał się Wielkim Ligzenciem Litewskim mar:
 Notno było Ligzetaom Ruskim ze Litwin Pogarniu

Jako Poloc:
 ki Kray zno:
 w urzęd swi:
 zaczęł-

Jako pier:
 wazy r Lig:
 zgnę Litc:
 wskich wie
 kim titulo:
 wac się za:
 częł.

tak wiele Ruskich oparowawszy Prowincyi Wielkie-
go Scia Tytuly sobie przywladzera. Zaczynawszy
Ioslaus Kijowski Leo Włodzimirski y Demetrius
Michajzenita wszigwszy auxiliarnego woyska od
Kurdy Hana Tatarskiego Killa Tyrypcy woynę pod:
nieśli przeciwko Litwie. Lecz od Ringolda woyska
Ruskie zmiesione pokoy Litwie uczynili.

Jako Ligzr:
ta Litewscy
Chrzescia:
nami zo:
stali.

Po smierci Ringolda nastąpił na Kipstwo
Litewskie Mendogus pierwszy y ostatni Krol Li:
tewski na którego trzy Wnułowie jego Ardu:
idus, Wilkindg y Grewawilo na niego zley Mazyi po:
wstali gdy bowiem niektóre Miasta Ruskie iako
to Witepsk. Druch, y Lecz Kipstwa Smolinskiego
im panowanie zastanowowało chęć u podda:
nych y innych potronnych Ligzant affekt do:
bie średnia Chrzescianinami zostali czymby prz:
drey zepchnawszy z Panstwa Stryia, Szwedip
stwem Litewskim się podzieliłi zaprosili na
pomoc Ligzant Ruskich Daniela Kijowskiego Ba:
zylego Halickiego y innych Ligzant przeciw Men:
dogowi. Ktorzy niektóre części Ruskie przez przy:
mierze Litwie odebrawszy y Stonimski Wolko:
wyski kraj Spłodrowawszy z Litwy ustąpili.

Jako pier:
wszy Krol
Litewski
Koronowa:
ny wszy
Biskup po:
swiecdny tenze był
y ostatni.

Pomnieni Wnułowie Mendoga uciekli:
się do Krzyzakow Inflanskich obiecując im da:
twierze albo Podlasie Smudz y Koronig ieli

by ich

by ich zepchnęwszy Mendoga na Litewskim posadzili
 w kronie Mendogus przez woyny Luska maigę skro:
 cone Woyska swego sily chciab się zniemi przez
 paktta pogodzie lecz Krzyzacy nie przyigli pokoiu
 z poganinem, chyba pod temi kondycjami zeby on ro:
 stat Chrzescianinem y zapisano Krzyzakom prowiti:
 cyz od swoich wnukow potwierdził. Mendogus nie
 sprzyiaigęz sobie fortuna przycisniony zezwolic
 musial na pomnionie kondycje. Ktore prowincye
 Krzyzacy obigwszy. Roku tysięcznego Dwuchsetnego
 piecdziesiętego siódmego. 1257. wystali Postow do
 Rzymu do Innocencyusza Czwartego Papiera pro:
 szęc Wielkiemu szęzenciu Litewskiemu o korony
 y Krolewskie Tytuly, przyigt Papiez z radosci go:
 stow y przez Henryka Biskupa Armanskięgo
 Korony przystab. Który razem z Arcybiskupem
 Ryskim Mendoga szęszęset przednich Panow
 Litewskich ochrzcił y solennem i ceremoniami
 Krolem go Litewskim w polach Nowogrodz
 kich. (Bo Nowogrodzku samym tak wielkie mno:
 stwo miescie się nimogło) poświęcił za Biskup
 pierwszy Litewski Zakonu S. Dominika witus
 poświęcony jest

Mendogus Krolem Litewskim y Chrzescia:
 ninem zostawszy widząc prozne tytuly Krolewskie
 utraciwszy tak wiele Paristwu w Krolce Wiary Chrze:

Jako Krol
 Litewski
 wiarę od:
 stępił.

seian skaz porzucit y gniew swoy na Chrzesciany
 wywart bo roku tysiecznego Dwuchsetnego piec
 dziesiqtego piqtego 1255. podnioszy wojne na
 Polakow Lubelski Trakt spustoszyt samo Miasto
 y Zamek wywrocit. y zpalit niezadlugo potym
 Mazowsze z trzydziesiq tysicy zolnierza splon
 drowat y Plock zpalit z tamtdo do Prus woysko
 zaprowadziwszy Pruskie Miasta y Zamki spopa:
 lit zadnego Chrzescianina przy zyciu niezo:
 stawuige.

Jako Krzyz:
 kow dwa kroc
 porazily
 Prowincye
 odebral.

Potym roku Tysiecznego Dwuchsetnego sze:
 sodziesiqtego pierwszego 1261. na Krzyzakow i
 Hlanskich wojne podniost Mendogus chogz ode:
 brac im darowane niedawno prowincye y krzy:
 zackie woysko cipszko porazil, samego Generala
 Zakonu Krzyzackiego y Marszałka Pruskiego Hen:
 ryka Botel zstem y pieciudziesiq Krzyzakow trn:
 pem potozyl y innych zas ludzi woyska Krzyzac:
 kiego pobitych bylo bez liczby. Mendogus Krzy:
 zakow Jzflankich zbiwszy y pomienione im
 Prowincye odebrawszy wtargniot do Prus, gdzie
 niedawno nawroconych Prusakow od Wiary
 Chrzescianskiej odprawdzil ktorzy w szpdzie
 Hosioty poobracali y kapitanow katolickich w sze:
 dzie porabiali. Na ktorych Niemcy Krzyzacy
 woysko liczne zebrawi bez Prusacy z tytu niespo:

Dzianie

Dzianie zażędzy krzyżakow trupem polozyli, Potey woy: nie doganię drusacy między tryumfami iednego poimnanca na przednieyszego kawalera Chirchapa szlachcica Magdeburskiego na czere bogow swoich na koniu siedzacego w zbroi żywego spalili gdy trzy kroc los na pomienionego kawalera upadł

Gdy roku 1263. Mendogus w Mazowszu Lowie: ^{Jako Men: dogo zabity} ^{do Hetm: na swego.} kie okolicze pustoszył powstał w Litwie prze ciewko niemu Dowmandg Wodz Mendoga dlatego zenie iego krol gwałt był uczynił y zmowiwszy się z Ligzyciem z mudekim Trojnatem napadł na Dwor Krolewski wrocę y krola na luszku zabil z dworna iego synami Lekliusem Lepilkg Trojnatuś porabiciu Mendoga Ligzyciemu się Litewskimi uczynił, lecz y roku zupeł nego niepanował zabity niespodzianie idący do Ławni od czterech żołnierzy mszczących się smierci Pana swego, u którego wielkiemi Łaski y zabiwszy go uciekli do Pinski do wol: stynika Syna Mendoga który był Mnichem ^{Jako Wol: stynika Mn cha Wolffier nowie za Scia Litt obrali.}

Po zniesionych Ligzyciach wielki Strch obigt Panow Litewskich zeby bergtowy cate ciato Rzpety Litewskiej nierozproszyl się, z tym na: Kazano walny seym do Kiernowa na obranie Scia gdzie po długich obradach zgodzili się wszyscy

44
na Wolstiniłka, syna Mendoga, Krola zabitego
y Postowie do Piryka pon postani' ledwo go rka:
mowili na obiccie Lipstwa, ktorego w Kierno:
wie solenniemi ceremoniami wielkim Ligze:
ciem Litewskim ogloszono.

Jako byt za: Okolo Roku 1266. Boleslaw wstydlivy nadpa-
bity Wol- i wingow ktorzy Litwie podlegali wojny pod
stiniłko i niosly malo do szcztu jedny potyczky wszy:
Leona. tlich niemal wygubil ktory prowincye osz:
dziwszy polskiemu Obywatelami do Polski przy:
tzezyt Wolstiniłki wielkim Ligze Litewski poro:
znych z Polakami expedycyach, gdy tam splon:
drowa uszy Marowsze, oprocz tupo w inzege
pozytku niemiast, podniost wojny na Rudy
iuz z wielkim woyskiem do Wotynia, byt sie
ruszył gdy Leo Wtodzimierzski Ligze tak wielkim
silom odporu dac niemogge uciekt sie do draw:
dy. suplikowal mu Leo przez Postow aby woj
ny poprzestal, obiecujgc spokojne wszelkie
Wolstiniłka pretenzje wypelnic, ktoremiast
na Wotyru prosit tedy aby rozpuscisz woj
sko spokojnie swemi danami przyiachal na
traktaty pokoiu do Krowka, z tamtegd zas za
prozit do Wtodzimierza na bankiet gdzie
po bankiecie spae iuz idzcego Wolstiniłka zabil

Leo.

Leo innych Panow Litewskich iednych dowipzic: nig w frzei, drugich nad smierc skazat.

Jako swi: torogus byl obrany kiz zeciern.

Po zabiciu Wolstirilla iaw waltym sey: mie w kiernowie bez odwolki mianym, zgodnie od wszytkich obrany za wielkiego Kcia Litewskiego swi: torogus syn Wtena Bziwieczdzie: sigt ruz lat maigcy roku 1267. Ten swi: torogus po smierci oycas Wtena, miat byl nastzpic na Kipstwo Litewskie, lecz Litgoldus stry: opie. Kun iego wyzultgo z Kipstwy na sie sigzence obrocil tytuly potym podroszy swi: torogus bardziey w pokoiu Kochaigcy sie Kontentowal sig danym sobie od Litgoldas Starostwem Zruudz kim a nizeli zamiefrane nater czas Kipstwa trzymae

Jako kie: stwo usz: pit synowi Giermun: dowi kto: temu mie: sce ukla: pogrzebu gdzie te: tar Wilno

Swi: torogus sigz chocz spokojnie zostawic Kipstwo, uczyniwszy Panow Litewskich radz za wezaju ustzpit Panstwa synowi Giermun: dowi niemal ruz szescziesigst letniemu, Po mieniony swi: torogus poluigc z swoitn sy: nem Giermundem napadszy na wesote o mieysce gdzie teraz lezy Wilno prawi syna aby inszego mieysca sprocz tego na iego po: grzeb nieszukab. Wypetnit szczyrze Giermundy

to wszystko o co prosił Świętorogus wyciągną
 bowiem las około wileński rzeki zostawił ga
 poświęcony Perkunowi albo Piorunowi Boszkowi
 y postanowił tak Kąpitanow, którzyby ognia
 wiecznego pilnowali który gdyby jakim przy
 padkiem zgasł samych by Kąpitanow za pokusę
 spalono.

Jaki pogrzeb
 był święto:
 roga.

To sprawiwszy Giernundus Ciało umarłe:
 go Rodzica Świętoroga, na to niiey szez wielką
 pompą zaprowadził gdzie na tymże storie ciała u:
 marłego y z nim miecz kopię, szablę z Lukiem y
 strzałami dwie parę chartow ptugę y rumakła
 żywych w których się najbardziej zażywało:
 diał spalone, przy wielkim ptaczu pospolstwa rzu:
 cającego na stus pazury niedzwiedzie, Lysy y in:
 nych bestyi. Rozumieli bowiem Paganie że gdy swe:
 go czasu w tych z ciałach od nieznajomego do:
 ga umarli będą wskrzeszeni będą potrzebowali
 pazurów wstąpiąc na przepascisty górę gdzie
 się sgd miał odprawować. Giernundus po po:
 grzebie Rodzica swego chcąc się pomścić mier:
 ci Wolstinika Książca Litewskiego zdradę
 na bankiecie od Leona Książca Włodzi:
 mirskiego zabitego z wojskiem wtargnął do
 Wotynia y z tamtąd zwiellką horrycą bez:
 zadney.

zadney utarczki do Litwy powrocił.

Roku 1274 Zmudz ztęczyła się z Prusakami ^{Jako Krzy-}
 przeciwko Krzyżakom Prusy pod się podbiła ^{zacy poro-}
 cym na których nieodwarzyło się Zmudzkiej Pru: ^{zeni od Pru-}
 skie Wojsko iawnie uderzyć lecz zmysłiwszy ^{y Zmudzi.}
 uciekło, gdy oboz opuśczoney Krzyżacy w tu:
 mulcie rozbięta i ztasi wypadły Krzyżaków
 z Henrykiem Mistrzem y z Teodorem Mar:
 szalkiem Pruskim doszczepu zbito. Ktora Krzy:
 żaków Kleszka zbudziła wiele Ligant Chre:
 seiarskich do broni przeciw Litwie, bo wypra:
 wili się przeciwko nię, Krol Czeski, Marchio
 Brandeburski Lotgrawius Turingiey, Ligant
 Brunswicki y insi lecz dla niepogodney ie:
 sieni nic nie sprawiwszy do domow powrociło
 Po śmierci Giermunda Roku 1275. Siglinus
 starszy syn jego Will. Trabo zasmłodszy zmudz
 kim w Kiernowie na walnym seymie jest,
 ogłoszony, przez trzy lata tylko rządził Ligstwe
 Siglinus za jego panowania Litwa splondro:
 wawszy Mazowsze Chelminskę Kuigwskę
 Leczyckę, ziemię na czterydziesiąt Tyńcy wię:
 zniow do Litwy przyprowadziła za dusia:
 dectwem samych ze Polskich Pirarzew

Do Gilihinie nastąpił na Liestwo Litewskie
 Romundus Roku 1278. Który y roku zupelnego
 niepanował za niego znieślienisko od Litew-
 wskiego Woyska Krzyzacy Inflanscy pod Dyna-
 borgiem gdzie padło samych Krzyzakow sze-
 dziesiąt y siedm Turcy z Magistrzem za-
 konu Herreston, y z Grabinierm Komisem
 także Henryk Tyzenhausen Chorzym Krzy-
 zachem, obraz tej Naswiptszej Panny Krzy-
 zachey Patronki Litwie się dostał.

Jako herb li-
 tewski po-
 gonig nastab

Po zeysci u Romunda obrany jest za Lcia Tra-
 bus Ligze z mudzki ktory całego roku na Liestwie
 nieprzeżywszy umarł. Po Tracie w Kierdowie
 na seymie obrany jest Lciem Litewskim Naystar-
 szy syniego Marymundus, ktory niasto cen-
 tawru dawnego herbu Liestwa. Ltt. wziął po-
 gonig abo Lesca, znaiąc czas czterech braci ze-
 by kłotni niemiał od ambicij braterskiej tak-
 im podzielił dzierzawę: Choć się dat Trakt oko-
 to Chorobli potym Liestwem Holszańskim na-

Jako Liest-
 ta Giedro-
 cowie po-
 szli

zwany pochodzili od niego Holszańscy Ligzta. Kto-
 rzy przez tego wieku na Pawle Biskupie ustali-
 Giedrowi niemiał Gierzawy ku piśniocy dat
 od którego Ligzta Giedroy cowie pochodzyc
 zdrobnieli y z pospolity szachtu się zrownali z
 tej familiej bógostawiony Michał Giedroyc

zakonu

Zakonu Kazanikow regularnych beatoru Mar-
tyrum de penitentia Berriantowe Lipstwa
Poiamskie pozwolid, ktory zalozyl Zamek Swiy
od niego pochodza Ligzeta Swiracy Troydena
zas najm. todszego brata przybohu swoin za;
trzymiat chęć mu iako najposobnieyszemu
do rzędu postrierci swey Lipstwa ustępic nie;
mowidzaednego potomka.

Nieco zwętlonesity Litewskie byty tak czystemi
Smierciannymi Ligzeta swoinch dla tego przez 12
scie lat na odebranie dat wiery albo Podlasia
od Boleslawos wstydlwego podpity na Polakow
Woiny Litewskie y nie podniesli. Pierwszy Ma-
ryn undas roku 1281. z Troydenem bratem wypra-
we na sipszczestliwie przyjad, y podbiwszy mia-
steczka Polakami osadzic cały kraj znow udo-
Litwy przytozyd. Zaygod nad Lubry rzekę dlia-
sto y Zamek wystawil przeciwko Polakom y po-
granicznym Prusom. Tegoz roku z Pogonskim
Pruskim ztoczywszy sie zmuze wielką kleskę
krzyzakom uczynitas zplondrowawszy ogniem
y mieczem wioski y miasta tez niektore wywo-
sita, iako to Christburg Mariendeverti Satyr,
Plamenty y Grudzic, Gdy tenze rok 1281 po-
Smierci Mariy undas dat Litwie Troydena
Ligzeta dawno iuz dla wielkich tego enot
woiennych, pozgdanego. Dowman Starszy Brat
Lipstwa mu zagrzęć ktory sie na wygnanie

Jako Podlasie
stę Litwa
iplas.

w Pleszkowie y Sann na Panstwo Litewskie kasat sic.
Pocznios na tego woyny y piewszym impetem
Potocki opano wał daley ni esmieigc nastppowae pro:
sit Xcia brata o polkoj na co chętnie Troydenus
yowszem mudipstwo Potocki e pozwolit dla do spo:
litiego pokoiu.

Jako Litwie
niepowo:
dło sic
lakami za
pomocą
Michala

Loku 1282 Troydenus rozumieigc zedomowe ni ergo:
di postem pkiem usmierzył. In Tysicy Woyska na
lakami za Polalkow zebrawi ktore woysko caly kraj Lubelski
pomocą spustoszywszy zwiełkq Korzysciq powracaiq
przez Narew do Prusy sic przyprawio tym cza:
sem Ligze Polski Lesey czarney miał sen ktorego
S. Michal napominał go aby na Poganira zlu:
pami powracaiqcego choc maq garstkq lu:
dzi swoich uderzył. Czym osmielony Leseus
dogniat Woysko Lit. bez zadnego porzqdku bebie:
cznie powracaiqce y zwiostzy bitwy szczeli:
wie zbit, gdy z tytu wipzniowie Polscy widzeq
Woyska swe uderzyli na Litwy nawet y same
psi ktore szli za wipznianni zwiełkq iadto seig
gryzli Poganow. Wtomu tex nieweso to nowineq
przy niostas ambitia Dowmanida ktory napras:
wit szesciu Chtopow zaboycow na Xcia Troyde:
na ztarni powracaiqcego w małej asysterency
ktory niby chęce swoje supliki przed Xciem prze:
tozyc do niego przystapiwszy okrutnie zabili
to Sprawiwszy Dowman zebrał Woyska kto:

rymby.

tymby Krystwo Litewskie panował, lecz laurus
 albo Lyrich undus Syn Tredena bpdgc otruchem
 chcąc się pomścić okrutney śmierci Oycaswego
 wyszedł z zakonu y przychylnie Panowu Litewskid
 Krasobiedercow mairgc woystko zebrał. Dowmarda
 elokornat y lamiego Dowmarda wtey polyce za;
 bit potey polyce ziachalisip Panowie Litt. na
 Seym Chlekyiny do Dziewattowa, gdzie jednym
 glosom Lauras witali ściem Litewskim iako
 tego do ktorego y prawom sukcesyi y wojen;
 na zastugg Krystwo nalezalo, lecz radnig raias;
 rg nie dal się Lauras aby przyigt Krystwo na
 godnosci swiatowey przez profesig zakoni;
 nig porzuciwszy zatym Witen a Marszałka
 Nadwornego Litt. zaiego ściem Litewskim
 zwyczyną uroczytoscią oglosili.

Za panowania scia Witen a roku 1285 zmusz
 Druzy Kurlandia domowg Karg wielce byla utra;
 pionas, wielka byla bowiem gromada rozmn;
 zyła się robactwa nigdy nie widzianego podo
 bnego rakom abo skorpionom. Kto kolwiek od
 tej bestyiiki byl ukgszgni za trzy dni musiał um;
 rzeć, ktoram u zlemu zadnym lekarstwem zabiec
 niemozono.

Pelusa z wielkich Ligrant Litt. pochodzgc dla fa;
 Keyi zoyczyzny usygnaney bedgc u Krzyzakow wiel;
 Niego scia Litt. Tytuty sobie przywlaszczal, czu;

chaigc.

Jakkorobas;
 ay dziwnie
 znalezi
 byli
 Janko Pelu
 przystasz
 Krzyzakow
 Litew; Pa
 nowna we
 Pelu 1620.
 biat.

haigc iako witenas z Litwa Strzyc y Kilma
raz y z krzyzakami Woynę przeciw Litwie
podnioszy y niektore okolice Litewskie zplon:
drowat dobywszy zamku grodzienkiego, ten
Pelus styszyc ze roku 1230 zcater Litwi prze:
dni Panowie na wesele iednego scia wzignuty
zo iardy od krzyzakow w nocny nadwor, w
ktorym bankietowali napadszy pisanstwem
y smern zmorzonych samych Litwzant abo
przednich Panow, to zabil oprocz niezliczo:
ney liczby szlachty y staq samego Oblubien:
ca y zoblubienicy y wszystkie niemal sena:
torskie Matrony zwiellcy korzycio, do Prufi
zaprowadzone, tak iedno wesele smutny przy:
nioslo cater Litwie ptacz po wyuczeniu prze:
dniyszich Panow.

Jako Litwa
dwoialkie ze:
brawszy wey:
ska, krzyz:
zakami y
lalkom do
data.

Skoro Litwa potey klese swoich Litwzant
wythneta sobie Witenas Litwzant dwoialkie ze:
brat woysko iedno przeciw Polakom drugie
przeciw krzyzakom, w szedzie sie Litwie po:
widto, bo Litewskie woysko na Dobrzyń nie:
spodzianie napadszy doklad na dwiasta do ka:
sciotu Lud sie byl zgromadzil Miasta dobytas
y catq Ziemię Dobrzyńską splondrowawszy
dziewięc Tysięcy Litwy dwięciuow przypro:
wadzili. Drugie tez Litewskie Woysko krzyzakow

szcze:

śliwie zniogto na placu potozywzy Magistra
zakonu Butharda Harom ze trzydziesty krzy:
zakow oprocz innych Lotmierz krzyzackich:

*Julio Leszy
nie rozpisli
usg wojno
zmijli z
coggozyska
rat.*

Lesus Ligz kralko: uprosit usapiera aby siloy
ne nakazano z odpustami przeciw Litwie. Na kto
rg woyny nie tyllko z Polskizy lecz z Pragska z
Czech y z innych bliskich Prowincyi wielkie
sily zbiegto zbroyna ludzi mnestwo lecz catete
sily nie nadoganstwa ale nad Bratafwego scia
Marowieckiego obroci Lesy. Zaco go Pan Bog
Tatarami pkrat ktorzy Sandomirsko, sieradzko
y krakowskie, Prowincyę spustoszywszy same
go Leszka do Wegier zapędzili. Witenes woyn:
sko ktore przeciw Polakom gotowal gdy si Pol:
ska woyna rozchwiala obroci przeciw krzy:
zakom y sambię prowincyę krzyzackę w tar:
gnowszy wsi y miasteczka popalil, gdy nie mie:
li krzyzacy takim u woysku odporu dac tyl:
zbronnych zamkow pod czas na Litwy napadli.
krzyzacki Magister Menecher chogc weteawet
Litwie oddae. Roku 1290. do Litwy z woyskiem
w targnol y pierwszy zamek Litewski Col:
ginum nazwany ktory nad Nieminem prze:
ciw Prusakom byl wystawiony. oblegt. Leczd tu:
go surmim Litwin przetozony nad zamkiem wy:
trzymal oblezenie poly ar zestu y dwadziestu Lot:
nierzy osadzonych dwunastu tyllko zostalo y:

inż przedwzięty by się był Surmin poddał Krzyżakom
 gdy by ich taki przypadek od oblężenia nie od-
 straszył. Powracali Krzyżacy żołnierze, okolicę za-
 bowalską pedząc konie było których głasy usły:
 szawszy rozumiećgo ze wojsko Litt. na odsiecz
 przychodzi Krzyżacy od oblężenia uciekli, y zamek
 wolny zostawili potym postrzegszy się z sobą
 byli powracając znaleźli próżny zamek, z którego
 tym czasem Surmin ze wszystkimi był wypro-
 wadzony.

Jako temu
 Krzyżakowi
 nie powi-
 dając się
 i na przy-
 bliższy

Gdyż tego Roku Zmiejlo Legnietenskiego Zamku
 przetożony znaczniey zemi Krzyżakami dla przy-
 bliższy i celnego Krzyżaka znacznego chcąc czego w
 dziec Nieprzyjacielskiej Ziemi Nientron do Litwy
 mierzyszy Otaginum Zamek Litt. zeglowała
 Surmin niemając wijszych statków wodnych
 gdy nie poradzić niemógł takiego zarząd Kuni-
 sztu. Postawił zbroynego żołnierza w lesie na zają-
 dzkach. Nodan zaś Młodzian Stawny po Biato
 gto wsku przebrawszy się gdy Krzyżacka Nawa
 niedaleko była zaczął rżewnie stawkać y polskim
 rżewkiem o pomoc prosić Krzyżakom aby się
 nad Polską Chrzescianską Zmiłowali y do
 Okrętu swego przyigwyszy z niewoli Pogan-
 skiej uwolnili gdy do brzegu Krzyżacy Nawa
 przybyli chcąc niewiastę wrzucić tym czasem z
 lasu żołnierze Litewscy wypadli y wszystkich porabiali.

Roku.

##

Jako wite:
nas wielkrey
slawy do kam

Roku 1294 Witenes maigc tylko 1000 iardy
przez Mazowiszę do Leczyckiego wtargnął król
miasta wdzien Święty do kąd lud się zgroma-
dził na Nabożenstwo dobył koscioł zrabowawszy
spalił y potym Kazimierzem Leczyckiego w
potyczce z woyskiem zniósł z kąd 3000 wip-
znieb do Litwy przyprowadził taką małą
garstkę maigc woyska tego do kąd zena ka-
zdego Lotnierz pod dwudziestu wipzniebali;
bo niewolnikow dostatosi

Jako wite:
wsi ni epoz rzy
scito si pola ka-
ca z krzyzak

Do roznych expedy cych z krzyzakami rozny
eventom mianych. Roku 131, zebrawszy witenes nay
przednieyszego y naywybornieyszego woyska nio
krzyzakow woynę podniósł, wtargnąwszy do kam-
mry gdzie nic nie zostawit oprócz nielkorych
w put spalonych zamkow z kąd niezliczonę nie-
wolnikow licząc zapędził gdy wdrodze li-
tewski Lotnierz przetrząsał budy napadł na w-
kielich z koscioła w którym ciała Chrystusowe
było zdrygnęty si Chrześcianskie wipznieb
serca na taką Chrystusa obelgę patrząc lece
Poganiin fame Święte łaiem nice wysypa-
wszy Poganiin depęce y na nio plusęc uręgot
si z Chrześcians z taką Tabegę Bogaczę kto-
ry si swey krzywoy mści nio mory. Niedługo
Sprawiedliwosc Boska tak Święto kradzi grzech
cierpiata, bo nazajutrz krzyzacy na powrac;

caigce Woysko Litewskie napadszy tak one zbi-
li ze tylko sam Ligze Witenes cieszko wgtowj
raniony ledwo zdwiomas ucielt. Po smierci
Witena nastapil nadlipstwo Litewskie syn
iego. Giedymin. Napoczatku iego panowania
roku 1316. Krzyzacy opanowali Zmudz zamek
Surbork y Kowno na ktorych Giedymin ze-
brawszy woysko uderzyl y szczerliwie podtu-
gierz bitwie zwycipstwo otrzymal reszte Lot-
wizy Krzyzackich ktoryz od tey Wlaski do la-
su. Aciekli byli, kryzacych sie Lhtopi pozabiali.

Jako Giedy-
min wlotdzi-
mi do fi-
rwy odbil
y przytoczyl.

Roku 1317 Giedymin uczyniwszy z Krzyzalla-
mi pokoy na dwie lcie. z woyskiem Litewskim
do Wolynia porzedl gdzie zbiwszy Lcia, Wlo-
dzimierskiego wlotdzimierz M.asto y caly pro-
wincy opanowal y do Litwy przytoczyl
oblebrawszy naprzod wieznosci przysigal od
Obywatelow Wolynskich.

Jako Giedy-
min Drob-
czy no debrat
y inze Miala
przytoczyl.

Tamtad Giedymin z woyskiem do Lucka sie ru-
szyl; gdzie bez zadney potyczki Brzesk, Brzhanyn nie-
dawno Litwie wydarly odyskal. y znou do Litwy
przytoczyl.

Jako przesi-
mowawszy
Giedymin
inne zamki
podoby wal-

Roku 1320. Giedymin w Rzeczcu przezimowawszy
na wiosny woysko do Rzeczca zgrozndziwszy prowadzil
one do dalszey Rusi y podstapil pod ogniszczę, byl to zamek
Lcia Kijowskiego, ktory najwyzszym byl Xciem cas-
tey Rusi y sam jeden z Ligzgt Ruskich monarchow
sip nazywat.

sie nazywał Tego Zamku, y drugiego Zytomiracleby: uszy daley Ku Kiiawowi pomkhrigt sie

Jako Giedymin woyskowi Kiiawski zabił pod Kiiawo w podatki

Postnegszy sie tu Ligzenta Lucy zelitwin na Kiiawie Zamell Głowę caley Rusi nastąpił z tym Stanisław Monarchas Kiiawski Perastawski, Romanus Bronski, y Leo Luchki z Szwegodstwa wygnany, przeciw Giedyminowi Woysko zebrałi Ktore Giedymin szepeli: wie podlugiey utarce zbit na placu potrzywszy samych Ligzant Głoty Perastawskiego y Leona Ludkiego. Stracili staro za Kiiawski ucieczky siepsalwował.

Jako Giedymin Kiiawski zabił inne Zamell z Czerniawki

Do zbitym Woysku Giedymin obległ Kiiawski Zamell gdzie podlugim y czystym szumowaniem Ligzant Kiiawski Zamku umkhrigt, niemogąc sie w nim psalwować. Miasto zas y Zamell po ucieczce Szwego Monarchy Giedyminowi sie poddalo y z wielkim tryumfem do Miasta go wprowadzili, za wielkiego Monarchy y Leida caley Rusi wszystkimie stany Kiiawskie Giedymina przywitali oddawszy wiernosci swey przysięgę y pod rządy Litewski poddawszy Zamell Białogrod Mepowrod, Kanioyę Czarkany tez pod panowanie Giedymina pozosty. Potym z wyiestwie Giedymin Woysko ruszył do Siewierza y tam do bywozy Brancka y Perastawey Granca Kiiawski; tewskiego podbiwozy sobie Kiiawo wotym wielko czese Siewierza az do Putywole rości gojnost y tu Koriee uczyniwszy Monarchij Kiiawskiej Ktore trwalo przez lat 430, az do Giedymina szepeli Ktore Monarchij on do Litwy przytoczył; y dal za Przetozornego nad ony Prowinicy Miadofal

M

Holszanskiiego Scia, ktory iuz byl niedawno Chrzesci-
aninem zostal,

Jaki poezyst
zabozenia
wilnay Trok

Pocztyki Stolecznego Wilnay Trok ktore Giedymin
po odprawionym Izjarnfle po podpisanych tak wiele Lu-
skich Prowincyi, (jaklosi gwyrzito wyzey) zatoryt Ro-
ku 1321 ztey okazyi. Mial ieszcze nieco czasu wolnego
od wojny Krzyzackiey gdy przy mirze uczynionke
na dwie lecie zniemi trwato ktory on na towach
ynay budowaniu Miast strawit. Doszczestliwego
na towach powodzenia dobru zrak bierze Troki
Miasto zatoryt y zeby sic przydey Miasto obywa-
telami osadzi to z Holicz Litewskoy z Kiernowas
tamze przeniosl. Gdy potym tejoz roku okolo Mi-
lyi y Wilki poluicy niedaleko niedakho od dwi-
torochi. (gdzie miejsce postanowid byl. roku.

Giermundus na pogrzeby Ligrynt y Bogomyswym
gay poswyci) Turu albo lesnego wotia sam diof-
ze Giedymin na wysokiey gurzeczabif, uciezoney
zabitey bestyi przypadkiem racowad ratym ze
polu swi ptorochas. Gelzie przez ten widziad zela-
znego Willarduzego ktorym sto innych Wilkow
zamknionych wielkim wyciem lasy y polas
na petniadi. Nazajutrz gdy miedzy zwolanemi
z wieszakami naywyszy Biskup Krywe Kryweyta imie-
niem Lydeyko przyszedl, tam wytorzyl pomi eniony
Sen Scia. Ten praw Willk widziany z naczy zamck
y Miasto Stoleczne ktore mial Ligre zbudowac

y mabye.

y ma byc glowg wszytkich prowincy i Litwie podleglych
 y Stolicy. Ligzot ktorzy stawy swoig wiele czuak swiata
 mieli niepedic. Ustuchal Giedymin Biszkupa wrozccego
 iako radey Bogow swoid y na tey Gurze gdzie tuda
 zabid Zamek zatozyl y Miasto zakladacigc Wilnem
 nazwad. Pomieniony zas Biskup Lidzeyka tym imie;
 niem byt nazwany dla tego ze od Witolda Leias polow;
 ce go wyniezdzic orlas, albo iako drudzy pisze w kole;
 bce nad drzewie zawieszoney znaleziony jest y dany kaptan
 nom poganским nas wychowanie swego orazu podro;
 szy Biszkupem zostal albo krywey kryweytem z czas dciu
 radzil zatozyc Wilno. Ladziwilnem potym byt nazwany.

Jako Krzyza:
 cy z wielo szz
 scianych nich mo
 narchow pow
 stalinalitoy

Roku 1322. po wypetnieniu dwuletnych palkach
 pokoru Krzyzacy wielkie zebrali woysko przeciw
 Litwie gdy bodiem w Niem Czech rozgto szono zuped;
 ne odпустy pozwolone od Papieza na swipty woyny prze;
 ciw Litwie od Krzyzakow podniesionoy przysztu hu;
 xilianne woyska z Szlaskow z Czech z Awstry z Niemiec
 z Lciem Wraclawskim Bernardem z Liczeczom swab;
 skim z dwoma Ligzoty albo Palatinami Leni z dy;
 nami dwoma Komeja Juliackiego y z Lnzem i Nie;
 mieckiem Ligzenty. Ci tedy wszyscy z Krzyzakami
 wtargnijwszy do Litwy caly zmiudz ogniem y mie;
 czem spustozyli

Jako Gied ymi
 do Instlat wst
 gnoy waz y wa
 iowal

Giedymin chegc nieprzyiaciela od Zmuelsi odwrac
 prasto do Instlat woysko Litewskie zaprowadil y daleko
 wiekszy szkodę Krzyzakom niz on Litwie uczynil
 wywrocilwszy Berps Kirepy y inne zamki na placu po:
 Tozywszy trzy tysice nieprzyiaciela pipc tysicy w przniow

alko pornie ronego
roku Krzyzakom
Przez przeska:
zaś woynę.

do Litwy zapędził
Komu by się zdato że y odwarzym Dycerom tegie mrozy z
rył ostro bron wyciskają a przecie starolitewskien zotrzymom
goręca do woyny odwagary w nacye rzech mrozach nie ostro laody
pormienionego roku tak tega następiła Ziemia z odzwalcie kcie:
ni poważone mrozami uschły y przez kilka lat liscia niedy pu:
szczaty: Jednak ze pirzga ze Giedymini z Litewskiem woyskiem go:
rocytn sercem wstają zimo ogrzeim y mieczem, cały kraj
w Inflanciech między Bzwirny y odnogo morsky lezcy
spustoszył gdzie procz inney korzyci zapędziwszy
sięc syrcy wipenow, Krzyzacy tak cięskich mrozow
znieśc niemoggo od woyny wstrzymywali się

alko kienia do
brzyzskaw Dzi:
dziewo do to:
alkow porzta.

Niewiekt czy wieszowac sobie czy tez wtydzic się
namy zesmy tak stawnych mstwem przedkow mieli
miecty ktoroni byt nayprzednieyszy Giedymin w Litwy
Litewski ktory oprocz innych zwyciestw roku 1223 tak
Lipstwo Dobrzytskie utrapil z Liarz Dobrzyński wstady:
staw niemoggo tak mierzemu Nieprzyiacielowi odporudac
musial swoyb prowincy wierzylm prawemu Krolestwu
Polskiemu zapisac y sam Dziecziczne Lipstwo z Łezye Do:
ku 1324. Giedymini na dwie częsci rozdzielil woysko
Juse częsc plondrowata Inflanty druga częsc spustoszył
Maxowsze, Puttowsk Miasto y 130 wsi y 30 kosciołow spa:
liwszy 4000. wipenow do Litwy zaprowadził

alko Polacy z
Giedyminem
zgody wzięli

M &

roku 1325. gdy Polskę dwoiaki Nieprzyiaciel targat to
jest Litwa y Krzyzacy postanowili polacy chęgo Giedymi:
ni Łcia Lit. do zgody przez przynirze. z Polskę przyprawa:
dzic aby Postowie wystani do Litwy prawił Małazimira
Krolewica o Aldony forky Giedymira w Matzenstwo

przyjęci.

przyjacieli Postowie mile od Giedymina, przymirze polkoiu
 zawarszy yzgodzeniem Litwom polkoymiedzy Narodami umo:
 cionny. Miasto posagu Polakom 24000, oddano polskich
 Niewolnikow

Roku 1320. Giedymin zawarszy z Polakami polkoj na
 prosby Wladystawa Lokietka Krola, postal auxilliarne
 woyska Litw. do Polskiej przeciw Waldemarowi Brande:
 burczykowi, ktore nieprzychylni kray wielec spusto:
 szyno bez zadnego respektu Poganstwu na Koscioty y swig:
 nin klasztor Panien rabuigo gwałt jedney Mniszce chciad
 uczynic ona sekretu go nauczyła biecala, ze najwiecez
 by ikt iakiego kolwiek orzra, bez zadney szkody strzy:
 macznogd ktorego by sekretu zachowania iesli chciad
 sprobowac na Litwiey lez Litwin ugodziwszy do:
 brze wszysk zaraz ony siegt, y poznal szukel aby se:
 kret zachowania nie tak zycia iako postubionej
 Bogu czystosci.

Jako Litwina
 z Litwiny woj:
 skauca i Litw:
 nego z Litwini:
 a Polska sekre:
 tu nauczyła

Zachęcony szczęśliwym powodzeniem w Niemczech, Gie:
 dynin roku 1327 wielkiewoysko wyprawil przeciw:
 ko Brandeburczykowi Hetermanem uczyniwszy woysk Litw:
 Bliardę Syna swego, ktory potoczywszy oboz nad Fran:
 kfordig Miastem nad Oclery rzekoj catego one prowini:
 cie spustoszyt y wielkie plony bez zadney szkody przez
 ja niemał niel przyprowadzil. Tyrn sposobem wywioro:
 nego z Litwiny Litw. Giedymin na pomoc Wladystawa
 Krola Polskiego przeciw Krzysakom gdzie na przed rozpr:
 dziwszy Krzysakow catego niemał Prusy popalioz y wojne.

Jako Litwa
 Niemcy wo:
 iowatae.

Arzyracko na Litwę obroci, bo Krzyżacy razem z Polakami
z Litwą złączeni, odpora dać niemożąc pokoy z Polakami na
i eden rok, uczynili y cete sily na Litwę wywarli.

Jako Krzyżacy
y Giedymina
pod Kales.

Za pierwszym impetem Wielonie zamek, nad Nie-
mniem wystawiony oblegli Roku. 1328. Giedymin zas
aby odoblexnia Wielony Krzyżakow odwiol Fridburgus
y Bergura Miast przez 20 dni ustawicznie szturmami
dobywał gdzie wielki szkody odniost Giedymin, od Jof sam-
skich Krzyżakow flint cioty ch czas w tych kraiacho
nieznajomych, y gdy sam żołnierza do szturm przypro-
wadza gorzocy, sam Giedymin kulą raniony smiertel-
nie do Wilna z wielkimi płaczem zaprowadzony.

Jako Giedymin po
dzieleniu Litwy
do norm.

gdzie maigę Mnostwo Synow aby niezainduszali po
Smierci onego Litwa tak im prowincie podzielił Ma-
twidowi część Kiejkow y Skerni, Narymundowi Pinski
Mozyr, y część Wołdzimierskiej Prowincyi, Olgierdowi
Krewo y caholwieki z tamtę po Berezynie się ro-
scigga Kieystutowi Zmudz Troki Grodzieski Ko-
wierski Lidzki Epitski Kray y Podlasię, Koryia-
towi Nowogrodsk, y Wołkowysk, Lubartowi Wołdzi-
mierz y Wołyn, Sawnutowi zaś Najmłodszemu Wil-
no, Orzmiary, Wilkomierz y Bractaw Ktorego też wiel-
kim d. l. posebie zostawił.

Jako Sawna-
towi Litwa
odipli bracia

Potwierdzaig Litewskie dziecię onę prawdy, ze Bot-
ka mieclry Bracig zgoda gdy po smierci Giedymina
Kraja dwaj jego Synowie Kieystut y Olgierd za yżgo
Sukcesyi na Litwie Litewskie najmłodszemu bra-
towi

towi

Bratowi Jawnutowi z prywatnego affektu Rodziciel;
 skiego natey godności postanowionemu znowi:
 li się mieczyłoby iakoby ztey godności Jawnuta
 stręcio. Zatem roku 1329. 22 gbr. gely. Blierd w Wi:
 tejsku przebywał Kieyztut u patrzywszy do bog
 ohaey z Trok w sam swit z podusiatemi: Sobie z odniz:
 mi przybył, y obadwa zamki niepodzianie opasowas:
 wszy. Idwista Brata, pominat niezadługo potym Blierd:
 z Wilejska do Wilna, przyiachal z swoim Woyskiem podie
 ctugas między niemi ko Ratorowsku byto ktory by
 na Mieysce Strawnego Brata na Lipstwo miał
 nastąpić, ponieważ Kieyztut ustępowal tego
 honoru Blierdowi iako Starszemu Bratu Blierd
 zas ustępowal Kieyztutowi iako temu ktory znie
 bezpieczenstwem zelowia swego z Lipstwa brata
 zeschnął. Zgodzili się na końcie aby Blierd przy:
 ięł A. M. y insze zas aby spólnie trzykali Jawnuto:
 wi zas kusauskie Lipstwo dane ktory bedze spo:
 Koyney fantazyi Kontentował się to fortuna nie:
 maige sobie przychylnych Panow Lit. Wzgardznie te:
 raz od postronnych Ludzi sey byczyeny synow sily iak str:
 szne postronnym nieprzyjacielom były zadnemu swia:
 domemu dawnych postronnych Kzielow nie isttaigno
 roku bowiem 1330. skoro na Lipstwo Blierd nastąpił
 zaraz maige wolej poruszeć się smierci Łodzica swego
 zebrał 40000. Woyska, przeciw Krzyzakom y cete Prusy

Iako Blierd
 miał się przy:
 wedy bycajudo.

ogniem y mieczem spustoszył. Sokolwiek między Kro:
lewcem y Breggiem Morriaburyiem, z Lisberggo le:
ży y część Portieranij wiecien go piec y dym porzto
Krzyżacy zas w obronnych Zambach zatklińguszcy:
się nic poradzić zas niemożc, tylko z nich na po:
zary ustawicznie, z zalem wielkim poglądaigo,
az uprosili u Olgierda nadwie lecie Arriyffitiu
oddawszy wystawione nad niemnem dwa Zam:
ki w Litwie.

Jako Olgierd
przezwyczał
romsi puncat

Roku 1331. pomściwszy się nad Krzyżakami i smie:
ri Oycaswego Olgierd uczyniwszy z niemi nadwie
lecie polscy zwycięskie woysko na Rus przeciwko
Tatarom zaprowadził ci bowierni Tatarowie okolo
Dniepru osiadłszy natych polach ktore teraz dzi:
kiemi nazywamy na Podolu panowac poczę:
li przez swoich Baskakow albo przetożonych y z
tamtojd Wołyński y Kiewska prowincye roznie:
mi in Kursianni i Spondrowali.

Jako Olgierd
Tatarski zarzka:
skie porazit
z trzema tarna
mi.

Olgierd mingwsky iuz z woyskiem swym ka:
niowcy y szarkasy przyszedł byt na mieysce owe,
ktore zowig linia woda swe woysko tak wyzkowal
zeby Tatarowie niemożli zwyciężnym impetorem
bytu zaiste. Na trzy części woysko Tatarskie roz:
dzielone prowadzili trzy Krolikowie. Kadubay
Soltanich wszystkich Krolikow w potyczce nae
placu.

na placu polozywszy trupami Tatarskiemi barzo sze:
 rollie y dlugie pola zaslat. Potym Zwyciestwie przez
 Bniepr przeptawiszysy Blgierd wypędzil Tataru
 zonych Urainsu ktore odkijowa do Czerekowey y z Pu:
 tywola do Tannaim leziery szera, roscioggaig sigo:
 debrawszy Zamki Tarhowicig Biatocirhiewe
 Swini Grod y insze

Zamitgd Blgierd powrociwszy do Podola rpszt
 Tatarow na podolu bez trudnosci albo zbil albo ro:
 zpydzit. ktorzy potym osiedli na Dowruckich po:
 lach nad Duhaiem. Podole uwolniony od Tata:
 row Blgierd podzielim one miedzy Synowcami
 Swemi to jest miedzy Brata swego Koryata
 Synami Alexandrem, konstantinem Theo:
 dorem y Ierzym dawszy im na obrony czpo
 Woyska Litt. Oni maigc czas spokoyny y spo:
 sobny od Nieprzyaciol. Prowincy ony ufor:
 tifikowali, wystawiszysy Zamki Belhot, Smo:
 trycz y Kamieniec ow natury cud, gdzie sama
 natura wadnie sztuka, iaka ale z prawdziwey
 opoki wgurp wyrzyczita wyrzucita.

Poszezeliwie odprawianey Woynie Tatarskiej
 niemniej bezpiliwa nastapita Woyna cho:
 skiewska. Sigry Moskiewski Dimitr, Sameczka

Jako Podole:
 Litwa podbi:
 uszy Mijastaj
 tak fundowal

Jakim
 sposobem
 kamienie
 budowany
 Jalko Moskal
 zmierzaj y wy:
 bieraj sipe
 wladzy Tatar:
 sziery ofterzy
 dat do woyny
 Litwie.

#

wybiwzły się z Poddaństwa Tatarskiego (w kto-
rym byli Rusacy przez lat 130. z Tawryki bio-
rgo Sidzart) y najwyższego w Azji y Europie
Kanał Marmajemnik, tak zbiwzły z trzynastie
mil Tatarskimi trupami zastal tym mowię
succesem uwiedziony. Moskal chciał całą Lw
opanować. Która pod Litwą zostawała. Zatem
do Głogierda W. X. na ten czas w Witepsku re-
sidentycego przystal postować aby on albo na-
znał Poddaństwa swego karacz zaraz wysta-
cił Moskalowi albo też w Wilnie niezadługo
Moskale zwycięszć czekał. Natall Poszedł do
hardo, Głogierd nie wzruszły się zaraz
rzecz z niedziękiewsztem bratem z niewypoc-
wiedzianą przedłością wpuł postu wielkiego
ze Zmudzi Litwy y innych prowincyi. We-
wskich woysko zebrał bracią swoją z Łotni-
rzem zwołał na tę wojnę y przedstawzły się
Kierami kilka tysięcy Chłopow Ktorzy by pro-
stą drogą gotowali do Moskwy lasy wycina-
jąc y kaluzę zafatając przydawzły im na obr-
ny Łotnińca, 2000 Woyska prostą drogą aż do Mo-
zyska wielkiego miasta zaprowadził odle-
głego od samej stolice na 10 mil. Tuż Posto-
- Moskiew.

Moskiewskiego Kazawszy zawolat. (Ktorego o tym
 nic niewiedzącego tak wieziono ze niewiedzial
 w ktorym Kraiu byl) Olgierd dal mu pochodnię
 goraiącą z tym Mandatem aby do swego Kcia
 miasta Listu zaniosł y to powiebiał ze Litwin
 Kcia Moskiewskiego uwalnia z tak długiego ro:
 gi do Wilna y ze sam Olgierd do Stolicy Mo:
 skiewskiej przyjedzie niż ta swiecaro:
 re; y puscisz Postla Olgierd do Stolicy Moskiew:
 skiej sam z wojskiem Litewskim pod samą
 Stolicę w samą wielką noc stanęł uszykowana:
 wszyb wojsko na gorze (Zotobitney nazwana. Di:
 mityr okolo Miasta widząc niespodzianego nie:
 przyjaciela do pokornej uciekł się Suppliki
 wystawszy z Miasta Postla officiariego wie:
 czną przyciarni Olgierdowi y o pokoy prosząc.
 Dal się zamowić tak wielką prozbę Olgierd
 y temi kondycyami wiecznie zawarł pakt a:
 by Olgierd z nayprzednieyziemi swemi iako
 Zwyciesca do Stolicy wiachał w tocznię swą
 w Bramy Zamku w bit. Powtore aby Litewskie
 granice aż do Mozayska y do Wry rzeki rozcią:
 gaty się. Potrzebie aby Kca Moskiewski Złoto Zodi:
 mierzowi Lit. zapłacił a Olgierdowi natę wo:
 ny nakłady nagrodził. Potrzebie aby między Li:

Litwy y Moskwy wieczny pokoy przysięgę był
 zmoćniony. Gdy na te Kondycye Oletropolita
 Senat, y nayprzednieysi Baidrowie Moskiewscy
 przysięgli, Olgierd do Miasta wiachat Kopig
 do bratny w bit y Jaiiko Wielkonacne, Dimitro
 wi nazwał przyiazni ofiarował.

Gdy Krzyze
 natysygo:
 rze stoją
 kto zakła:
 dat Kosciol
 Franciszka
 sli:

Gdy Olgierd wojng się bawit Moskiewsky po:
 spolstwo Wilenskie zamordowato 14 Zakonni:
 Gow s. Franciszka w Wilnie. Gaszolt bowiem
 Wiewoda Wilenski ktory Liestwem rzedzil Lite:
 wskitnz w niebytnosci Olgierda, Poigwszy pol:
 skę zacney familji Buczackich, Sami dawnie Ka:
 tholikiem zordawszy osadzil był 14 Franciszka:
 now w Wilnie na tym miejscu gdzie teraz
 Kaplica alias Kosciol s. Krzyza. Gdy zas Gas:
 szolt do Tykocina, był odia chat pospolstwo
 na pomienionych Zakonnikow zburzywszy
 się siedmiu na rynekzawlekli y gotowy pouci:
 niano drugich zas siedmiu do Krzyw przy:
 wigzawszy z tysy gury do rzeczki Arconio Ga:
 szolt s. Wpzezennikow ciało ucciwie potym
 na tym miejscu pogrzebt gdzie oni mieszka:
 li. Powrociwszy z Moskiewskiej wojny Ol:
 gierd inquisicię uczyniwszy tego Zakon:
 nikow Zaboystwę piqciusetz Magistratu

yz Mieszczan.

y z Mieszczan Wilejskich gartem z karat y prawo
uczynit aby zaden szreccianom zadney przy;
krosci nieczynit. Nowych tedy Gasztolt Zalkon;
nikow przyprowadzi y poradzi ich nad naturę
win krog y koscioł Najswietszey Panny nad Piastku
wystawit. Ktory do tych czas Oycowie Franey;
szkani trzymaję.

Gdy uczynit czas wypłynęł uczynionego przy;
mierza Litwy z Krzyżakami. Roku 1330. Mar;
chis Brandeburski z Komejami Memenskim
y Hennenbergenskim Zamek Purie oblegty gdzie
Zolnirze Litt. oblezeni gdy ustawicznemi przetr;
morni ich liczba zmniejszana y prowizyi iuz
nie stato niechęce się nie przyiacielowi po;
dac tak sobie poradzili. Cokolwiek mieli w
Zamku to wszystko spalili Zony y Dzieci y;
innych pozabiali. To uczyniwszy głowę swo;
ię pod miecz przetozonego nad Zamkiem po;
dali abu Gubernator Zamku dobrowolnie ich
wyciąwszy sam siebie na koniu zabit. Gdy tak
Litewscy Zolnirze odwarwie szaleię. Krzyżacy
do Zamku wchodzą y ledwo kilku żywych
znayduię Ktorzy z wielkim impetem na
Miece Krzyżackie rzucali się wszelkim spo;
sobem usiłując być zabitemi, obierając raczy

Jako Krzyżacy
powycięli
przy mierza
w tamtym
do Litwy y
iaki się po;
ganiełnie;
iżco c pod;
dadał dala;
się przeto;
ziemi pozar;
bivae.

Jako Litwa
Prusy fundit
wyciela z
usypalitas

Smierc ni z Krzyzackij niewolc
Loku 1342. Ludolf Ligzedaski Magister Zalko
nu Krzyzackiego w Prusiech zginel gdy woynę
wiodlę z polakami y z pombręzi kamii niezapa:
trawal sie na Litwy. Botym czajem. Olgierd z
wielkim Woyskiem wtargnel do Prus gdzie nie:
mal wszytkich Obywatelow mieczem wyciel.
Ludolf zas powrocilwszy z woyny polskiej wi:
dzęc tak wyniszczone Prusy z bolesci wtel:
kicy w choroby y w szalęstwo wpaol y umarl

Za kofigrie:
nie drugie
Magistra
cake Chrze:
scianostwo
z porwle:
niem odpu:
stu Papięz:
klego pow:
stale

Następiwszy na miejsce Ludolfa Henryk Du:
cmercalę niemal Europę przeciw Litwie pobu:
dzil Sam Clemens, VI Papięz Listami swemi kłę:
zgnę Chrzescianskich napominal do Oręza
przeciw Litwie obiecując one wszytkie taakl
y Odpusty ktorých dostępnę nawiedzaięcy
Grob Paruki w Hierozolimie albo Pielgrzymu:
ięcy do Grobu sę Jakkuba dosę postellialbo do:
Swiętego Piotra y Pawła Apostolow do Rzymu
peregrinacię odprawuięcy. Wielu Ligzard
poradziło Papięskie napomnienie bo przy:
byli na tę woynę Węgrowie z swoim Krolew
Janem Morawczękowie z Karolem Marchio:
nierz Murawskierę ktory potym zostal Cesar:
Szern przybyli Niemcy z Brandeburczękierę

z Cofnem.

z Comessiem de Hales y z wielg innemi Pomstwa Rzym:
 Miego Liqzety przybyli auxiliarne Woyska z da:
 niy z Swiemi Hetmanami Henryk Magister
 Prussid y Burhardus Florem Magister Livoniid z
 Swiemi Krzyzakami. Sama niemaltreso Chrze:
 scianskie Solnierz na Litwy się zbroita
 y ostatnia zguby Litwie obiecowała uczynaczey
 sie stala. Przesła wieso do Olgierda otalkiey expe:
 dycyi przeciw Litwie zatyem Olgierd y Kiejstut
 za czasu woysko liczne zebrałi Zamki z otaczem
 y prowizyo opatrzyli Ludziom z catego fortung
 te zmudze ustapić kazali do dalz zep Litwy
 bo się tez skryc w niedostępnych miejscach
 między bagnami y głębokimi lasy. Jespra
 wiwszy oczekiwali na Nieprzyiaciela nadwie
 częsci rozdzielwszy woysko. Skoro dano znać
 że Woyska chrzescianskie za granice Litewskie
 wtargnęli zaraz Olgierd ziedna cypreig wo:
 ska do Pruslant az dluigg Kiejstut do Prus po:
 srecł. Chrzescianie niewiedząc co się w do:
 ma dzieie z Prusami y z Pruslantami ni:
 gdzie na Nieprzyiaciela niemogge napasc
 y zadnych wsi nigdzie niewiedząc. Skowrzy
 thie wsi y Miasteczka po catego zmudzi sami
 obywatele na rozkazanie Olgierda spalili
 byli] a zatyem gdy między niemi głod,

Jako on ewiel
 nie woysko chrz
 scianskie nie
 Litwie w skut
 rowyż roz;
 chwialo się
 a Litwa wie;
 Wrog Woyska
 Prusami
 Hanon w;
 czynila

nastąpił y potym ciężkie się zaipło powie-
 trze. Wszyscy, na Mistrza Krzyżackiego powstałi za-
 zdrayce go mdigo y nic nie sprawiwszy powrocili tym
 czasem zał Ogiern Inflanty aż do Berpska y Brzełiwy
 spu ogniem y mieczem splondrował. Kiegdzi także
 Samego Prowincyę Prusko przeszę Woynę nietkni-
 ng nastąpiwszy Krolewiec wyciąwży y wiele innych
 Zamkow y Miast wyruciwszy wielkie plony tak
 do Litwy przyprowadzi, że się nie podobad z Wojskiem
 Chrzescianskim. Itak wyprawa Chrzescianska y
 Woyna Swięta przeciw Doganom na wiekszą zgubę
 obrociła się Krzyżakom stalo się to roku 1343. Na-
 stępnigich lat kilka Krwawych potyczek Litwy z
 Krzyżakami się odprawilo roznyim eventem ktorych
 dla Krotkosci czasu niewspominam ktoremu woj-
 namigdy Litewskie sily rozstarcione były. Kazi-
 mierz Krol Polski Wotyn Podole Belskie y Brześci-
 anskie Wdzstwo Litwie mocy wziął. lecz Lokus do
 Litwa zbiwszy Wojsko Polskie y Sandomirskie Wdzstwo
 Spustoszywszy pomienione Prowincyę y całą czerwo-
 ng Rus odebrał Polakom, oprócz jednego Lwowa
 całą jednak Kray Lwowcki ogniem y mieczem spu-
 stoszył.

Jako Kiegdzi
 u Kazimierza
 Wrota Polskie
 go byłowie
 zięciu.

roku 1351. Kazimierz Krol Polski z Ludwikiem
 Krolesem Węgierskim mianowanym iuz Krolesem
 Polskim chęccznowu Litwie odebrać czerwoną Rus

Wojsko.

Wojsko Litewskie zbił y samego Wodza Kieystutazywego
wziął w potyczce. Niezadługo potom Kieystut z wyprawie:
nia Polskiego uciekszy, na Polakow wrotyko zebrał y po
dwa razy Polskę z ptochrowad, az do samych granic
Węgierskich y Wotolskich.

W Rok ten znaczny był niespodzianq zboza z ywno:
scię w Marcu w Aprilu y w Maiu wielkie storca
upaty Ziemi dogrzewaty, gdy się May korczył nastę:
pita powietrza odmianna taka, że przy ciezkich mro:
zach śnieg spadał na role na dwa tołkie gty boki wiel:
ki gospodarzom niewrodzay obiecował rozumieć:
cize owe mrozy śniegi kwitnicę z boze miały pō:
warzye lecz niespodzianie wstępkich taka zyrność na:
stępita, nigdy z polas wiekszych proweritow gospo:
darze nie zebrałi iako naterczas, samotyłko owo zbo:
ze zginęło z którego śnieg niektórzy stręga wito:
wali.

Od Roku 1354, az do Roku 1380, ustawicznie były:
woyny Krzyzakow z Litwą niejednokowym szczyściem
bo Kieystut Wodz Litw. trzy razy w potyczce był wzięty,
od Krzyzakow od ktorzych uciekszy iednak bardziej się
krzywdy mścił, ogniem y mieczem częsta część Prusy
pustoszył. Lecz Krzyzacy Litwę az do samego Wilna
częsta kroc Splondrowali kilkater Powiatow znu:
żkich wycięli Kowipskiego Zamku dobywszy y tam
Gsidium wycięwży z ziemią zrownali' ktorę kłp:
skę dotych czas niewiasty strępnemi piosnkami
opstakują.

Roku 1391. Olgierd umierałcy maigę liczne po:
tomstwo, Jagiety na Kipstwo następcę Swęge zo:

Jakow Litwie
objitosc zbo:
za byto wielka.

Loznie for:
1 unca Litwie,
z Krzyzakami
przez 26 lat

Olgierd um
ralgafy neu
swichdypo,
nowad,

zostawit w ktorym się barzo hochal lubo miał niekto-
rych za Jagielę Starszych synow, Włodimira Kij-
wskiego, Łada z ktorego potym Olesko Albo Alesan-
den staro dzoruy Stulczlich Ligzant familij zaczyt.
Jana Zedzewitka Podolskiego Łcia, Syna Langwina
Mscistawskiego Łcia, Andrzeia Wigurda od ktorego
Tubecy Ligzta, pochodzą, Konstantina Łcia Czerncho-
wskiego od ktorego Bartolęcy Ligzta familij wy-
wodzą, Theodora Lubarta Ligzant Franquarkow Łodri-
ca od ktorego Kowelscy y Kozyrscy Ligzta y Vlani Zo-
ny Ligzyczki Witepskiej pięciu innych synow Olgier-
miał z Maryi córki Swerskiego Łcia Skirgietę Swi-
drigietę Korybuta od ktorego Ligzta, Zbarszczy y
Wierzińszczy pochodzą, Bernatryusza Ligzant Ło-
reckich, Oycę y Włodkunda.

Piekarz u
Olgierda ma:
ięcy tasky kłb:
4 ni rianobid.

Woydiuto przedtym Piekarz potym w taskę się
Olgierda, wkradłszy naprzecod Starostę Lidzkim a
potym Najwyższym Konsiliarzem został. Jagielę
toż chytrością do tego przyszedł że musiał się Wła-
dykę dać w Należerstwo, czego Kieystut Strzy Jagiel-
ty znieśc niemogąc iawienato bit za zelży-
wosc Bernu swego maigc ze tak podła, Osoba, do
pokrywiensstwa takiego przyszedł. Lecz Woydiuto
mnoż miał Kieystutom niscic się niemogąc udał
się do zdrady y potwarzył Kieystuta przed Jagielę
iako by chciał on mu Ligstwo wydarzyć. sam pa-
nowac uwierzył Jagielę Tatsarowi zatum sa-
memu Woydytanow iako najwierniejszemu y po-
ruczył, aby iakoim sposobem Kieystuta yz potom
stwem.

swem z swiata zga dzic. Przejrzony odwier:
 nego Przyjaciela Kiejstut w trokach nastrozno:
 set sic miat niewierzyc wcale o takiy Liadecia
 affektu odmianie przeciw temu u ktory tak za
 Muzony byl Dzysiey Litt: A tym czasem Jagie:
 fo Woydatowi Synowi Kiejstuta Karstwo foto:
 chie odebrauszys Kirgielowi Bratu oddat wi:
 dzyc to Kiejstut zety godnosz Synow nieza in:
 szy rases odbiera tylko zebyt Synem Kiejstuta;
 z trok Dzysia iardy zmudzkiey szlachty najwierniej:
 szey sobie z roznemi towarami do Wilna postat aby w
 Miescie rozproszywszy sic iako Kupcy pogospodach
 niezna cznie czekali naznaczonego czasu. Zesc set po:
 tym iardy w wozach siamem y roznymi rzeczami przy:
 krytych do Wilna postat. Nakoniec Sam Kiejstut
 zwybranem Tyngiem Zoluzi rza swego przytko no:
 cy przybyl y dawszy znak na towarzyszow gdy:
 niespodzianie z zasadzek zoluzi ze sie zbiegli za
 pierwszym inipetem obadwa Zamki Wileskie
 opanowal. z topawszy Jagietę z Matką Julianę y sio:
 strę Maryę. Osprawiwszy Kiejstut tego z dnia
 Woydytona (ktorego cale zamieszanie powstalo)
 na naywyszey gorze Tyrey na szubienicy kazad
 obwiezic. Jagietowi zas na prozby Witolda Syna. wego
 zywoł darowal y dawszy mu Kreskie y Witepskie
 Kiepstwo odestal go z Matką do Krewa. Tym czasem
 Korybut brat Jagiety a Synowiec Kiejstuta, gdy mu
 Karstwo w niewietzu zasmallowalo a w Litwie ta:
 kie zamieszanie byto chcigt sic z pod mocy

Jako Jagieto
 Wilno ode:
 brat spowodem

Nigdy Litewskich wybić nie chcę uznawac wojsku
 L^{ub} żadnego prawa, odświeżać, z całym Kieystutem wzię-
 wszy na się Tytuły y rząd WLL. podmiot wojny prze-
 ciwko Korybutowi zebysz Jagiello stracony z Lipstua
 takiej fakcyi w Boma bedgc nie uczynił Karat yie;
 mu z swego Witepskiego y Krewskiego Litwa cho-
 rogowie natę wojny zacięgać. Jagiello uweleliwszy się
 z całym wojsko pozwoliłi zacięgać szedt, potym nie-
 co z Obozem Lit^{ki}; doświeżać, lecz nie radługo upa-
 trzywszy porę na stronę się uchyliz, z swym zot-
 niżem y przedkto do Wilna hospieczył gdzie od Magi-
 stratu wrocy do miasta wpuśczoney Wilno y oba;
 dwa zamki odebrał prawiidnym Kieystuta wyiergusz
 inszych do wipzienia wtręciwszy.

Jako y Tro.
 ki dobywszy
 Jagiello zdra-
 da Kieystuta
 y Witologa
 wzięłi.

Odebrawszy Jagiello Wilno udał się do Trok
 których nie radługo dobył Kieystut otym dowie-
 dzawszy się powrócił co naj przedzy do Litwy
 y z Litewskiej Szlachty zebrał wojsko przeciw
 Jagiellowi. Jagiello widząc Kieystuta wojsko
 do potyczki y nad samą Smierc gotow do zdrady
 się uciekł, przez Brata swego Skirgiety do polkoi
 przez przysiężone przykierza Kieystuta za-
 prasał. Kieystut odebrawszy od samego Jagie-
 ty przymierze to jest przysięgę dat się namo-
 wic.

Jako y Smier
 w tymże
 wiezieniu
 przysięga
 wile.

Lecz Jagiello przysięgi nie dotrzymawszy
 teyże nocą Kieystuta y Witologa iego syna
 z Topac Karat y do Krewa postać, gdzie w Krotce
 wiezieniu w Krewskim zaduszony był Kieystut

talh.

tak wielki Lycerz. poradę Ulises ręką Achilles Lili:
 Pogrzebiony od Synowca Skibiłona w Wilnie na
 polu Świętorocha. Grobowski go pomógł Jagielonie
 na Kiey Stucie pomsty Koniec uczynił do widi:
 munda. Najpierwszego między Zmudzka Szla:
 choty, Starca Biruty Zony Kieystuta. Oycas w Koto
 Kazał wpleść dobra jego oddawszy Magritwidowi
 w Kzewie Samieclen Kieystuta. Syn Witold zosta:
 wad do Ktorego nie przypuszkano oprocz Zony:
 jego Anny z dwornia Pannami. Anna przestrze:
 zonia zapewnie Witolda. Mzra iey w Wipriestiu
 smierc zebra, przebrata go w białogłowski
 Szaty y tak Witold z Wipriestia Kzewskiego wy:
 szedł udat się do Janusza Szta Maro w Kechiego
 Ktorego Corkej Anny miał za Zony z tamtąd udat
 się do Prus do Konrada Zelnera Magistra Pru:
 szkiego Ktorego rad Zelnerus przyjął Marie:
 bungum dawszy na residency. Do Ktorego Zmu:
 dzka Szlachta się zbierata Krzyzacy też po:
 sitki obiecali.

Witold maigc poswoiey fakcyi Szlachty Zmu:
 dzkiej ztoczywszy się z Krzyzakami do Trbta za:
 szedł z Woyshiem y tam ku dobyt. Jagielo wi:
 dząc ze Zmudz przystata do Witolda a boigc
 się żeby inne prowincye nie poszły za przykta:
 dem Zmudzkiem postat do Witolda postow pro:
 sząc a żeby się nad swoig Oyczyną zmiłowat.

Jak Witold
 przyjechał
 do Trbta y za:
 mudo był y re:
 Ho Witold z
 Jagielo się
 pobielił.

wszelkie pretensyje jego obiecując wypetnic
Witold przedstawzy nadto perswazyę Kryjono
z Prus wyiactab ywzięszy pod swoj wladzo
Grodno Wotkowick Brzesz, sbitoj przyjacina
zawsze z Jagiety zachowab.

Zastępcy Drze
wa Krzyżas
S. do Litwy
z Polzecz
przyprawa
dono. po
spustosze
niu Ma
wsza.

Loku 1384 Kozp Jagieto uspokoiwszy Litwę do Ma.
zowszq wstanoigt które w tu wecz spustoszywszy
rozestab Putki bpo matey Polzecz który poliel:
Kiey czpaci zawięchwosta dobiwszy z pilndro:
wadi odwagoj Ladziwita, To w uprawę do woyna
znacznę między Panami Litewskiem i do Wilna
czq sth Drzewa Krzyżas. na którym Chrystus u.
mari z Lysey guru Lubelskiej zawiozt którego wo.
zu Kto Kolwick do tknojt się w Wilnie zank u.
mari.

Jakota Czq
stfka Krzy
zab. do Pol
skiej ode
stana

Jedna Panienka na teyże woynie wz ięta
znacznęj familyi Polskiej z domu Abdauill maige
obiawierie Boskie przestrzegta, ze to karp Jan
Bog przepuscit ze Czqstky z Drzewa Krzyżas z
Kosciota wydartę w ywrezi. Zatem Panjowę
Dowoyrie zlegit aby do Polskiej yz Czqstky Drze
wa Krzyżas. odprowadzit. Tam dołodzicow y od
Samey Panienki iedy naczk i Dzieci zicki wielkiel
fortun do Matzenstwa zaproszony ochrzowny
ony Panj w Matzenstwo wozigt y w Polzecz zo.
stad obdarzony nowym herbem. nazwanym Dubro.

Jako Ladwi
ga przy
ta do Pol
Polskiej

Tym czasem Ladwiga Corka Ludwika, Krola
w Krakowie koronowana, rzqd Krolstwa Pol. Kiey
na się przyipta polibę Rzeczpospolitaięj Męza
nie;

nie upatrzyna, s Korotym Jagieto się dowiedzięd
 zaraz Skirgajlona Brata Rodzonego y Wistolda
 Stryjecznego Brata z Hamulu moim Wilenskim
 Gubernatorem wystat z wielkimi podarkami
 do Polskiej Krolowey Jadwigy w Knażenstwo za:
 prazajęc przydawszy następnyce Kondycie
 z ze miat z całym Narodem Litewskim wiary
 Chrzescianskiej przyięc, z cokolwiek Litwa
 Polakom odebrata Kniat Krol est wu Pol:
 skiem u oclac, z ze miat wszystkich wip:
 zniow polskich wolnoscię darowac 4.
 Kstwo Litt. zewsztykimi prowincjami
 do niego nalezycemi wiecznym Prawem
 do Polskiej przyięc, z wszystkie skarby
 Litt. obiecał na pōzytek Korony Polskiej
 obrocic. 6. ze miat slosk. Prusy Pomoranig ody:
 skac. Wdzięcznie tak niespodzianych na
 Dobro Polskie Postow przyięli Polacy y lubo nie
 chędog Jadwigy Krolowey. (Która się Jagiety
 urodę, nieco obrazata y in z od Rodzica Swięci:
 mowi Austryackiemu ucęu odlolekkie ierzce
 obiecana byta) Polacy namowili aby poszta
 za Jagietę inaczey by Bogu miata, odpowie:
 dziec ze tak wielu Narodow przeszkadzata
 nawrocenię do wiary Katholickiej. Obiecano
 tedy Jagietę z Krolowey Matzprnistwoy Postawie
 do Litwy wystani w oclko de Ogradziec Christing

de Ostrow Pebryszaf rannec de Lecrucyce Hincza
de Loggowa zapraszajacy Jagiety na krolestwo
Polskie. Przybył tym czasem Guwstelm Sigryc chu.
stryatycki do Krakowa y mato Ladwigi przy-
chylney sobi za Matronke niewziął gdyby po-
lacy Stryzgo o selenym przyiezdzie z Jagiety
Litwy nie zabronili niemaj gwałtem

Jako przybył
Wilelmus
Austriacki
Ksi. do kra-
wa ktoryma
to się z Ladwi-
gą się ze-
nał

Za tym dnia 12 februarij roku 1390. z
Jagieta do wielkij pompy do Krakowa Jagieta wiachał
Krakowa tegoż dnia Krolowey Ladwidze sam wisity
przybył. oddał na zalutrz przez Skirgieleona y Witold:
da barzo wielkie podarki oneyze ofiarował
Dnia 14 febr: w dzien s. Walpdego od Bodzity
Arcybiskupa Gniźniens ochrzonny imię Włady-
staw wziął. Brudzy także Ksaw Litewscy ochr-
cilisij razem brudzy zaś ktorzy byli przed:
tym ochrzczeni Greckie obrzodki porzucili
y imiona adminili Wigunduz z Witoldem
wziął imię alexandra Skirgayto y Korigayto
Kazemirza Bowgotus Terzego.

Jako Jagie:
to stuz
Krolowey
Ladwidze bnt.

Nastąpił potym slub z Krolową ponim
gdy dnia Litt: imieniem Jagiety z przysię-
gą stwierdzili onegdajszą Postowobietni:
te Jagieta z uroczystemi ceremoniami na
Krolestwo jest pomaszczony. Po koronacyi Włady-
z Panow Litt: przednich swojch y swoich Prowin-
cey nad ktorymi byli przelozeni imieniem

Kro:

Krolowi y Krolowey wiernosci przysięgę oddali.

Wiele prowincyi następnymczasem do L. przynależała.

Wtorego czasu Jagiello na Krolstwo Polskie nastąpił naten czas podległe. W L. następnie były Prowincye oprócz samey Litwy Smudz Polesie, Podlasie Witepskie Potockie Wolskie Smolenskie Siewierskie cete, y Kie: wskie Xięstwo Wotyn y wieksza część Podola Litwie podlegala

Jako imi Litwa rebeliowała była pod koniec przeciw Jagiele.

Gdy Jagiello inżerni Ligzenty Litt: pomianę uroczyście w Krakowie o sprawiung Jedrzej Wigundus Ligz Trubecki brat Jagie: Ty rebelię przeciw bratu podniost Swiętosław także Xp Smolenski rokosz przeciw Jagiele podniost wybić się z pod mocy Ligz ent Litt: chciat. Lecz o tym Jagiello dowiedzia: wszy się wystal przeciwko im Ligz ent Aleksandra Witolda y Kazimirza Mirgaj: te ktorzy szczyliwie rebelizantow po: Konali zabiwszy w potyczce Swiętosława Smolenskiego Xcia Wigunda zaś żywego poimawszy do Jagiety odstali.

Jagiello z królowszym epio: dzierżawcy do Litwy przybył.

Jagiello zporządziwszy w Polsce z Krolowg do Wilna przybył z wielkq senatorow Polskich asystencyg gdzie Seym nakazał aby to:

postanowiono w całej Litwie y w Prowincy:
ach do niej należących iednego Boga czcili
które prawo pierwsi wypełnili ktorzy się
byli ziachali na tym przyjąwszy Chrześ.
S. potym na placu wierszego Zamku nazwa:
nym Swiętoroha gdzie Perkuna albo Pioru:
na wiecznym ogniem Paganie czcili, ko:
ściół wybudowano pod tytułem S. Stanisława
y poświęcony był od Arcybiskupa Bodzety
Biskupem wileńskim poświęcony Andrzeu
Wasillo Krolowej Spowiednik Szlachetnego u:
rodzenia z Domu Sastrzebskich Zakonnika S.
Franciszka. Jagieto zasobzerne Mądrości
Biskupowi y Kanonikom wileńskim zapi:
sał. Odestawszy Jagieto Krolowę do Polkię
sam nauczaige w niedostatku język umiercy:
cych po Litewsku ktorego czasu około 30000
Pagan się ochrzciło, nad onemi rzekami kto:
re do tych czas ieszcze swiętmi się zowię
trudności iednak w nawróceniu Pagan przyu:
czonych do zabobonów zaryt Krol przystało
przeci'e do wiary Christusowej Paganstwo gdy
widziato że bez żadney klary ognie Perkunas
wiecznie pogasił lasy y gaje poświęcone
Bogom wyrębił y ottarze katwany po obra:
cali gdy s'dz iedem imieniem Hieronim ro:
dem z Czech katwano Perkunas albo Pioruna
Piekię.

sie kiera kruszyt nie ostroznie nogg sobie za:
 ciat co widzeć pospolstwo ptaszyc zawolalo
 ze Bozek Perklunas Krzywdy swojej sig msci.
 lecz gdy ten zedz Krzyzem s. przezegnowszy
 y prawdziwego Boga na pomoc wezwawszy
 zdrowy nogg wezwawszy pokazal dziwnygc
 sig tak wielkrey mocy Chrzescianskiego
 przystal do wiary. Majgc codziac z Litwy
 do Polskiej Jagiele za konsensem przednich
 Panow Litt. Kazimirza Skirgilonu WLLaczy:
 nit y z wyszczaynemi ceremoniami oglosic
 kazal pod ta iedniak kondycygc zeby Jagiele
 naywyszg moc mial nad wszystkie mi Pro:
 winciami lecz ze Skirgieyto przychylniey:
 szyc Ruskich obrzqdkow iako ten ktorymie:
 dzy Ludzmi greckich obrzqdkow byl wych:
 wany y z sig proznowaniem y codziennie:
 mi bankietami sig bawil w ktorych znie:
 pokarnowanego gniewu wielu niewin:
 nie pozabial wielce tym obrazil Brata Strij:
 iecznegu Witolda nie moggc zci piec tak
 gniewnego y niecnotliwego Brata na Lipstwie
 umyslit go stracic zatyh wie bytnosci Kazi:
 mirza Skirgielel chcial zdradziecko Wilno
 z Kamkami sparnowac alegdy sig zdrada nie:
 powiodla widzeć ze na sig tyllko Skirgiele

ale y Krola Jagiely do gresu tym postempkiem
 popudził udat się do Pruskich Krzyżaków od Kdo:
 rych Trzysta Tydzicy Kops Litt: poroczywszy y da:
 wszy im na zastaw Litwo zmiudzkie zactogrogł
 Woysko przeciw Skirgiele y pod Samowitric po:
 szedł nato zywszy Woysko swe na gore Antoi:
 Kolskiey z kąd czepstym szturmowaniem Zam:
 kow dobyc niemogł nic nie sprawiwszy smu:
 tny powrocil do Prus Witold do Jagiely z Prus
 umylnego stat przekladajac mu z ego zlose
 Skirgilonas do bronii pobudzita aby ni idy on:
 czynny od takiego Tyrana uwobodzil z tym
 iezelidy Krol chciat ten pozar ugasic pravit
 aby Skirgilonas z Litwa zstuzł on za gotowym
 się pokazal doopuszczenia Krzyzakow byleby
 Krol bratem a nieprzyiacielem pamietal
 byc odpisal mu krotko Krol na pominaide
 dozgodly uczynil, inu tez nadzieie otrzymal:
 nie dztwa Witold upewniony o Pasce Krole:
 wskley z Prus zwoim i um Krost wyciawszy
 Krzyzakow pograniczych Zamkache gdy zas:
 dla wiekszego zamieszania w Litwie obie:
 carey godności Krol musziedawad znou u:
 dat się do Krzyzakow wltorem i wielce przez
 dwielecie litwe utrapil az tez Jagiety wie:
 dzqc ciezkie utrapienie Oyczyzny swey

Kazi:

Kazimierz Skirgilon złożył z Litwy
 zawsze konstantowac się Litwinom
 a Witolda postanowił W. L. roku 1395. Za
 Witolda wojenny cnotę najbardziej Litw:
 stwo Litewskie rozkrył i ta hooprocz po
 mienionych prowincyi do Litwy należą
 cych Pleskonia Nowogordy wielką pro
 wincyę podbiwszy do Litwy przyłączył ta
 tarow kilka kroczy za rzeką Janajm
 zbity całe ich pokolenie abo coby z znanami
 y z ziem do Litwy zaprowadziwszy osadził
 nad rzeką walcę y po przedmieściach Mię:
 skich postawił też bracia Jagieły Krola
 niechęcych sobie podlegac nad kró:
 skiewskiego Bazylego dla krzywdy uczynio
 nej od Moskalow Litewskimi wojny podniósł
 lecz gdy Moskal niechęta jego wojny Litom o
 polkoy prosił zezwolił Witold podty konducyę
 aby mu Bazyl nagradził wojenne koszty któ
 re nadty wojny zaył, co gdy postanowiono
 zotnirze w oborze zawołali Postawie Mirmir:
 to jest polkoy polkoy ieden towarzysz przezwi:
 skiem Magora niechęce zezwalać na polkoy
 powtarzał nie Mirmiru y ztąd prze:
 zwany od zotnirzy Niemiry przed kim był
 w diestwie Lit. zacney familij Niemirou
 roku 1416. Gdy Krol Jagiela y Witold Mszyl.

przed bitwą Stuchali Konrad Jusungon mistrz
Krzyżacki dwa miecze przystał jeden dla sa:
giety drugi dla Witolda wyrzucając niby
na oczy ich zesipłiggiwali od potyczki abo
ter Orza, niemieli Krol zas niewstał z ziemi
az Mazy swiętej dostuchali po ktorej biergc
Miecz poświęcił biergc na kark Krzyżacki
zatem po drugiej bitwie otrzymali zwy:
ciństwo Polacy y Litwa nad Krzyżakami
bo czterdzięci tysięcy Polakow trupem
legło z samem Mistrzem Człymascie Ty:
sęcy żywcem wzięto z trzema wodza:
mi z Polakow zas y Litwy barzo niewie:
le padło po tej batalii Witold fundował
Biskupstwo Zmudzkie na którym pier:
wszym Biskupem poświęcony był oha:
ciey Litwin kanonik Wilens. potym go:
stał tatarow na pustoszenie Prus Kto:
rzy ogniem y mieczem całe Prusy splon:
drowali Roku słu w Miednikach Kwa:
zawszy tam 4 Miasteczko wybudowac
bodła ustawicznych wojn z Krzyżakami
zadnego na ten czas na Zmudzi Miastanie:
było Plebanie też fundował Begro gole w
Krozach w Rosiepiach, widu Kłach Wielonie,
w Kottymianach w Łanki Kłach y gdzie in:
dziey

dziey wybudowawszy Koscioły y Maiz:
 tnościami opatrzywszy zatorzył także
 w Kowniey w Oszmianach Koscioł z Kła:
 sztorom dla Włw Ob Franciszkanow
 Wielebny opisowac heroiczną cztliwą
 życia Witolda który sam Stanowca:
 tarskich w Wilnie Koronowawszy
 do Tatarskiej Ziemi odszłył iako o:
 tym doczytać się każdy może. Opu:
 ściwszy inne niemał po całym
 świecie Witolda Ldzietas wspomnię
 uczył w Lucku gdzie Witold czestował
 roznych Monarchow przez pięćdziesiąt
 dni bo natym bankiecie w Lucku oprócz
 Króla Polskiego Król Mazowieckich Król
 roznych Litewskich y Łuskich oprócz se:
 natorów niemał wszystkich Polskich
 y roznych przednich Panow byli natym
 bankiecie Zygmunt Cesarz Cesarzowicz
 Wielki innemu Państwu Lrzyńskiemu Lig:
 zęsty Jnryk Król Durski y Szwedzki Pale:
 dogo wschodniego Cesarza Postowie Saryli
 Wielki Ligzę Moskiewski Borys Wielki Lig:
 zę Tweryczy Olcha W Ldzianiy Han Tatarow

Tawrykańskich y drugi Flon Tatarow Tran:
swolijerskich Kusdorfius Mistrz Krzyża:
Kow Pruskich y Sygfridus Mistrz Krzyża:
Kow Inflanckich wszystkich przez piec
dziesiąt Dni niewypowiedzianychoy;
noszący Witold czystował bo iż niewspomnię
innych rzeczy które szeroko opisują histo:
rię tamtego wieku na każdy dzień wycho
dziło wotob siedmset Cipląt y Baranow

Systyc cztery sta zwie:

rzęć których było

niezlicana msc

Każdego rod:

zaiustom

ioclusiom

Set Bezek

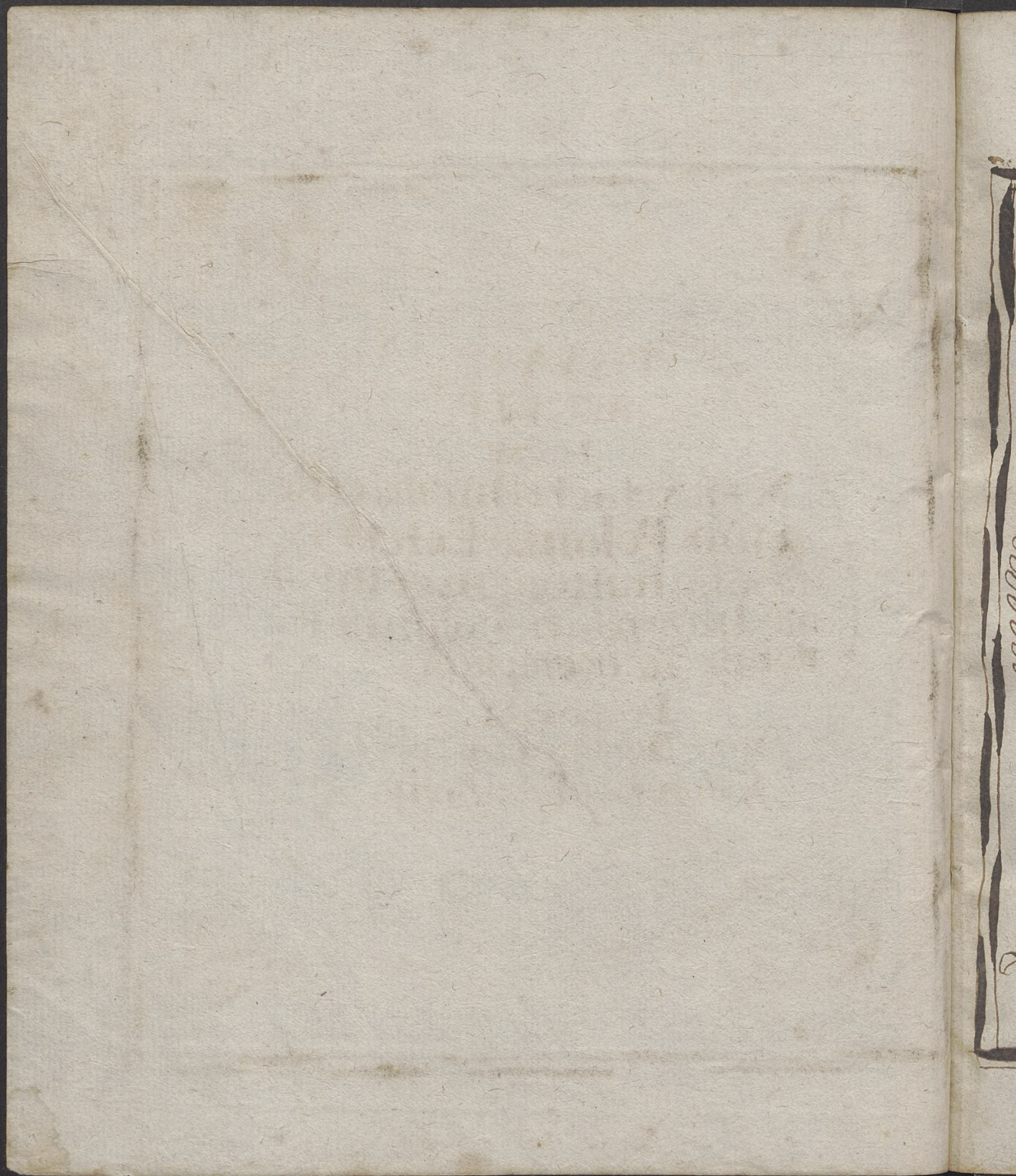
oproczt:

naro:

zne

go.

m
r
i
r
e
o
s



IHS.
W



THESAUR,
REGNI

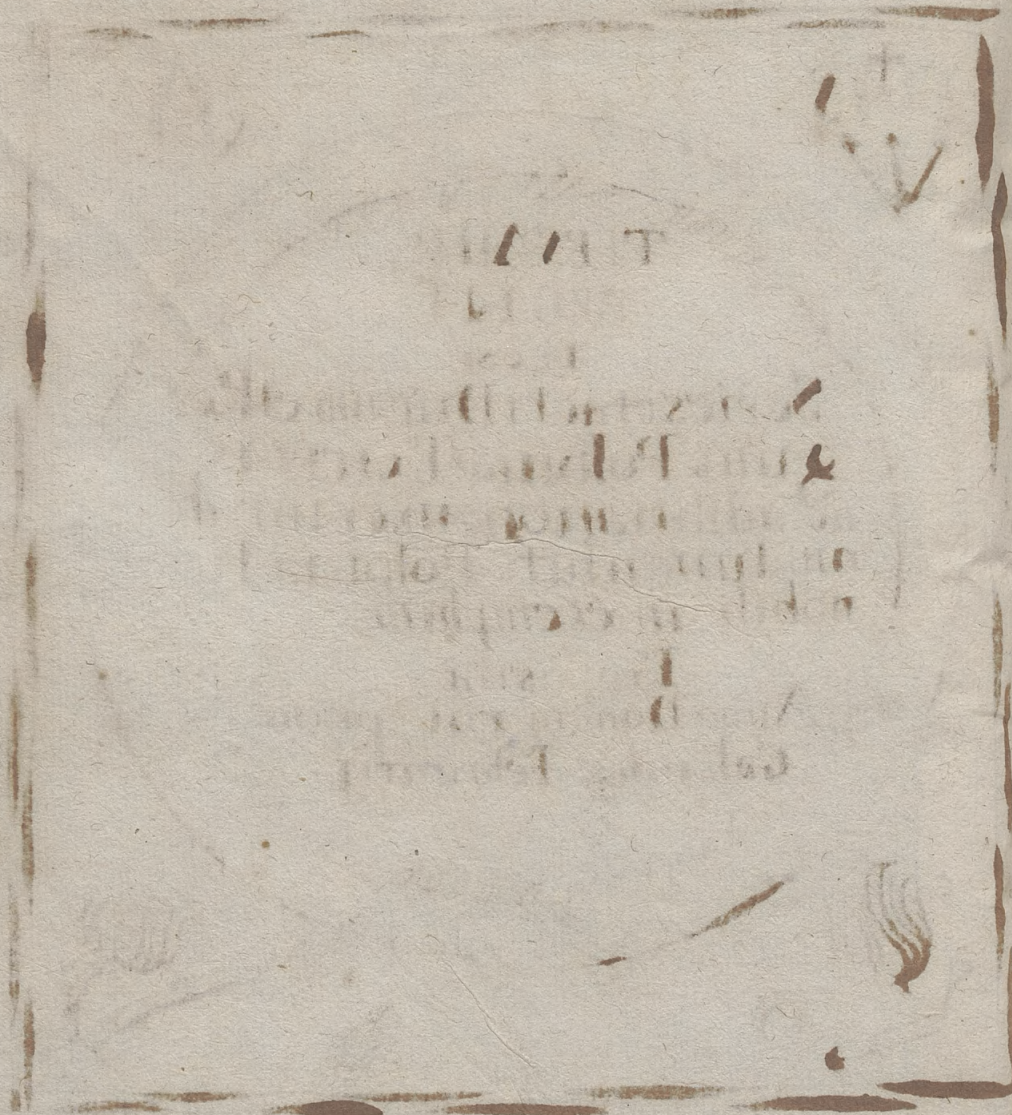
id est

Series et acta Ducum et Regum Poloniae, Exterris ad admirationem, et invidiam Iuventuti Poloniae Praenobili in exemplum.

Proposita.

Anno Domini 1716^o pridie
Calendas Februarij.





Fragment of text from the adjacent page, including the letters 'S', 'H', 'D', 'V', 'C', 'N', 'P', 'F', 'S', 'A', 'U', 'C', 'A', 'D', 'F', 'S', 'I', 'Z', 'I', 'C', 'S'.

Ad. M. D. C. B. V. M. H. Honorem.

Własney Oyczyźnie cudzoziemiec w swoim nie-
 znajomy Krolestwie własnie iak w domu gosc iest ^{Własny}
 iedyna dchoda y posmiwisko. Zvicung sua gentis
historias ignoraverit ille non homo sed est potius
hominis simulacrum. Co potym zbytnio y ludzomy
 dwornoscia prozno uwiedziony chęcio cudze na-
 wiedzac kęsty; odległych Krolestus spiegowac zwy-
 czaje, prawie na kraju swiata wybiegac zeby chęwe
 napasc oko. Widziec wspaniale gmachy Koztorne
 palace drogiemi ozdobione kamieniami, dziwney pie-
 knosci Struktury. Przypatrzyc się brzegom Mon-
 skim obsypanym drogiemi perlamy lub szlachy
 Koralem. Widziec stozym plynocy Sangier. Nieba się
 wyskoscia swoicę tykajace, Gory Alper wozuwieze
 stny, wyniosle Cedry, niemiartelne laury, Przypa-
 trzyc się delikatnym po Hesperyjskich Pestanskich
 albo Semiramidy Ogrodach kwieciami, niematego zrod
 podlega naganie takla dwornosc, kiedy y Oyczyzna
 własna nie tak szczerpami okryta na iest granicami
 zeby się toz wszystko znalezc wniemy niemato i kol;
 wiek zbytnia ciekawosc w cudzych doyrzala kraich.
 Myli się duzo ktokolwiek Krolestwo Polskie w kę, ra-
 ki swiata zarzucone bydz rozumie, zeby wniem

y postronne Narody az do podziwienia, y zardroci, co
osobliwzego widziec niemogty. Gdziekolwiek rzuci
cisze okiem czyli na Krolewskie Throny, Senatorskie
Krzesta, albo stan szlachecki przy wolności mitey, lub
uczone Katedry zewszad potomne wielki wiecznocy
tęcmogę pochwały. Na tego ty ktoremu samety k
cudze smakuig kraie ktorysz Polskim stroiem y affekt
podobny ku Oyczyźnie odmiennit, zyczylbym Patrum
memorias resolve scrutare gentis cunabula, gentis z h
affekt zepsowany ku Oyczyźnie naprawic mozesz. A
uwazywszy przedkow tycich cheroicze dzieła, bierz
z tąd podob y zachycenie do podobnych zebys sie pra
wdziwym wstany Oyczyzny Synem. niedrochliem
bydz pokarat. Lui meritis Patrum laudem tropha
is denegat, impium fatetur ha redem ne fasty egred
prope latro famd.

In propria extraneus Patria sui expers Regni ac si domi ho
spes unicum gentis est ludibrium. Quicumq; sua gentis hi
storias ignoraverit ille non homo est sed potius ^{stupidus} ~~stupidus~~
laorum. Quid sup vacanea illius curiositate extero
rum invisere angulos remotarum gentium explo
rare mores, et ferre in ultimam excutere mundi pla
gam, ut curiosus pascatur oculus. Videre superbas ac
mirand pulchritadinis moles templorum ediumq;. Intu
eri littora Maris pretiosissimis circumfusa lapidib;
aureos Gangietis fluct; altitudinis sua tangen

#

Pervios Alpes, Etnas excelsas, Cedros, immortales, Lau-
 ros delicatissimos in Hesperijs, Vestanisq; y Semira-
 midis viretis flores. Non exigua Subiacet inde penad'
 hac curiositas cum et Legnum Lechid ^{Legonia} non
 tam exiguis circumscriptum limitib; ut id ipsum vi-
 deri non possit quid quid in exteri visum est fal-
 leris inultum quisquis Imperium Polonia in angulo
 Orbis projectum expedire, ut in eo etiam extera na-
 tiones usq; ad admirationem et invidiam aliquid sin-
 gulare imo plurima videre non possint. Quocirca e-
 nim insperoris Regum et si thronos Senatorum curules
 equestrem ordinem cum sua ipsius libertate y docta
 pulpita undiq; postera sacula inmortalem famam;
 tarum non inis canent famam. Lea propter hic cui
 peregrina tantum gentes ad gustum sunt et qui
 acinum forte cum habitu immutasti suaderem
 Patrum memorias resolve scrutare geritis, cu-
 nabula inde et animum aversum a patria redi-
 dere poteris. etc. consideratis ^{eadem} majorum tuorum
 factis illitium suam ad similia ut te verum Pa-
 tride et non degenerem. testeris filio. Qui in mentis
 Patrum laude trophaid denegat impium heredem
 nefasty egredid prope latro famam.

LECH. PIERSZY.

I poczetek Polakow y Imig y ziemieniem enota
 od Lecha pierwszego Sic humili fluit e fonte rheng

crevit a lto etetui terebinthus herba hanc laurus par
 va quondam virga fuit modo nutat arbor. Ktory ro
 dem z Balmatow & Granice Krolestwa Polskiego Czcu
 pte rozprzestrzenit przy poczytkach swoich ore
 zem az do Morza Baltyckiego sam w polceiu zosta
 igc Węgrow porithowat, przeciw Maurycemu Ce
 sarzowi gdzie w ogach całego zobu stron Woytka
 wyzwany na pojedynek od Leia Niemieckiego Kto
 rego zabiwszy wszytkiego Woytka Zwycierca
 zostal Inietylko orzezem Panstwa sobie przysposabial

Jako Lech
 zwinie
 sek zostal
 Jako Lech
 zatoryt
 Gniezno
 pienow
 Stolicę
 Krolow
 Polskich

ale y pracq w tamnych rokach zaktadając Miasta
 najpierwszą Stolicę Krolow Polskich Gniezno.
 wystawiwszy, ktore od znalezionego tam gniazda
 Orlego Gnieznom nazwal gdzie y pierwszy z Ligzof
 Polskich zycie zakonczył niemowleca. iednym jezyc
 gadac nieumieiąca Krolestwa Polskiego Stawa za
 milezatas więcej pochwaliego y ktorychby po sobie
 Synow zostawit.

LECH, PRIMVS.

Et Lechiadum origo et nomen et cum nomine
 virtq a lecho primo sic humili fluit e fonte rheng
 crevit a lto etetui terebinthus herba hanc laurus
 va quondam virga fuit modo nutat arbor: quiofi
 undq in Dalmatia exigua, pro tunc in principibus
 suis limitibus Regni Poloniae armis usq ad Mare bal
 ticum provesit pacifice relicto suo ipsius spe;

rio.

rio Sociabilibus armis Hungaros contra Mauri cum
 Imperatorem defendit in conspectu totiq; ex utraq;
 parte Exercitus provocaty in certamen a Principe
 Germanorum, quo feliciter perempto victor exiit
 totius exercitus et unius morte vitam omnium pos-
 sedit qui aliter vivere non potuit nisi hic Mordetur.
 Et non tantum armis limites Imperij sui amplia-
 vit verum etiam laborem manuum suarum nova
 extruendo Castellis et primam Regum Polonid sedem
 Gneznam fundaverat. Quam arido aquila inibi inven-
 to Gneznam nuncupavit volucrum vero Regiam
 in pignus Imperij sui adoptavit ac primus Prin-
 cipum Polonid hac in urbe vivere desijt infans tamen
 et ad huc balbutiens ac loqui nescia Principaty
 Polonid fama, tuba canere desijt plura in lat;
 dem ipsius, et quos hodie Imperij relinquerit.

WIZMIRZ, LECHA, POTOMEK.

Zagrzebszy Polacy bardziey w sercach swoich
 niz w ziemi wieczney pamieci godnego Lecha bo-
 cha pierwszego drugiego szukali iezeli podobne
 goznalosc mogli y znalezi przecie teyze krwi y
 podobney cnoty tyllkaze iuzwego imienia Wizi-
 mirza. Kto remu y sanstwo w rzyd oddali, Ten chce
 Staw y imienia Polskiego y za Morze zawiesc z pro-
 stych rybakow lepiarek nad Morzem Portowe.

Jako
 Zwimierz
 Gdansk
 wystawit

Miasto Gdans wyptawit ktore od Dunczyka w za-
 branie na wojnie Dantysum nazwal ktorych
 zbiwszy y do wieczkich z krolewskiego Jameryka
 poymowal a serce Oycowskie tak zniewolit zeby
 go byta Dania nieprzytrzymata pewnie by go mi-
 losc Oycowska zasynem w niewolę pociagnęta.

VISIMIR, LECHI, NEPOS.

Sepulto in cordibus magis Lechorum qm̄ hūm̄i di-
 gn̄o perenni memoria Principe alter querebatur
 si similem invenire poterant, et invenere sane u-
 num ex Nepotibus Lechi ejusdem virtutis nominis
 non nisi alterius, Visimirum Principem cui et imperium
 Avunculi sui in gubernium concepere. Hic famam
 nominis Poloni etiam ultra mare provehere,
 Satagens (nec enim circumscriptos limites gentis
 esse voluit) ex vilissimis Piscatorum casis celebe-
 ritatem Origentis Occidentisq; Imperium Giedanū
 ad Dantysum nuncupavit cum quibus navale
 pradium gessit terra Inariq; invictisq; Mo-
 narcha quib; profligatis Legem Duadum cum ma-
 gna suorum strage sed parvo numero infugam
 coegit his pulsis filium Regis Jamericū capti-
 vum duxit in triumphum reportatā gloriā ex
 hoste animum vero Patris sicdevicit, (qui un-
 cum sibi bello ereptum filium dolebat) ut

Nidania

M. Garwa. permittet suas cum ipse filio capti
vassaret manus et libertatem sibi ipsam
crederet ubi Patrem videret ad Dancam
taret in carcere. ex quo Patre coneret.

12 WOIEWODOWIE.

Tak się daleko Krolestwo Polskie rozszerzyło
ze za niepochybny to sobie rzecz mieli Polacy aby jeden
mogł wydaty rzędzić całym Państwem czyli
tez ambicyą wielu panowania to sprawiła że so-
bie dwunastu Woiewodow obrali. Po śmierci
Wizymierza Polskę im na części podzieliwszy
aby tak tym lepiej każdy swego doyrzał na Dobro
Rzeczypospolitey gdzie rozewane sity abardziej
serc Polskich gdy każdy ^{swego} interesu rzędził, więcej
zajmowały niż pomogły Polakom kiedy podbite od
Lecha Prowincye Niemogdkierali tymtawiey im
się nikt przeciwie niecheiał albo niezniał, sapi.
ut heu pudor quai disidentis consilij impotes re,
tere flauderi detendum naufragiū subire clapes,
Wielżęc te niezgody Polacy a ostatnią prawie
zgubę Państwa swego na seymie Gnieznieskim
y z Państwa y zgodności ich złożyli ktorych niezgo-
dy utrzymac nie mogła.

Jako 12
Woiewodow
Polskiej
niebarzo
pomogła
rdnak.

Jako u
wzd tym
ze wóie
wodom
odebrały
6

12 PALATINI.



#

Et usq[ue] limites Regni nostri proceſſere ut
impoſſibile videretur vni in Legionem Principatuſ
deferre ac unum totiq[ue] Regni gubernio ſupereſeade;
eq[ue] ut ad neminem totum Principatum deferrent v
quod in pauci multorum dignitate variarent.
Sententia, vel quia multorum cupido regnandi
id appeteret duodecem ^{itaq[ue]} proceres eligunt poſt fata
ſiſimiri ut ſua quiq[ue] Regionem ſua in totidem
Regiones Polonia præſet quos ſalutatos nun
cupavere. Et recte quidem ab initio Maſtratum
rexere, ſed poſt aliquanto ad ambitionem veni dum
ſuo quiq[ue] nutu et ex ſuo intereſſeri vult omnia et
rem potentiamq[ue] ſuam non niſi et non potius Lei
publica bonum augere ſtudet atq[ue] ſuam quiq[ue]
licentiam p[er] fas p[er]q[ue] nefas alere ſtudet, ac defende
re, ſet palam tunc erat ipſa remedia illa ut putabat
optimam in ultimam Regni pernitiem conſpirare
Dum finitima gentes Polonorum vim atq[ue] poteri
tiam diu verita calatum ad eum diem timore odium
in apertum proferre ac ^{arripit} ſubjugatas ſceptro Regni
Provincias repetere nomenq[ue] Poloni ex toto delere
deſiderant tam luculenta occasione ſe offerente
eo facilius dum neuter reſiſtere v[el] poſſet v[el] nollet,
Et ſapius heu pudor quã diſſidentis Conſilij impoteſ

rexere.

rexere flauderi dolendum naufragium subire lapses.
 Visa hac pernitie Principatus sui Poloni ne ulterius ma-
 lum serperet in Gniensibus comitijs dignitate eos
 spoliarunt, quos discordia diutius regnare vetuit, deie-
 cit fasces et fastum amittere

KRAKVS

Podlugich natymze sejmie Gnieznieyskim roz-
 mystach, obrzydliwszy sobie wielu panowania, (bo tam
 dobrze byc iuz niemoze gdzie wielu rzodzi) qui sce-
 ptra uultus dividit in mang impediens damna lu-
 it spei zgodnymigtozy rzodzi Parustwa oddali Kra-
 kufowi. Ten rozruch nie serca Polskie do iednozi
 przywiad y domowe niezgody uspokoił dopiero nie-
 tylko nieprzyiaznych imieniu Polskiemu ludzi Czechow
 y Francuzow iednych wygnat zagranice drugich w
 wcale sobie podbit ale y same bestye szkodzące zyciu
 Obywatelow sztuky potracit otruwszy smoka. pod
 Zamkiem Krakowskim wlaszini zostajacego ktory
 on Zamek y Miasto na wigozny Imienia swego
 stawp wystawit y od swego Imienia Krakowem nazwał
 Miasta dokonozyszy zycie zakonczył pochowa-
 ny za Miastem na Gdrze aby ktorego Miasto wielko-
 sci obige niemozlo obięta cała Polska.

Jako kra-
 kus rza-
 dy obigt
 z. Pol:

Jako smo-
 ka zabit
 Krakow

fundo
 wat
 6

CRACVS. LECHI NEPOS.

#

Post longam in Gnesnensibus Comitibus deliberationem p[ro]fasi malorum subduodecem Palatinis Imperio Poloni saepe enim qui sceptrum multas dividit in manus impedire s[er]vit damna spei. Adunig respexere Principatum ad unanimi omnium voto ad hunc cum Imperium deferunt et solus ipse non nisi dilabentem Rempublicam sustinere et creare posse videbatur. Is multum diuq[ue] reluctatq[ue] amore Patria & victo Principatum suscepit et Inno infestissimas dissidias composuit ac ad unionem animorum omnes cohortavit, deinde hostes Imperij sui fugavit fugavitq[ue]. Et non tantum conjuratos in perniciem Regni Gallos Bohemos v[el] expulit v[el] profligatos subjugavit sed et ipsam immanem belluam draconem vita incolarum inhiantem in antro moritis sui arce Cracoviensis superstat latitantem astu peremit cum corpora illi abicienda sulfure et fomite successo in sarcinari iussit. Quam ipse arcem una cum praestantibus Civitate Vistulam prope condidit et in perennem sui memoriam Cracoviam nuncupavit merito annis plene vita excessit sepultq[ue] extra Civitatem in Ladotino monte ut pote cuius magnitudini Urbs non suffecerat suffecisset tota Polonia, et quere subditi, ab inferre n[on] poterant, integro monte Syderib[us] utiq[ue] adnoverunt.

LECH WTORY.

Zamyslaige iakim sposobem na Panstwo po Ojcu
 cu wstapic by mogl do ktorego pierwsze prawo
 brat starszy miał onegoz zgladzie z dwiatu u: *Jakoza*
 myslit. Larus olim rary amor pietasq; fratrum *biwszy*
 noverca. Izaprosiwszy go z soby na to wyzabit *króla bra:*
 aby takl slego fortunę utowil sobie. Strierci *ta mlód:*
 ktorego optalkuige przyczynę nadzikię zwięzawszy brat
 ztozyt aby tym ztosco swoje pokryt. sed v' ipsis non *medyo*
 bene fraus tegitur cavernis n' latebit perpetuas *Janowat*
 scelus inter umbras. Obrany na Panstwo w kilka dni
 po elekcyi gdy się ztosco ięgo zagrzebiona ruiy w
 ziemi zbratem, iaklo on rozumiat wyiawita
 y z zycia y zgodności wyzuty odarty z purpury
 ktoreg sobie krwieg bratersky zafarbowat tak po:
 spolicie zaxdrosc y sama tego nieporzycie co dru:
 giemu wydrze.

LECVS 2Dy.

Vt Patri ad Regnum Succederet Polonię quod de ju
 re majori natu debebatur p' speciem venationis in
 Sylvam eductum interimuit. Larus olim rary amor pi:
 etasq; fratrum noverca. ut sic eadem venaretur
 fortunam et Simulatis lachrimis et luctu cau:
 sam mortis in feram metitur sed v' ipsis non be:
 ne fraus tegitur cavernis non latebit perpetuas. scē.
 lus inter umbras. Ille sublato Principatum suscipit

Scelere detecto (quod innocens sanguis diffusus
per sylvam propalavit) Principatum dejectus
exutus purpura, qm fratris cruore tinxerat et in
exiliu pulg indignu eam tellurem calcare quam
fraterno imbuerat sanguine. Sic se adpe inuidiae;
repta alteri gloria nec ipsa. patit.

WENDA.

Pozostata dwoch pomienionych braci siostra,
orka Krakusa pteci niewiesciey lecz serca mpskiego
Panna ktora Panstwo obigta Augusta locum cori;
git indoles virosq; Virginesq; prima fors variat
manus. Przyiazniq; Rytugiera Leia. Niemie;
ckiego wzgardzita. ktory czego affekt przewiesc
niemozt on ztosciq; dokazac umyplil. Potezniey;
sze bydz rozumieiege zbroynego Marsa, orzeza, a
nizeli szypkie mitosci postrzaty woytkiem do boh
skiew targnqt. Lecz y tym nieustrazona z woy;
skiem mu swoim drogę zaszta, gozie on iey mito;
sciq; zraniony y orzezem zwycie zony z placu
ustypit y ze wstydu y z desperacyi sam sie zabit,
nie szeszliwy ktoremu ani mitosc nadobre
niewyszta ani ztosk nieparnolta. Pozwycie;

Jako wenda stwie otrzymanym z Rytugiera powrocena
wikto do Krakowa między wielq; offiarami zastizq;
rigotny
mawszy
z Rytugiera
mane,

mane zwycięstwo. Samia, nieznaia, i nemi. Wistęsko
Bogu na ofiarę, się odegła. Panienstwo swoje, czyta yu
poslubiwszy Ktorego aby dochowata, w Wistęsko. Zopitasz
czyta Serce y affekt w Bogu zatopiwszy.

VENDA.

Superstitionum, fratrum, soror, filia, frater;
da, sex, mulieris, sed non animi, virgo, Principa;
tum, in, Regimere, Suscepit, Augusta, locum, cor;
rigit, in, doles, Prosq, Virgines, q, prima, soror, variat
manus, hanc, sapientia, amicitia, Litigier, Principis, her;
manorum, et, repudiato, illius, conubio, qui, cum, affe;
tus, non, posset, malitia, negatum, sibi, conubium
persequi, statuit, orare, q, iterum, atq, iterum, et, Minas
abdicere, decrevit, fortiora, nempe, consens, arma, Gra;
divi, quam, amoris, jacula, et, collectis, suorum, co;
pita, recta, in, Poloniam, tendit, sed, neq, his, imperte;
rita, armata, manu, adveniēti, hosti, occurrit, qui;
tam, amoris, in, patientia, tum, ignominia, confi;
entia, victus, mortem, sibi, conuicit, vi, amoris
sub, Acta, polori, Succubuit, infelix, cui, nec, amores
bene, ceperunt, nec, odia, Lata, hoc, successu, Pen;
da, triumphatrix, Cracoviam, invehitur, ma;
ctatis, qm, plurimis, victimis, ad, extremum,
ipsa, se, se, solenni, ritu, Deo, ignoto, Devovet

et Virginitatem suam qm ut interminata
Dijse servaret sponte delassa in Vistulara se
abicit. Extractum cadaver uno ab urbe prope
miliari sepelitur aggesto tumulo unde q pagus
Subjacens inogila nomen adepty.

PRZEMYSŁAW

Niezawrze się Słepo uwiaa. Szczęście między la
ny. Et dubias rotat fortuna mitras cras v epe Re
gem docebit v famulo dare iura Regna cęsto
Kroc Ligz pce Mitry Krolewskie Korony wubogię
się toczę chaty. Po reszty ^{na dzie} z totnice Prze
mysława Mitra Ligzeca y rzędy Państwa. stozom
prawdzie z Złotnika. Jan niezelażny pod którym

Jaka
szuki
zbit
cho
Przem
staw.

Polacy z tote liczyli wieki. Ten dowcipny Knięz ten
Szachow pustożęcy ch Polskę zbit Szypakli y tarcę z kur
orzewa porobione y zotęig nastmarowane powęsi
wsey na orzechach bliskiego lasu wiozcy całego
Woyllka Nieprzyacielskiego na ktoregdy przy
wschodzie stonca blask pocęgl bic rozumieigę Sz
chowie Woyllka byc Polskie przeciwko nim się wy
brali a tym czasem zmatę garztkę ztęnięzy swo
ich uchodzęc Przemysław pordeymowawszy przed
ko tarcę owe popalił. Na mieysce ktore przyzre
szy Nieprzyacięgl a nie nie zastawszy w pogon

Daley.

Daley za niemi w las porzed, gdzie na Zasadze
 Przemyslaw z swoimi będog z tytu uderzywszy
 szczesliwie ich zbit w ktorych sig zbroie postoi,
 wszy pod ichze znakami do obozu niby wraca i qe
 sig niespodzianie na niegotowych napad sye czp.
 sciq pogubit, czp sciq rozproszyt y czpgo sity dskazic
 niemozt. Szukq zaszed.

PREMISLA.

Nec ipsis tantum addita Principibq edca fortu:
 na nam et dubias rotat fortuna. Mittas cras v
 esse Regem docebit v famulo dare iura Regni, Tape
 numero enim Principu mitra Legum coronat
 in Pauperum voluunt casus. Post fata vendit in
 manq aurifabri mitra cum suo Principatu
 delata ut v hic aurea redderet Polonia scoula
 et Aurifabro Princeps vero aureq hic ingeniose
 stratagemate Morabz pradam inconfirmit Le:
 gni agentes elusit profligavitq nempe galeas et
 clypeos e corticibus arborum fabricatos et folle depi:
 ctos in extrema sylva truncis arborum apendit
 e conspectu adversi militis et dum ad orientem
 Solem repercussu radiorum solis armati exercitus Speci:
 em exhiberent id conspicati hostes correptis armis
 ac incertam pradam procurrunt contemptu victa.

De toties fugatiq; hostis interea nostri galeas et
 clypeos ^{siue subserant} ~~submouerant~~ quos ~~patr~~ non reperissent ~~scilicet~~
 Sarius Miles longiq; in sylvas ut ut fugientes p se
 qui statuit quos ~~et~~ insidijs aterge aggressos Premislav
 profligavit quorum Armis induti Poloni sub eoru
 Signis in Castra contendunt hostiu, Atq; in inspe
 ratos et inopinatos impetum faciunt quos par
 tim trucidarunt partim fugarunt et sic ubi vi
 et armis n potuit dolo et astu usq; Premisliam hic
 a suo nomine apelatam erexit.

LESZEK ZDRADLYWY.

Jakg
 Leszek
 Zdradg
 ngy
 obigt
 Korony
 Polskig
 de mu
 sig me
 dugo po
 wozidg

Zdradg nabyta fortuna, nie utrozymana, acciditq;
fraudentis erigit artibg n sola vitq; et doloso
ambitio male fulta sceptro. Do resztym Przemys
 slawie ubiegali sip do Korony Polacy chogc wzy
 thich wypigric Leszko Zdradg Leszedt abardzic
 sam siebie ozukal wbiwszy w ziemie relaznych
 gwozdz^o sobie tylko szczuply zostawiwszy szk
 kg dobiegt ci Korony ale oraz tam zabiegt gozi
 go szalone impety y diei wose zaniosta, pozn
 ny w zdradzie gdy fortuny nabyt zycie utracit

LESC, FRAUDVLENT,

Fraude v maxime occupata fortuna, nec conserva
 ri nec retineri diu potest Premislav usta, defunco
 cum neq; modus esiet neq; finis multis ambientibg

Principatu

principatum placuit fortuna rem committere
 qui primus metam procurrisset cursu equorum
 is Princeps opet totius Poloniae ibi Leszczy competitor
 unus cum metam vasto consilio stratis clam ferreis
 Stylicis quibus currentium equorum pedes laderentur
 ipse obliquo et minime impedito tramite ceterorum
 equis cessitantibus unquam pervenit et simul eo quo inordina-
 ti impetitur et ingens cupido regnandi deduxit rei prorsus
 ignari Poloni et adtoniti divinitus sibi oblatum Princi-
 pem conclamant. Cognita fraude protrahit in medi-
 um Leszczy convincit, discerpit, docuitque parum valere
 scelera ad retinendum imperium,

LESZEK. W TORY.

Postzekleszy zdradz Leszka dwoch miodzi gdq z ip zar. Jak Lesz
 tem do naznaczoney wyscigali mety ieden z nich pie. zek zar
 szo swiadomq iuz sobie sciezke pierwszy po Leszku do tem xiq
 biegt koronny y gdq tam ten zyciem zarady przy: zyciem
 ptacit ten szczeniemy zartem fortuny nabyt zostat
 xiq zyciem od wszytkich przywitany. Imip po
 mienionego Leszka, oraz y z xiq zecq nad siebie
 przenioszy godnosciq ten widzqc ze non mi-
 tra. Regem sola sed efficit Regina virtus uboq
 Siermięq swoię nad krolewskq przenoszcę pur-
 pure ledwie kiedy z siebie skladat aby eroty.

z fortuną nieodmienił, z Karolem wielkim protyżek
Kilka odprawiwszy szczerliwie ostatek życia w pok
iu zakonczył.

LESCUS. 2dg.

Notarent comentum illud impediti curriculi duo
quidem iuvenes cum in stadio illo pedestri forte
cursu certarent joco, principatum inter se pachi
eorum alter equitibus procurrentibus noto jam sibi
tramite post dolifabricatorem Ang puenit et dum
ille Regno et vita pulsus hic absq. loco fortunam ad
ptg eum itaq. Lesco interfecto Principem populus
salutat et ^{com}mutato una cum fortuna Lesco
apelat hic gnary qd non Mitra Regem sola sed effi
cit Regina virtus plebeia originis sua vestem
nunqm exui voluit ne virtutem animi cum fortu
na mutaret cum Carolo magni Exercitus fer
titer dimicavit reliquum vita in pace finivit.

LESZEK. 3ci.

Wstąpiwszy po Oycu na Państwo rowną albo wie
Kszę rostopnosoię rzędził ten nieprzyjacne sobi
Klasy pograniczne wzdądy pódtego urodzenia
orpxem uszkromił. Państwo między synow pódzi
liwszy Krolestwa umnieyszył ^{diminuert suum p mul} ostatek życia
p misse wagan tempora subpositaq. fontes decyżare Temp erit
minol.

w saxonij

w Saxonii. (ktora na ten czas do korony Polskiej nalezata) zakonczyt tam piogrzebiony zeby umie-
 raicy niezasmucit. ktory zyciem niejednego uweselit.

LESCY 3ty.

Ereby humanis sublato Lesco unius filius Patri
 successit ejusdem nominis si degener a paternis
 virtutibus quita segehit in principatu bello pacis
 ut non ad equare modo sed superare etiam Patrem
 videretur finitimos ille populos originis sua in-
 sultantes ferro domuit Divisis inter filios Provin-
 ciae Regni amplitudo immixta. In Saxoniam
 (qm imperio quoq tenebat) Sepultus longius a Le-
 gno memoriens contristaret eos quos vita cursu
 recreabat.

POPIEL.

Liat kikka. ^{nalan stwie} przezyw szty durszego zycia niegodzien
 umart w Kraswicy gdzie z Krakowa naprzod do hnie-
 zna. potym do Kraswicy Krolewskiej Stolicy przeniosl
 Ten przeklinajgc sie y swoich mawial czesto bo-
 day mig myszy ziadty ktore przekljetwo zy-
 scito sig na potomstwie iego tak pospolicie
 hdret tenatiore factum mente Scelus me-
 moresq noxa crescit atq mora trahit ipsa
 majus vindicta. pondq.

Jako
 przekl
 ctwo do
 piela sie
 zyscilo
 na potom-
 stwie, ze
 myszy
 ziadty

POPIEL.

Exactis aliquot annos in principatu longioris
 vita indignis cruciata obiit nihil praclari
 gessisse in principatu memoratur Regiam fidel
 Cracoviam Gnesnam non multo post Crusviciam
 transtulit in precando frequenter se suosq mu
 ribus devovebat tandem male usurpato exento
 destinata a superiorum panam ad posterum ejus dif
 ferendo. Sape enim luunt posteri quod major
 res impendantur nimium haret tenacitate fa
 ctum mente scelus memoresq noxa crescit
 atq moram trahit ipsa major vindicta pondq

POPIEL W TORY.

Z tego Gyca gorzy syn. Zarobraspici est visa pro
 les quod viaj gravi descisset a patre et profan
 nos in melius revocaret ortu nunqm Leones
 parturi lepus aut damalineas. Na poddanych
 okrutny sobie lubiezny ten chege Krolestwo
 synom swoim umocnic zmysliwszy sobie
 chorobe zaproszonych do siebie stryjow
 swoich niby do ostatniey Krolestwa dys
 pozycji y testamentu trucizny zniost, y oglosie
 Karat ze zemstwog Bogow skarami nagle po
 umierali ktorych ciata gdy porzuczone ber

Jako to
 niel zmy
 sluszny
 chorobe
 stryjow
 psmud z
 ktorych
 trupow
 myszy wo
 druzny po
 zarly go z Long
 y z dziecmi

pogrzebu

 pogrzebu tezaty y z ich trupow urodzone,
 myrzy niezboznego zaboycy y z zong y z Dziecmi
 uciekaigcego przez ogien y wodę gdy y warty nie
 pomogły dopadzy pozarty y w ten czas sie
 zyscilo przellectwo Oyca na syna.

POPIELUS 2dus.

Pessimus Parentis non degener filius. (Rariora spici
 visa, proles quæ vitij's gravi descisset a Patre et pro-
 fanos in melius revocaret ortus nunquam leones par-
 turi lepus aut damaliricas.) (Rudelis in suo qui
 metus a suis volebat cum amari non mereretur
 sibi lascivus. Hic volens imperium retinere et
 filijs suis certum futurumque relinquere gra-
 vem et periculosum morbum simulat Patruos
 ac cum subet conveniunt sine mora circumstant
 mesto Principi mendaciter egrotum consolantur
 qui et brevi veneno extincti omnes, hic cadaverem
 insepulta proici mandat insidiatos eos vita sua
 justas et evidenti Deorum. suorum vindicta, pycnos
 repente perisse divulgat sed non sinit in ultas
 divinum numerosa scelera, nam ex cadaveribus pu-
 trefactis enati mures impium parvidum cum sce-
 leratas uxore fugientem quoque versu p aquam flam-
 mamque nec claustra prosunt nec abigentium e

44

Satelitum praesidia psequuntur et absumptis
prij filijs postremo ipse infelix miserabiliter
morte lenta in arce Crivicens consumitur et
de tota stirpe tanti facinoris poenam exgere do-
cumento posteris quam parum intepit supmam
inter fortunam Principum et extremam saepe-
nim vili abjectu prosternuntur.

PIAST

Złote fortuny Kotko czystokroc poming wszy
Panstwie patace w ubogę sie garnie chate non fa-
cient viram quicumq; grandes lumine fulserint
panni paternarumq; laudum in proavis seges au-
placere. Podtego stanu ale wysokiey cnoty. Piast
ten pod czas ziarzdow w kruswicy na elekcyę
nowego Xięzcia w dom swoy podroznych dwor-
nowego Xięzcia w dom swoy podroznych dwor-

Jakim przybywszy gości z nagotowanymi iuz potraw
i sposobem y napoiu na chrzoiu syna swego uczestowal
Piast na gdy zadziwnym cudem Boskim wszystkiego
Panstwo przybywalo, zatyche namowę gości nie tylko
obranę przyiacioli swoich ale y wszystkiey zgromadze-
nych natak licznym a zradka, widzianym
zvezdzie senatorow y Panow na bankiet zapro-
sit, ze wszystkiey asystencyami nad podziwie-
nie wszystkiey uczestowal ktorym cudem y

Ludek Koscig

ludzkoscię pobudzeni Palacy Liqzciem go obra-
 li y gdy się opierał y o cięgał zaporadę owych
 dwóch gości, Których rozumiano być albo dwóch
 Arioton albo dwóch Myszenników Jana. y ta-
 wta. Swięto potraconych od Juliana. (Janza. ze
 dobra swoje na ubogich rozdałi którzy zaraz
 zniknęli) zaprowadzony na zamek y Liqzce.
 ciem uczyniony. by namnaiey zfortung nie
 odnienit cnoty. Nieprzyjaciol żadnych niemiast
 oprocz synow Leszka. trzeciego Stoleg. Krolow
 z Kruswicy. Sobrydziwscy iq Sobiedla. zbrodni
 Popielar. do Gniezna przeniosł gdzie lat maieq
 120. dzien ostatni zakonozyl Kto rego albo
 nigdy obierał albo mu nigdy unierał nietrzeba.

PIASTVS.

Cæca ut plurimum fortuna. postpositis splen-
 didissimis Principum palatijs in villissimas
 pauperum domunculas diuertit n' facient
 enim vitum quicungq; grandes lumine fulse-
 rint panni. paternarumq; laudum in proavis
 Sege. amplaceris. Frat Crusvicid Opidanus
 Piastus nomine abjecta conditionis sed virtu-
 tis suprad hic sub tempus Comitiorum in a

#

Electionem novi Principis ut erat beneficq
in ejenos duos homines habitu peregrinorum
regia. excluderentur comiter invitatos humani-
titer excepit mensam instruxit affatim et
ex ijs (quod Cornam gentili ritu filio suo ton-
surus) in convivium preparaverat ibi res mi-
ra. et stupendas accidit cum omnia accreve-
rant idemq. Authoribz non Civis modo et Ami-
cos suos verum etiam Principes cum suo Co-
munitate destinato convivio accepit et convi-
vium omnem penuria laborantem refecit
quo miraculo divulgato una ^{omnes} non
humanis suffragijs sed divino judicio Prin-
cipem sibi dant conclamant recusat ille tan-
dem hospitibus illis suis Authoribus absensq.
qui perfuncti suo Officio disparuerunt ex-
stimantur autem fuisse Angeli Dei alij volunt
Joannis et Pauli Martyrum quos Julianus
Imperator ab Christi nomen et facultates suas
in usq. egentium. dispersas necarat umbras
fuisse). In Regiam deducitur. In auguratus Prin-
cipatus non mutavit animum cum statu
vita nullos habuit hostes praeter filios

Lescoris

Lexiconis istius Regiam servavit quam ab omni:
 natq; est et diu necd Populi et impietate,
 ipsius contaminatam. Gnesnam transtulit ubi
 diem supremum clausit Anno aetatis 120 Imperij
 50 Princeps quem aut nunqm; prestabant eligi
 aut nunqm; mori.

ZEMOWIT.

Ieszczę zazwola. Łodzia swego dla iego podo;
 sztych lat do wspot rodzenia. Panstwa przy spo;
 sobionę. Po mierci zat Oyca cate Panstwo obiaz;
 wszy rozwiąz rodził cnotę. Pandowoy ry 90;
 rza urodzony wydarł Polakom zaczas obud wach;
 Popielow Prowincye pibizby potieramig Kapu;
 by odyskat ywipcey sobie podobit ieszozę lat 32
 przezyszy umart rozdrzniwszy tyllko Pola
 Row Krotkim panowaniem. Suoim Ktoemu szuby
 Stant viva furcto marmora Principi huic.
 jura. servatq; Cives ppetuos animant colosos.

Jako
 odyskat
 Trusy
 Tomera-
 nię za
 Ziemo
 witę

ZEMOVIT.

Vicaria ejus opera vivens adhuc Pater et senio
 confectus in bellis et gravissimis quibusq; ne;
 gotijs magno omnium favore et benevolentia.

fusus erat ad Martem et bella natus Princeps fo-
mari partissimis temporibus utriusq. Populi ere-
ptas Provincias restituit et plura Imperio
Polonia adoptavit Gnesna obiit anno aetatis 84
hoc uno excessu de Polonia male meritis quod
diutius non regnasset cui stant vivae defuncto
in armora Principis huic iura servatiq. lives
perpetuos amittant colossos.

LESZK. 4ty.

Po. Oyou Panstwo obiq. wazy nie przyiaznych
sobie razu Ludzi zardrosi nieuszec ktorych ie-
dnych przyiaznia drugich Panstwy byt nos cig
uigt rawziptych zas na zgubę krolestwa, nie przy-
iaciot taklawoscig wiecey niz orp zom yllro-
mnit aby nadwattone sity, przez polley ugrun-
towat o ktory sie naywiecey starat. Laud qm
cruento Mars tulit impetu pacis decore cre-
scit in ocio. LESZKUS. 4ty.

Vita defuncto Patre exasperata odij natus
est primordia Imperij sui et unos benevolep-
tia alios Regia munificentia sibi devicit
hostes vero Regni sui debitor in perniciem
Principatus non armis et ferro sed inna-
ta sibi clementia in Amicw faddus deflexit

ut enervata

ut enervatas bello vires pace restauraret studio:
 Sicut pacis sed qm pallas nempe laus qm eruen:
 to Mars tulit in petu pacis decore crescit in:
 ocio.

ZEMOMIST.

Zawarty od Lodzica swego polkoy z pogranicze:
 mi Narody nierozryw wai inriomaigc zetutig
 im perat quietus ensis tutius innocens cha:
 lybs Majestasqz lator Imperio coerctet populos
 y tego tytko przestrzegat aby w spokojiu y w szc:
 sliwym rzqdzeniu zyly y umar.

ZEMOMISTUS.

Edius in itum a parente cum finitimis de:
 pulis conservare potius curabit qm dirumpere
 re lasa nempe Zemoviti prelijs Bellona tandem per:
 subnepotes ipsiqz Tutius imperat quietus ensis tutiqz inno:
 cens Chalysqz Majestasqz lator Imperio coerctet populos.
 Hoc unum precauebat ut vi veret et quiesceret in pace qm:
 cum diu non prosperet bene vixit.

MIECISŁAWUSZY Chrzescianin.

Leszcze dzicicciem będogc wzrok odebral lat 7
 przed tym niewidzgc zostawszy Ligzeciem Nay
 swiatlosci wiary Swiętey awszy z Ligzct przyigł pniejszy
 y po całym Krolestwie tez wiary rozglaszac Chrzeci
 kazat y owszem y sam do niego poddanych za: amn z
 checat wniozsy Swięty zwyczay Polakom Polakich
 Xigznt

Miecistas

z iako byt
zwyczaj

Dobytą w puł Szablą Ewangelię świętą
w miast. S. Sztukać oswiadcza ię się ze y zyciom w ta-
Polakom. onym bronie wiary świętej gotowy zwy-
ciprzywszy wielu nieprzyiacłot laurera się
tylko koronował nieuprosiwszy sobie ie-
szcze Krolewskiej Korony. u Oycas świętego
Benedykta. osmege przez Lamberta Arcybiskupa
Krakowskiego. acz niesama tylko korona Krolew-
czyni stellata Regem non facit infulus, non pompat denud
atus, quondam y famulis honor ate centis. Arcyre Arcybiz-
skubstwo y z Gnieznienskim orazonfundował, żył na
Krolewstwie lat 35 umarł Roku ponarodzennu Panstaim ggy

MIECISLAUS

Primus Christianus Princeps

Infans adhuc oculos (id est visum) quos natura psee-
ptennium clauserat recepit Princeps Regni creatus et
sacro fonte ablutus lumen postremo fidei suscepit, et toto
arasaq. gentiles vero Numini immolabit et toto Regno fidem
hanc propagavit, quimo ipse subditos ad eandem suscipientem
v exemplo suo invitavit, v imperio cōtulit, moremq. pium Colonis
induxit, stricto medio tenus gladio Sanctū Christi Evangelium au-
dire, id est protestantibus, v vita etiam ipsa noviter susceptam

Religione

Religionem fuerit. Profligatis feliciter plurimis Imperij hostibus vic-
 trici nisi triumphatorum more lauru coronabat, n̄ in petrato
 adhuc a Sancto Pontifice Benedicto VIII Regio diademate p
 Lambertū Archiepiscopū Cracoviensem. Quamquam nec solū diade-
 ma Regū Regem dicit. Stellata Regem n̄ facit Insula, n̄ pom-
 pa densatus quondam y famulis honor atecentis. Quem Archi-
 episcopatu una cū Sneznensi erexit regnavit Annos 35 mortu-
 us Anno a Nativitate Christi 999.

BOLESŁAW CHROBRI

Pierwszy Krol Polski delikatnie wzczepioną wiarę Swiętą
 od Rodzica swego piastował, nabożenstwa zachęcony wlocznę Swię-
 tego Maurycyego y dwoma Zbawiciela gwodzmi offiarowanymi sobie
 od Ottana trzeciego Cesarza nawiedzającego ciato S. Woyciecha
 Arcybiskupa Snieznienskigo nadtę y Krolewską udarowany ko-
 rong. Sprzyjały mu y same Nieba. Kiedy mu Anioł na Jadzwin-
 gow z kłotem woiował miecz przyniósł; Scepterū q̄ mucronemq̄
 eodem numen amat sociare nexu. (rozumiałbyś że tenże jest me-
 przyjaciel Nieba co y Bolesława) Którym On dobywaigc Kijowa
 wbrame uderzywşy otworzył, anamieczu godną wiadkicy od wagi
 pamątkę szczybę zostawioşy, z kąd go Polacy szczyrbie po-
 ażis dzień zowig. Smierć tak dobrego Pana rzadkim przykta-
 dem stany wszystkie wzałobesig oblegşy vokaty optakiwały.

Pierwszy
 Krol Pol-
 ski y ka-
 tolik dru-
 gi

Boleslaus Chrobri Primus Rex Poloniae

H

Primus Rex Poloniae susceptam a Patre fidem sed nec dum bene radicatum delicate fovebat Divi Mauricij hastam nec non clavo Salvatoris ad pietatem accensus quod dono accepit de Ottone Imperatore cum in Poloniae Sacra Divi Adalberti Lipsanae veneraturus advenisset insuper Regio diademate ab eodem Imperatore donatus, tam Religioso Principi ipsi etiam Caeli favere, cum Angelus ei gladius e Caelis attulisset. Sic Sceptrumque mucronemque eodem numere amat solvere noxi. In necem Sacerdotum hostium Imperij, dixisses eundem esse Caeli quem et Boleslai hostem, nec falleris quem Caeli tuentur Angeli defendunt. Quo ille gladio cum expugnaret Kijoviam portas reseravit urbis, et inperennem tam gloriosae victoriae memoriam, signum reliquit, quem Poloni nominavere Szczerbic mortem ipsius raro exemplo omnes status lugubri veste indubi anno toto deploravere.

OMIECISLAW SIN BOLESLAWA
Odprawivszy wspanialy pogrzeb Oycu swemu na Krolestwie Koronowany w Poznaniu wojuige z Czechami i Krusami doznał przeplatane go szczescia, hoc wpospolicie qua faoer ac ferit Bellona dextra, et inter ipsas laurus amat perishe plausq. Na koniec przecie przelamawszy ich potege hotelo: wnikami sobie porzynal, zwycizstwy^{peten} potym tamze zlozyl korone gdzie wziot.

MIECISLA, Filius Boleslai
 Iustus parentalibus optimo Patri psolutis, Poznaniid corona-
 tur bellum gerendo cum Moravis, Bohemis, Prusis alter-
 na' exptus sortem, idest vario Marte colluctatus, partim in
 hanc partem, pchivi partim in illam saepe numero enim qua
 saevet ac fens Bellona dextra, et inter ipsas laurus amat pe-
 nisse plausus; sed tandem feliciter fregit domuitz et feda-
 tarios imperio suo effecit, deposita illic corona ubi acceperat.

KAZIMIERZ SIN Miecistawa

I w zakonnych cieniach utaić się niemoże najjasniejszy Krole-
 wie Polski Kazimierz ten dla prozby Polaków z klasztoru
 Pluniacenskiego będcie już Dyakonem za pozwoleniem Oj-
 ca Świętego do Polskiej się wrocit, y tron Krolewski po Oj-
 cu zasiadł, ten zostawzył Polskę w wielkich zamieszaniach tak
 od postronnych nieprzyjaciół iako od domowych niezgod zebra-
 wszy cokolwiek woyska uderzył na księzcia Mazowieckie-
 go Masławsa u którego Velira v Begalis ardor v Dno ma-
nus apta scepro ^{z kroniki} tak z czelnie wiezbił że schwytałwszy
 go na wysokiej szubienicy obwiecie karat 90 przydawszy
alta pekisti alta tene. Z Kluniaku Benedyktynow przy-
 zwawszy do Tynca Aarona Opata zinszemi tam ich fun-
 dowal sto wsi dawszy im z kąd się zowie Abbat centum
villar. Smierć tak dobrego Pana straszny na niebie

Jako z
 klasztoru
 wystąpi
 uszy za
 młodych
 Polaków
 Krolew-
 zt.
 Jako Kie-
 zcio Ma-
 zowieckie
 go powie-
 sił.

✠

Kometa poprzedził czyli Kazimierzowi drogę do Nieba for-
wige czyli poiego śmierci co strażnego Polakom obiecał.

CASIMIRUS

Filius Miecislai et in Religioso angulocelandiu non
potest Serenissimus Polonorum Princeps, hicempe postulatq
in Polonia redijt et Cluniacensi Monasterio iam Diacony
atq solius Paterni repetijt q et regnare meruit rogatq,
cui vel ira v Regalis ardor v Dno manus apta sce-
ptro erat, ut potuit, adornato enim in Masovia bello fe-
liciter hostes Regni fudit fugavitq, ipsu vero Principi Ma-
zovia Maslaum in crucem egit addito altae petisti alta te-
ne. Benedictino Cluniaco cu Aaroni Abbate Tinecio
advocavit arcemq illis cu centum pagis tradidit, in-
novam Poloniam q etia nunc Abbas centis villarū dicitq,
Religiosissimi Principis mortem ingens cometa scribitq Gce-
fesse, quasi viam ad astra monstraturus, v fatale aliquid
toti Poloniae minaturus.

BOLESŁAW Śmiały

Liat szczęsnasc ieszcze nieskonczywszy Koronowany
nakrolewstwo po Oycu, Czeskiemi, Pruskiemi, Węgienskiemi,
Ruskiemi sławny zwycięstwami. Non plura Dge domo
it suis invictus armis. Szczęśliwiec był Panował

gdoby był

gdy by był miecza swego na Stanisława Biskupa Krakowskiego nie-
 dobywał, y niewinna krew jego niepomazał na skałce kra-
 kowskiej: po której robotce wyrzuty Stanisława y z posturzeni-
 stwa podanych z Polakrey uszedzły utajowzysię w klasztorze
 Korynskim ostatek życia w pokucie zakonczył. Irensie Panstwa
 na grobek wyrysować kazal: Hic iacet Boleslaus Rex Polo-
nia Occisor Stanislai. Tak wielka śmiałość niezbożnego
 Zaboycy słynie y podzijs dzień: Sic perenniori se scelus in-
 duit & termitate et inter omnes a populo recitat h̄ annos.

Jako za-
 bił s. Sta-
 nisława
 a potem z
 Panstwa
 wyrzuty zo-
 stał.

BOLESLAUS AUDAX
 Decimum sextum aetatis annum nec dum egressus, Regnū
 et diadema Paternū optinet, & hereditaria optime Paren-
 tis virtutem amittit, si dici potest abuisse aliquando. Bohe-
 micis, Ungaricis, Rusis atq; Silesia illustris victorijs atq;
 tot victricibus palmis insignis; Non plura & q̄ se domuit suis
 invictus armis. Felicius regnaret si triumphalem illum gladiū
 quo tot hostes vicerat, aneque Divi Stanislai stinuisset, neq;
 tot victoriarū illustrem memoriam innocentissimo sanguine
 deleret, in rupe Pracoviensi; Statim atq; dirum factus au-
 divit Roma. Regnō et obedientiā subditorū exutus Regno
 excessit, nevel indicium et memoria exstaret pessimi fa-
 cti. Rem tñ (ut ut credi potest) miraculo majorem
 constitit, post qm̄ in Corynthiā ascetorio pijsime decepsit, e-
 xemplū daturus Principibus, in cuius tumulo scriptum ex-
 tat: Hic iacet Boleslaus Rex Poloniae Occisor Sta-

nislai, audacissimum facinus cum altamen hucusq[ue]
fama: Sic perenniori se scelus induit d[omi]nitate et inter
omnes apopulo recitat[ur] annos.

WŁADYSŁAW

Pouciezce Bolesława Smiałego z Polskiej bratniego rodza-
ny Władysław na Krolenstwo obrany, by się był krwią nie-
winą nie pomazał korony po bracie swoim zażywać nie chciał
uwolniony naprzód od kłatwy Poldek cada, wojny zaciob znie-
przyjacioly pogratycznemi; ktorych szczęśliwie zaidze gromił.

Jako Syna
rebelizują-
cego wnie-
woly wia-

Felicitior d[omi]niter nos q[ui] sibi meliore causa erit triumphos. Nad-
to y Syna własnego Zbigniewa rebelizującego sobie pod Kruszwica
zbiwszy w niewola pojmał, którego iednak za prozba Marcina
Archiepiskupa Gniezneskiego zwięzienia uwolnił. Wkrotce potym
tenże Zbigniew y z Bratem swoim Bolesławem wojnę przeciw Oy-

Jako Syno-
wie prze-
cis Oycu
znów re-
bellizowa-
ł

cu podwiesi, zawziawszy się na Sieciecha Woienode Krakowitkiego
Hestmana wielkiego, w wielkiej łasce u Oycy zostającego, chce go
albo zgubic, albo nawygnanie posłać, co Ociec rad nierad uczynić
musiał, aby był Synow uspokoił, y Sieciecha nawygnanie do Rusi
skarzał, szczęśliwie by był panował, gdy by był chytrej rady Sie-
ciecha nie słuchał.

V L A D I S L A U S

Anno iam elapso afuga Boleslai Audacis, Vladislaus pro-
coid electus ac oratione abstinuit, ne sese innocenti Lan-
guine, manus sceptro, verticem Regis diademate sedaret,
Poloniam interdicto Pontificio primo liberat, deinde

Prussiam

Prussicum, Pomeranicum, ac Bohemicum bellum fortissime
 gessit. Et feliciter p̄fligavit: felicior Quirinos q̄q̄ sibi meli-
 ore causa emit triumphos. Insuper p̄prios filios Zbigniewum
 rebellem, p̄pe Aruiviam fudit, et captum in vincula tradidit,
 quem brevi intercedente Martino Archiepiscopo Gnesnensi
 carcere liberavit, maluitq̄ lachrimas eius spectare, q̄m
 sanguinem. Paucis post attamen diebus idem cum fra-
 tre Boleslao bellum Patri induxit, iratus Sieciecho
 Palatino (Cracoviensi Duci Supremo (in cuius custodia
 nup̄ a Parente traditus fuerat) volens omnino etiam p̄
 svadere armis, Parenti, ut eum v̄ capite plecteret, vel
 ab aula sua relegaret, et facile p̄vasit, libens nolensq̄ Pa-
 ter ut hos tumultus se daret, Sieciechum in exilium egit,
 gloriosius Imperaturus, nisi in potentis Sieciechi nutibus, ni-
 mium se p̄mississet.

BOLESLAUS KRZYWousty

Twarz Oycowską w sercu bardziej niż na piersiach no-
 sić by nammię od cnot Rodzielskich nieuchybił. Externase
ctamur Paternę rarus agit pietas hęcę, żołnierskie zbroie
 częsciey nasobie nosił, niż Krolewskie ozdoby Hennika, cziar-
 tego Cesarza Rzymskiego liczne zbił woysko. Na Zbignie-
 wie Pomeraniję, Czechach zdrady się swey słusznie pom-
 scil. Zelistawowi Kigęciu zastraconę na wojnie rękę zbotę,

Jako da
 wał pre-
 mium po-
 zwycię-
 stwie

Wojwodzie zaś Krakowskiemu ze z placu szpeinie uciekt
skurkę zaigczą z kądziela ofiarował, z Niemców z Dunczy-
kow z Rusi zwycięzca czterdzięci y siedm razy zosta-
wszy nakoniec od Węgrow y Rusi zdradą otoczony po
wielkiej zobuch stron klęsce ledwie do Plocka uszedł, gdzie
Smok ostatni życia to jest pięćdziesiąty trzeci zakończył.

BOLESLAUS CRIVOUSTUS

Patris imaginem a corde potius, qm a collo ferebat,
minime a virtute eius degener factus. Externa sectamur
Paterna rarus agit pietatis hores; lorica m sapis quam
purpuram induit, Henricum Atum Romanorum Imper-
ratorem numerosissimo exuit exercitu, Zbigniewi fratris
pocatus fraudibus Bohemicam, Pomeranicam q p fidiā
egregie ultus, Zelislavum Ducem obmissam in bello manum
C q tunc primum victricem palmam recepit cum manu amia-
sit aurea dextra, Galatinum vero fracoviensem ex acie
turpiter profugum, leporina pelle muneratus, Germani-
cus, Russicus, Danicus, Pomeranicus triumphator quadra-
gesies septies victor, tandem Russorum et ungarorum circa
ventus fraudibus, post cruentam hostilis sui q exercitus ca-
dem, vix ipse in columnis Polociam redijt, ubi diem supremum
egit, Anno d' ratis 53tio Imperij 36to. docuit raram esse fortu-
nam, sine infortuny appendice.

WŁADISŁAW WT ORI

Chęć fortunę zedrzyć z braci, y sam zniey się wyzud. *Quas Tyrannus accumulat subit ipse pñas*, bo uderzywşy naniŝ podpoznaniam, odnich zwyciężony uciekşy do Krakowa y Polskiej uszedł, prozno się chęłpigę y karmigę obietnicami dwóch Cesarzow Brzymskich, Henrika y Konrada, przy wrocenia na tron: doznał ze zawziętość nęzgebę innych, własną się tylko konczyć zwykła utratę.

VLADISLAUS 2d9

Volens fratres fortunā exuere nec ipsa ea potitus: *Quas Tyrannus accumulat subit ipse pñas*, hos enim Glio aggressus ad Poznaniam superatur abijsdem, fracoviam primo se recepit mox regno exulat, frustra fomrado et Friderico Imperatoribus Romanis restitutionem solij spondentibus, mirum hoc est inpotentis ambitionis lucrum, aliena apetendo sua plerumq; amittere.

BOLESŁAW KRISPUS

Powygnanym z Polskiej bracie na Krolestwo wżisty, dwum Cesarzow Brzymskim Konradowi y Friderikowi Barbaronie chęćym Władysława przywrocic na Państwo, częścig oręziem y usługę oparł, częścig podarunkami uigł, ananştancyę Barbaroşsy, temuz Władysławowi Szląska usługę pił. Inne zas Wojny z postronnemi narodami, widzge drobne sity swoje

4

uspokoił: *Alternā faustiore lauru bella virent reduceſſę pal.*
 Jako Karol m. obwinionego Bolesła Kasztelana Wislickiego, ozaboystwo
 Bernera Biskupa Plockiego nastos skazał, yw Śnieznie
 na rynku spalony. Woynę podniozszy przeciwko Prusom
 w Śnie Zwoycięzony zmelancholij umarł.
 znie.

BOLESŁAUS CRASSUS
 Expulso e Polonia fratre in Imperio electus, Conrado
 et Friderico Barbarossa Imperatoribus Romanis volentibus
 Vladislao amicum Imperio restituere, partim vi et ar-
 mis restitit, partim Regia liberalitate eos a proposito
 avertit, ad instantiam enim Friderici Silesiam Vladislao
 concessit, q̄ exul in Germaniam fugierat, plura cum finiti-
 mis populis bella composuit quam eſt, nempe alterna fau-
 stiore lauru bella virem reduceſſę palmd. Bolesła Kaszel-
 lanus Wislicensis a Rege iudicatus, et rogo additus, qd̄
 Berneris Episcopu Plocensem persicarios peremisset,
 q̄ et publice in foro Śnie m̄ vivus exustus. Tot tanti
 q̄ auctus mentis Boleslaus, post infaustum ad Prusis
 bellu et diram p̄ omnes Provincias famem, gravi morbo
 succubuit.

MIECISŁAW STARSZY

Bez bożnego Starca (ktory imie starego wrotych
 iczeze leciech od powaznych obycaiu wrod) nietylko Po-

lacy

laey aleyziemia sama znieść nie moggc wielkim trzpieniem
 zadrzata, chcgc z siebie iazmo niewol^o zrzucic, Sub Purpu
ratis sdpe rudens latent mentes Tyaris, nec sub una sceptr
iacent calamiq lauru; pod ktorym by y głow wolnego styzel
 się niegodziło. Chgc wszyskich przez takomstwo yzdzier-
 stwo zubożyc sam się niespanożył, gdy się nań Senatorowie
 potajemnie spichneli, y z Panstwa y zgodności zrzucony dāł
 posobie przyklad, że do utrzymania się przy fortunie zbrodnie
 niewiele waza.

Jako zbro-
 lestwo zo-
 stał zru-
 cony

MELISSAUS SENEX

Impium Senem (q nomen id in juvenili adhuc ditate
 ob gravitatem morum sortitus) nec Polonia, nec solum tolera-
 re potuit, qua propter ingenti motu terra contremuit, intol-
 lerabile iugum eius excessura. Sic subpurpuratis sdpe ru-
 dens latent mentes Tyaris, nec sub una sceptr a iacent
 calamiq lauru, aspere hic et fraudulente dominatus in-
 genij nbn indignum maiestate purpura efferavit, nihil sub
 eo liberum in Polonia nevox qdem avaritia supra modum
 deditus, noluit divitibus Imperare, optimis insensus Sibilianjs
 salutaria Gedeonis Episcopi fracoviensis spernens monita,
 doluit sed vero iam destinis enim Senatorum artibus, esolio
 deiectus, documentu posteris reliq, parum valere scelera
 ad Imperiu retinendum, et raro esse diuturna in probum
 Imperia.

KAZIMIE SZ SPR. Flwiedliny

Tey był łaskowosci Pan, że gdy wszyscy Konarskiego
 owycięży policzek Kazimierzowi w Kartach, Łase ma-
 iestatis okrzykneli reum, on nasiebie wine zbożył, mo-
 wigc iam winiem zem zapomniawszy powagi moiey

Jako
 Krol w
 party
 grab apo-
 tym
 dostal polick

4
nagrze wyzwał, y wolnego wypuscie kazat, y tomu wrociwszy
co nanim wygrał. Z bytkuigca wolnoic Polakow naprzod swertu
obyczaiami potym y prawem okreslit, Semel severus ne
semper cogereh. Miecislawowi Panstwa ustapic chiac, by mu
byli Polacy dozwolili, y gdy niemogł wszystkiego, czesci tylko
ustapil. Tak dobrego Stana y Nieba same Polakom za-
zdrosoty, aniemogac go im wydrzec Same sie do niego wydrze-
raty: pokazal to swięty Florian, ktory gdy naywyzszy Pasterz
Kosciola, natenczas Lucius szedszy do grobu Męczennikow
spytalsig, ktoby z nich do Polskiej chcial, Florian swięty rz-
s. Flomandę z truny wyciągnad, ktorego cialo gdy do Polskiej przywie-
zono, siedm mil od Krakowa Kazimierz piechoto zewszy:
do Polskiej
przywiezio
no
tkiemi duchowienstwy, y Stanami wyszedł, y cialo S. Męczen-
nika zwielka pompa y liczba ludzi do Krakowa wprowadza-
dzil, y na przedmiesciu na Kleparzu w Kosciele od siebie zmu-
rowanym zlozył. Przypadaięca zas uroczystosc, tego swię-
tego dzien caly nabozenstwem oddawszy, nazaiutrz zaprosil na
bankiet wielu senatorow y Stanow, gdzie nagle truzicznę znie-
siony umarl: Sic et supermas quid dedit, aufert fortuna mitras.

CASIMIRUS JUSTUS

Cius erat clementia Princeps, ut dum cum aulico suo char-
tis luderet animi oblectandi gratia, et cum uno iactu sumam
luseret, impacto Casimiro Colapho, lase maiestatis reus
clamaret, pnamq; capitis commeruisse dicereh, q; Princi-
pis Maiestatem imminuit, Casimirus se reus dixit minime
delisset, et cum fortunam, aqua damno affectus erat ulci-
sci non posset, in se peccasset, se magis in culpa esse, q; ditionis

Sud obliuio

sua oblitus, eum ad ludendum provocasset, sicigit ei indulgit, et ar-
 gentum quod ludo quieserat restituit. Effrenatam magistratus
 licentiam coercuit, ac infinitam potestatem circum scripsit, legem
 quae tulit quae barbarici illi et indigni Christiano populo mores et
 abusus omnino sublatis essent. Semel severus ne semper cogere,
 Miecislao quo deponi animo imperaret de sua largitus est, et toto
 cessisset imperio, si ei a senatu prmitteret, tam religiosum Principem
 ipsi fidei terra invidabant, et cum eripere non possent, ipsi soli ultro
 declinabant sese, in manus Casimiri, dedit. hujus documentum Divus
 Christi Martyr S. Florianus, dum audita Summi Pontificis voce Lu-
 ci, quae nam eorum optaret ire in Poloniam, Sanctus Christi Martyr
 porrecta e sarcophago manu ultra se iturum pollicitus est,
 sed dixisset manum hanc nuntium alatere esse Sanctissimi Nuntius
 esse in Poloniam alatere Sanctissimi, cujus reliqua dum in Polo-
 niam vehunt, Casimirus septem circiter milianibus ab Urbe, cum
 maximo numero Principum, Senatorum, Religiosorum variisque sexus
 hominum progressus reverenter exceperat, ac Cracovia deductas
 cum ingenti pompa in suburbano Cracovia templo, a se extructo
 collocarat, forte dies Martyris Sacra advenerat, ubi Casimirus
 diem totum devotioni impendit, in sequenti vero grande convivi-
 um instruxerat, et proceperat omnes quot quot adherant invitavit,
 fervente convivio exhilaratis convivis hausto mediocri poculo, su-
 bito concidit, et paucis oris animam exalavit. Sic et supremas
 quae dedit, aufert fortuna mitras.

LESZEK BIAŁY

Sejm w Krakowie złożywszy po pogrzebie Kazimierza, pamiętając na zastugi Ojca Syna na Państwo obrali, aże i jeszcze Leszek niedorost był, rzędy całego Królestwa, przy Matce Helenie zostawili, z tym do kładem aby bez porady Pełki Biskupa Krakowskiego, y brata jego rodzzonego Woiewody Krakowskiego nie nieczyniła; która plonnie uwierzywszy obietnicę Miecislawa starego Państwa mu ustąpiła, a widząc że Miecislaw przysięgi nie dochowuje, ledwie go odystała, który powtórnie (zawzięty na Biskupa y Woiewodę ze przez nich zrzucony był z Państwa) iuz był potajemnie nakłonił Heleng, aby mu Państwo nazad przywrocila, od czego nie mogąc ią odwieść Woiewoda, uprzedził ią y iachawszy do Miecislawa, aby go był sobie wziął, sam mu Państwo ofiarował, które gdy ledwie rządzić zaczął, nagle umarł. Poiego Smierci lubo iuz obierać nie trzeba było nowego Księżcia, bo dorost iuz był Leszek przedtym obrany, lecz urazeni na Heleng Matkę jego Biskup y Woiewoda Krakowski, długo nań zezwolic nie chcieli, aż potym naklonieni z tą kondycją pozwolili, aby Dowołycego Woiewodę Sandomirskiego (do którego miał swoje urady przywątne Woiewoda Krakowski) od siebie od dalił, na koniec chcąc zezwolic Leszek aby zastarzonego sobie Woiewodę miał przy kowai rzucac, Państwa abdykował, przyswoimsię tylko Księstwie Zomizeli przystawicy. Gdzie gdy go Romanus Włodzimirski y Halicki Kięże iaciela często zaczepiał (który iak był okrutny na poddanych znacznego zasłużonego

Wolał
Krolew
stwo ab.
dy kowai
rzucac,
Państwa
abdykował,
przyswoimsię
tylko Księstwie
Zomizeli
przystawicy.
Gdzie gdy go
Romanus
Włodzimirski
y Halicki
Kięże
iaciela
często
zaczepiał
(który iak
był okrutny
na poddanych
znacznego
zasłużonego
od sty pic

przystawicy

W

przystawia, melle neminem nisi interfectis apibus secure vesi possit
 temu nim ieszcze przegrat batalią z Leszkiem smitosię ze nawiętką
 liczbę wroble przyleciawszy niewiele szczygłow, tak dobrze natarli na
 nich ze ich zbili, y wysnułomusię to, kiedy woysko iego liczne wma-
 tey garsce swoich zwycięzył, y powrociwszy do domu zarada Sena-
 torow porzozeniu Władysława (ktory był obrany poabdykacyey
 Leszka) nadanstwo przywołany, tym latwiey rzędy obiął, gdy mu
 się nikt niesprzeciwit. Uczyniwszy Swiętopetka wielkim rzęca to-
 meranicę, wkrótce tego potym załowat, ktorego chcąc zwabic
 do łolskicy uzgodnaci złożywszy do więzienia wtracic seym na-
 karat, y ziachalisję na naznaczony dzień wrzypcy, a porozumia-
 wszy zdradę Leszka Swiętopetek, umyślił uprzędzić Leszka
 y zgubic, y gdy trzy dni iuz seym się odprawowat, a Swiętope-
 tek ze niebyt słabocię się zdrowia wymawiał, abardziey oka-
 zy sposobney do zabicia Leszka czekał. Szwartego dnia
 gdy Leszek z Xigzenciem Henrykiem do farni poszli, dowie-
 dziawszysię złudzi mi swemu tam wpadł, y Leszka (ktory prze-
 strzeżony zniewielo swoich prawie napoty nagi do padczy ko-
 nia uszedł byt) nieznalazł, wpogon zanim poszedł, y dogoniwszy
 go, gdy iuz daley uciekac niemogł, obrociwszysię z swoiemu bro-
 ni się poki mogł, na koniec zabity; ktory podkim zdradę knowat,
 samiey niewzedł.

LESCUS ALBUS

Funeribus iustis Casimiro pacis ut frequentes in funus bene-
 rant, comitia instituunt memores defuncti principis mentoru

Sen

Jako Le-
 szek zbit
 Władysła-
 wa

Jako uczy-
 nił Swięto-
 petkę wiel-
 kim rzęca
 Tomerani-
 cę apotym
 załowat

Jako za-
 bit Lesz-
 ka Swię-
 topetek

Filiū renūntiant Principem Lescum Album, sed cum nec dum
Lescus adolescit, tutores ei assignant, Fulco Episcopus eius Craco-
viensis, et frater eius Palatinus Cracoviensis, intēim penes Ma-
trem eius Helenam Imperiū esse iubent, eia lege neqd̄ illa sine
cōsilio Episcopi et Palatini faceret, cognita re Miecislavus ex-
clusus Principatu, quem sperabat se obtenturum Muliebrem
animū credulum Helenā blandis dolis adortū his inducta
ac persuasa mulier, annui Miecislavi postulatis, modout his ju-
ramento promissa stabilia, ita rursus Principatu potitus
admonerat cum Helena crebris legationibus depromissis,
alia causificantem, instare illa, fidemq̄ datam requere religio-
nem violatam s̄fere, negat ille se s̄tra iura gentiū, iniqui-
pactis teneri, ita dimissa atq̄ reiecta dammare ipsa cre-
dulitatem suam et s̄cep̄ cōsiliū, quē de perfidiā Miecislavi
et sua iniuria itaq̄ sublato signo leviḡ proceres in Miec-
islavū conspirarunt, itaq̄ Cracoviam et totam denuo Im-
perio Helena nullo negotio recipit. Quam iterum blandi-
tīs et dolis aggreditū Miecislavus affirmat non p̄se stēp̄se,
quo minus pactis satis faceret, verum p̄ proceres in primis
p̄ Nicolaū Palatinū (probe enim novit illum unum sibi ad
recuperandū Principatū obstare) nec difficulter p̄ sua
sit mulier oā credenti et oā timentī factus certior cōsilio
mulieris Palatinus orat nese famam caputū suū cum vniū int-
micis p̄dat ubi vide n̄ s̄moveri quibz implacabilem Helenam
ad Miecislavum s̄tendit, incolumitatis suā p̄specturus venia

offensat



offensarum petit, et in posterum suū ei studiū defert, accepit eū
 comiter Miecislau, q̄ p̄ nullo negotio Regno potit, ac de-
 re et integrahone universi Principatū cogitantem mors inopi-
 nata op̄ssit. Quo defuncto in Lescum Albū rursus universi
 iuentus fere studia prona erant, negabantq̄ locū esse creandi
 novi Principis, vivente Lescō adversabant, huic sententiā E-
 piscopus et Palatinus Pracoviensis offensi Helend Matris Lesci
 cessere tñ et ipsi, universi multitudini consentienti, illud tñ evicere, eā
 lege Lescus Principatū reciperet, si Sconicius Palatinus Sandomi-
 nensium ase eiceret, at ille indignus iudicabat, p̄sumas iniurias harū
 fidumq̄ s̄siliariū ase removere, illico negavit, tantū se Principa-
 tum facere, ut eius adipiscendi grāa fidiū amicu p̄deret, imme-
 rentemq̄ magistratu et Regno eiceret, it̄ circo Principatū abiecit
 ut se in paterna ditione adgeturū esse, potius qm̄ p̄ seclū Re-
 gno potiturū. Curus ditionem Romanus Galitientium Dux in-
 festaverat aliquoties, ubi eū excidisse Principatū cognovit, huic
 quanta erat tyrannis insubditos, patet ex proverbio ipsius, qd̄ in-
 terdum usurpaverat: melle neminem nisi interfectis apibus secu-
re vesci possit. Fertur ille eia qua p̄briū s̄secutum est die
 somniasse magnā multitudinem passerum minovi a longe nume-
 ro acanthidū ad volantib̄ dilaniatā esse, mali hominis visū
 it̄ esse intellexit et exptus est, q̄ cuento gl̄io victus a Lescō.
 Magnam inde apud suos et externos s̄secutus est Prin-
 ceptū gloriā et magis suū s̄sidentū in animis Polonū
 accendit, atq̄ summoto iam eo obice q̄ solus Lescō
 ad Principatū obstiterat id est vita functo Nicolao

Palatino Cracoviensi, summo iussu in Vladislau inspirant
 (q neq electg fuerat abdicante Lesco Imperium) ut
 eo excludo Lescum suo restituant Principatui, q postula
 tis eor annuens Cracoviam et totus Imperii in sua po
 testatem redeit. In pomerania cu venisset rogatq qd la
 gius se illi ius petere quererent Swentopelk^{us} totiq fecit
 Pomerania, cujus eum. I vero p^{er}nitebat nam hic linso
 lentior factus Lescu stemnebat, it circo re communicata
 cu Principibz commitia indicit, quasi de R^{ep}ublica insultu
 rg, revera autem, ut Swentopelkum sub h^{is} exte comi
 tior evocatu sine armis, opprimeret. Subole fecit it
 Swientopelk^{us} et ultro in Principem insidias intendit,
 et cu in duo iam detranqlitate Regni insultaret ac Swie
 topelk^{us} necebat moras missisq sub inde p^{er}spetis ex
 cusande mores sua exploratoribz captabat occasione p
 agendi cogitati facinoris. Die autem Ata cu Lescus ad
 balneum se itulisset, ibi et Swentopelk^{us} cu expedita su
 or manu addest, Lescu querit, q ex audito tumultu ex
 xiliit et equum nactus cu paucis suor fugere cepit,
 fugientem Swentopelk^{us} insequ, ille cu effugere n
 posset insequentiu se manus converso equo revo
 cati fuge comitibus cu aliquandiu nudo fere
 pectore certasset occubuit.

BOLESŁAW WSTYDŁY

Floty Pan na zelazne trafil czasy, potrzy kroc zlan,
 L

stwa

stw
 go
 zie
 tana
 kre
 cza
 ka
 bon
 tibi
 Wty
 iq
 st
 wy
 swo
 anno
 pok
 stad
 pra
 dzi
 razi
 tylk
 stra
 szer
 sie
 rny
 na

stwa zrzucony, y przywrocony nazad, y pewnie go byt znie- Jako z
 go wyrzut Książe Konrad Strypiiego u którego w wie- zartowa
 zieniu iuz yz Matka swoia siedziat, gdy by byt z kam- zrzucony
 iand uszedszy pod protekcją nieudatny Beli Krola yrznowany
Przeskiego Jadrwingow w Wszystkich razem zbid. Jarego
 czasow Pawel Biskup Krakonski swawolnego zycia
 Kaptan cudownie od Pana Boga napomnioty, będgac al- glos od
 bowiem raz u Dominikanow w Krakowie uslyszy glos, ve
tibi Paule Episcopo melius tecu actus esset, sinatus n fuisse.
 W tym ze Klanztorze pobożny Kaptan slyszal, takze glos wola,
 iacy nategoz Biskupa velibi Paule ga cōpisti et occidi-
sti y gdy muto powiedzial, na klonitsie do pokuty y popra-
 wy zycia, y siedzac sam raz w komorze aoptakwiac grzechy-
 swoje, uslyrzy glos netimeas Paule, age qđ lubet septimo
anno moneris, Ktory glos znae ze byt Czartowski aby go od: glos Czart
 pokuty odwiold, Ktorym on niewzmuzony pokuty niepopnie owski
 stat. Niedaleko takze od Krakowa pewne icziwo czart-
spanowal, w Ktorym lowie niedopuscil, do niego wzimie, lu- Jako Je
 dzie z Proccsna porzli, y lowie Karawizy, gdy zapiewuszym ziwo
 razem tylko trzy rybki wyciagniono, az adrugim razem Czart
 tylko siec pomgtano, iwleci raz zaciagnionszy wyciagneli spano-
 strany do iadkies ogniste z Kozia glowa, czym przestwa- wad?
 szeni gdy uslyrzy, uciekli, ono nazad w wodę spuscito,
 sie, fetorem tylko nieznozym zaraziwszy ludzi, pokto-
 rym wielu umieralo, Smierci pobożnego Pana wiele
 na niebie poprzedzitożny znakow, Ktory iednego tylko

potomka, to jest niezmiertelna cnota swojej stawy zo-
stawinszy, poicy zaplatę do nieba się przeniost.

BOLESŁAUS PUDSCUS

Aureus Princeps inferreus incidere solum ter
Regno potitus, ter exactus et certe exuere profus Imperi-
rio a Conrado Principe Patruo Regnum ambiente, verum
Beld Regis Ungarid Patrocinio ultus, iam ex parte amif-
sum Regnum in Potestatem suas redieret. Iadzwingas uno
plio ad internatione pflugavit, ne unio qd ex suis desiderato. Re-
gnante illo Paulus Episcopus Cracoviensis insolentis vita, et
in omne nefas effusa licentia, audita celsitq voce reprehensus,
quadam enim die in cenobio Dominicanor degens, audivit veti-
bi Paule Episcopo melius tecum actus esset, si natus non fuisset.
In eodem cenobio audita vox aquodam Religiosis vetibi Pau-
le ga cepisti et occidisti, hoc et illo ictus fulmine celsitus, tandem
a sua respuit neqta, et cu peccata defloraret audivit ne timea
Paule age qd lubet septimo anno moriens quam vocem credibi-
le est esse Demonis, ut eum appposito in melius emendanda
vita revocaret, et minime poenitenti psuasit. Prope item
Cracoviam lacum quendam malus spiritus obsederet et piscatio-
nem impedire, die quadam fit solennis Processio, itz ad testi-
natus locum, mittunt rete et cu semel tres tantum piscicu-
li, altero vero conatu rete nisi involutum extrahit, tza demul-
vice ingens monstru igneus cum capite caprino extractus est,
quo omnes terribi, cum diffugerint in aquam sese dimisit, fetore

tampi
6

turpi infectis plurimis, qua de causa brevi mortem nacti sunt.
Mortem Religiosissimi Principis multa speciere terra sed-
loq signa, q post tot hinc Throniq miracula, unu nisi nepo-
tem na e immortalem virtutis sua famam reliquerat, impu-
ditatib qm u evocatus.

LESZEK CZARNA

Od Bolesława nazwany na Thron (ktorego posobie suc-
cessorem naznaczył był) bez konsensu Kpłey dla czego zmu-
cony od Koligatow iednak przywrocony pokazal zeby go-
dziem korony, kiedy wsparty pomocą Michala so od niego
wemnie zachęcony, gdy zwoydeiem pod Lublinem stanął, na
Iadzwingow u Litwq uchodzących, Polakiey z wielką Teory-
scią) za ktorymi gdy w pogon porwał, do goniwcy ich aż nad
Nawą szczęśliwie zbił. Po ktorym zwycięstwie powro-
ciłszy do Lublina Koscioł S. Michala wynawiał, w krotce
umart, Sic ille primo mans superior triumphus corruit

Jako
wspier
pierz sen
S. Michal
Ieh kadę
na Litwie
wdczył.
Jako Koscioł
Fundował
S. Michala
w Lublinie

LESCUS NISER

A pudico Rege infortunat et gloria hereditatem ado-
ptatus (quem vivens adhuc successorem sibi designarat)
in insultis Kpłbca ordinibus qua ppter Regno pulsus Litemum
restitutus ab hystoris dignus se ee q pfectisset tot Polonia o-
stendit Tutelanibq enim Divi Michaelis fultus suffecij cui ad
Lublinem cum exercitu suo locato in somnis apparens eum coortatq
in Iadzwingos una cu Lithuanos iam fines Polonia excedentes cu
ingenti pda, eos itaq Lescus celeriter drecutus ad navos et for-
titer aggressus fuit qdam omnem recuperavit, reversusq in

Coloniam imperennem reportare victoria memoniam ope divi Michaelis subejus in templo Lubina in diu et crevit, ipse vita brevi functus.

PRZEMISŁAW WTORI

*Jakoza
bity został*

Wiesz się na Państwie nieozpatrzywszy osmego miesiąca Panowania swego od Marchionow Brandeburskich przez Zdrajcę zabity wraz z żoną popielcowo. Wielkim jego zamysłem przeko śmierć przeszkodziła. Sic capaces invidia rapit una hora moles.

PRZEMISŁAW 2dus

Dum ingentes meditata actus octavo Regni sui mense a Marchionibus Brandeburgicis vitasimul et purpura exutus est, ipsi bachysenjs adparnicidij abusi hostes devota piacularibus cineribus die innocensima Regni victima infavilla abiit. Sic capaces invidia rapit, una hora moles.

WENCESŁAW KROZ Czeski

*Jako Lokietko z Pol
skiej wygnany
gnał*

Obrany razem z Lokietkiem gdy ten dla swawolnego życia wygnany z Polskiej Wencsław Państwo obiad, maigc dzie dziecna Czeską Koronę, o Polakę mniey dbał, yim barziej wiernosci Polakow niedowierzał, tym więcej Zdrady doznał, te ste suo neq̄t cavere Regnu nec remoti iura velit tolerare. Regis w fzechach najczęsciej przemieszkiwaiąc tam yumarł, pochowany w Pradze.

WENCESŁAW REX BOHEMORUM

Scissa in partes Republica cum Lokietko electus q̄ post quadragenu' usurpavit Principatus p̄pter impudentiam licentiam reiecit

a Polonijs

a Polonis Venceslao cefit solius, & q Bohemicu sortitus fuerat
 diadema, n' adeo Imperiu Poloniu curabat, impar nempe car
 put ipsius fuerat duplicis portandi diadematis, et cum minus ille
 fideles sibi credidit Polonos fecit, et dum falli timuit fallere docu
 it. Nempe teste suo cavere neq Regnu nec remoti iravelit to
 levare Regis. Prage extinctus.

WŁADYSŁAW ŁOKIECZAK

Zycia poprawiwszy y swawoli ukrociwszy tron odebrat, po
 zmarłym Wencesławie Koronę sobie ustolicy Rzymskiej
 uprosiwszy Koronowany w Krakowie w tym go tylko natura w
 Krzywdzita, ze rownego wspariatorci jego wrota niedata. Siedy
 mina Kiazycia Litewskiego zwiaskiem przyiazni sobie znie
 wolat, Syna swego Kazimierza z Kowka Kiazencia oieninfty
 po ktorey wposagu Litwa cala dana y od tych czas Kiazstwo Litew
 skie do Korony przytaczone. Od ktorego Władystaw sparty
 Krzyzakow kilka razy zbit, gdzie gdy raz pozwycie stwie zna
 cznym sziedzat plac na ktorym liczono trupa czterdziesti
 tysicy, potrzeze iednego zwoch porannionego bawzo, takze
 y wngtrznosci ziego wychodity, y wczze iak ma wielkq ten
 cztowiek mędzę, od powie ranny, wiekza tego męka
 ktory mądrego Sgnada, czegom yia doznał, wczze krol bę
 dobrego serca, uwolnie ia siebie od ztego Sgnada iezli zyc bę
 dziez, podniesiony wyleczywszy y uwolniony od ztego Sgnada
 calq wies otrzymal od Krola. Przodany mu Herb trzy wlocznie przozone, w
gwiarзде y nazwany iest lelita. Zawliwosci owiawę ten mias
 Cinekynik ynazwany iest lelita. wuscrepisany do siebie od Jana u Papieza,
 gdziego eximiu zelatorem fidei zowie, ktory przysmierci

Jakoto
 dzietek
 znow przy
 iety na
 Amestwo.
 Spoczytek
 zgody ucy
 mit zli
 twg.

Sgnad
 z ty nay
 wiekza
 męka

Mi:
 rta
 D
 rigca
 Dra
 mystem
 ana
 Man
 ipis
 a ci
 Sic
 zycia
 Dnie
 iey
 ad, te
 re de
 nant,
 radni
 reiecy
 6

wedle zwyczaju Chrzescianskiego Sakramentami opatrzony u-
marł w Krakowie.

VLADISLAUS LOKOTICUS

Vita emendata in melius ac defuncto Venceslao solius re-
pedit impetrato a Joanne 12 Pontifice maximo diademata
Regio coronatus Cracovia, nihil in eo humile fuit propter statum
animum par maximis ne Gedyminus Lithvanorum Princeps fines
suos vastaret, eum sibi affinem fecit, et nexu sanguinitatis
in perpetuum obstrinxit, eius filia Casimiro filio elocata si alia dote
quam ut bello capti redderent, post fata vero Gedymini ipse etiam
am Ducatus Lithvaniam, Regno Sarmatarum cooptatus, tanto af-
finitatis fœdere auctus Vladislaus aliquoties fudit fugavitque Cra-
civiam, quodam vero filio pacto abegitans Vladislaus locum
in quo habitum est numerumque recognoscens occisionum, quod numerabat
quadraginta milia, advertit unum anvis sauciatum plurimis vul-
neribus, adeo ut illa perdivert dixerit, quantum est hujus hominis crucia-
tus, respondet ille semiamine voce, majorum esse ejus quod in eodem
pago malum vicinum habeat, se ut pote expertum esse, adiecit Rex bo-
no animo esto liberabo ego te ab hoc malo si vixeris, et sublatus
curatusque pagum totum remoto vicino malo a Rege accepit,
unde stemma tuius hastarum in normam stellam dispositarum nam-
cupatum est Zelita, Zelo illo pro pagante fidei meruit hanc
Panegyrica indatus ab Joanne 12 Summo Pontifice quod
nuncuparetur eximius Zelato fidei, quod Christianis munus sacra-
mentis post tot bella cum tantis perire respiraret exspiravit tu-
mulatus Cracovia.

KAZIMIERZ WJELKI

172

Szczupley statury Rodzica Syn znaczney wielkoci y imieniem
 y cnotę potrzykroc z Krzyżakami Husia bitwę staczał z awstrie
 z wyciesca, na koniec Kriestwo Ruskie sobie podbiwszy Arcy-
 biskupowi Lwowskiemu rzędy oddał. Z hoynoci ku ubogim
 Rex miseror nazwany, od Imienia swego Miasto Kazimierz
 na przedmiesciu Krakowskim wystawił. Matorny dzień Narodze-
 nia Nayswiętszey Matki iechawszy wbiegu z konia spody tak
 my natak Dobrego Pana Smierci in pdam porzed, nihil nimiu
 diu stetitse nec pervenioni spe solidu radiasse magni sanxere
 diu.

Jako Mia-
 sto wysta-
 wit od swe-
 go imie-
 mia Kaz-
 mierz
 Smiercie
 rozpisliwa

CASIMIRUS MAENUS

Vbi talis Parentis ingens filius idē excelsae virtutis Princeps
 p in Rusia et Prusiam ducto exercitu ter victor, redacta tan-
 dem armis Rusia Leopolinensi Antishiti subiecta Urbem
 nūis sui in sub Urbano Cracoviensi excitavit, ut Cives suos
 quos n̄ liceret manibus melibus arctius complectereq. Venatum
 iens die Natalis Virginis Sanctissimae equo delapsus cecidit in
 pdam abire morti, nihil nimiu diu stetitse nec pervenioni spe
 solidu radiasse magni sanxere diu.

LUDWIK KRÓL CZESKI

Od Kazimierza wuia swego na tron porobie naznaczony przy-
 igty od Polakow przesdim się iednak niż Polskim zwac wolat
 Krolew, dla czego Polskie rzędy Matce zleciwszy, sam do hen-
 gier poiachal, pierz co wrienna wise wpadł u Polakow, iezie
 zdał poniewdnie panowac, wniebytnoci jego, wyurdang na
 wszelkg swawolę wolnoic nikt potkromie mes miat, Uscie

y

Presente q̄q̄ Rege modestior videntur q̄d vis n̄ pat̄i scelus
ora Regū. y gdy roineiz zamieszania w Polrze działy,
onczas sposobny być rozumieiz do zamysłów swoich Rus
do Korony Węgierskiej przytężyć umyślił, lecz jego za-
mysły śmierć nagła przerwała.

LUDOVICUS VNGARUS
Avunculi sui suffragio jus Regni Poloniar̄ obtinuit Pan-
nonicus tñ Rex dici maluerat qm̄ Polonicus, ideoq̄ in odia Po-
lonar̄ ad primū solij limen impetit, q̄ invitus regnare videtur, ne
tñ. sceptrō palam renuntiaret Matrī Poloniā relinq̄t, gubernā-
dam. ~~U~~ ipse in Vngariā regressus, quo absente nullis non q̄-
pta sceleribus vita, et effrenatā licentiā, qm̄ nemo coercere
potuit v̄ ausus ē. cum tñ q̄q̄ Presente Rege modestior videntur
q̄d vis n̄ pat̄i scelus ora Regū. Ludovicus interim nactus
tempus id opportunū adjungende Rusiā Regno Vngariā, &
dū Poloniā amplitudinem minuere statuit, Regno et vita exutus
hoc unum meritis quod apaucis ploraretur. — &

WŁADISŁAW JASEŁO
Wiarę wprzod przyjąwszy, Koronowany w Krakowie Xi-
stwo Litewskie do Korony przytężył Akademia Kra-
kowska wystawiwszy Professorów doniej z Pragi i wzwót,
wojny z Krzyżakami przymuszony zaczął, który gdy niery-
chło zwyciężeniem dla nabożentwa następowal, z teściwni-
Magister Crucieror̄ wstyku i wj stójć postal mudwa miecze
ktore on odebrany skromnie y zartobliwie rzekł, dziekuję
ie zawczasu iako zwycięzcy oręzia oddaćcie, y zwióztły ziemi

bitwo szczęśliwie ich zbit pięć¹⁰ tysięcy ⁴⁰⁰⁰ ~~5000~~ trupa podobowitzy, 4000
 czterech¹⁰⁰⁰⁰ ~~tyńcy~~ ^{tyńcy} w niewolę wziął, przedzielną y dwie chorągwi w Ba-
 zylice Krakowskiej zawiesiwszy. w Dzień przed tą batalią
 widziany Mnich z Krolewem się pafsuicy na Niebie, Ktorego
 Krol zwyciężywszy z Nieba zepchnął, podczas zaś Batalij
 widziana na Niebie osoba w Biskupim stroiu, przez którą
 rozumieią być S^o Stanisława Biskupa Krakowskiego.
 Apostołem go Lmudzi zwano, Ktorych sam nauczaige Pro-
 gu pozyskał, lat pięćdziesiąt y dwie na Panstwie przyżywszy
 Ktory nieprzyiacielskiego unęcił miecza, smiertelney wie uz-
 szedł Koy, mowil bys salicet hic mori neqz cui vitam perē-
nem barbarice pepercere mortes.

VLADISLAVS JASSELO M. D. L.

Suscepta in primis fide ac sacro fonte ablutus coronatus tra-
 coris Magnum Ducatum Lithvania adiuvit Regnis Aca-
 demia Cracoviensem erexit, evocatis ex universitate Pragen-
 si Magistris. Bellum cum Crucieris coactus gessit, q cum
 tarde procederet cum exercitu in placanda Divina majestate
 occupare, ptesus more Magister Crucievor iam in acie
 instructa duos ei gladios in conflictum y miserat, qbz receptis
 modeste sub ridens dixit, gratias egit se ante plus victore
 testari, cui in triumphus arma subicerent, et facto conflictu qu-
 qua ginta milibus Cracis et quadraginta milibus ductis ex acie
 victor exstitit ab inperennem reportate victoris memonia qu-
 qua ginta duo vexilla hostis in Basilica Cracoviensi Deo exercitū
 Duci opsona in trophae. Die ante conflictus visus ē Monachus

in celo colluctatus cum Rege, quem victus Rex e celo detravit,
 sub tempus vero ubi virus est in celo vir venerandus in ve-
 stitu Pontificali, q̄ putabatur eē Divus Stanislaus Episco-
 pus Cracoviensis. Princeps hic ex zelo propagande fidei
 Apostolus Samogitiarū nuncupatus, quos ipse docens vero
 numini subdiderat, quinquaginta duobus annis in Regno ex actis
 q̄ ferus hostile evaserat, mortis saltem evitare non potuit:
 scilicet hic mori nequit, cui vitam perennem barbarice pep-
 cere mortem.

WŁADYSŁAW TRZĘCI

Tak się gwaltrem fortuna wręce Władysława cisnęła
 aby wkrótce in go bardziey, wyniosła tym ocieszę przy-
 prawita upadek, że gdy młode lata y do rządu Polskio
 ieszcze niesposobne podziudzą zostawały, kiedy woj-
 mu Węgry Koronę Czeską ofiarowali, gdzie zarachar-
 uszy Koronowany od Arcybiskupa Strzygonskiego woj-
 ige dziwnym szczęściem z Turkami in ^{Węgry} Wulgaryę,
 Rusję, y Romania, na koniec przozony od Turkow
 opodocy, na lat dziesięć uczynit armistycyę y przyięga po-
 twierdził, wkrótce rozgnieszony od tej przyięgi od Kar-
 dynata posta Papieskiego wiary nie dotrzymał, yna Turki
 uderzyli, gdzie rozgniewany Cesarz Turcedi dobywszy
 przyięgi Władysława rzekł: Boże Chrześcijański pon-
 tycy się przywidy twoiey, y gdy kon pod nim zabity on ob-
 skoczony od Janzarow zginął. *Nonsat amplis castra*
recensuit Dux ille turmis quem Nemesus prope dirigit vin.

dices et acri spreta fides sequitur furore.

VLADISLAUS 3^{ius}.

Etiam non expetita ultro se se offerebat fortuna dixisset
sulto utquo altius eum extolleret, eo graviore casu detruide-
ret, cum enim puerilis aetas Vladislai impar, adhuc regi-
mini intutela iervareh, et ecce Ungaria, suus ei diadema
oblulit, qd et suscepit Vladislaus, coronatus ab Archiepisco-
po Strigoniensi. Bellum hic gesserat cum Turcis mira forti-
tudine animi et singulari victoria Vulgariam, Rusciam,
et Romaniam Ungariae restituit, pacem expetitus armistiti-
um in anno 1400 fecerat, qd et iuramento firmavit, et minime
verbo stetit, nam Cardinali legato Pontificio iuramento et
scrupulo lese conscientiae absolutus, bellum tandem suscepit
tra Turcas atq; sub idem tempus Vlijs ipse Cesar sublato in-
colum iuramento Vladislai Vindictam a Vijs expetierat non
servata fidei, equo itaq; saucio delapsus Vladislaus occubuit,
docuitq; v ipsis etiam paganis servanda esse fide. Etiam ^{non} amplius
castra recensuit. Dux ille quae Nemesio prope Divig Vindices et
acri spreta fides sequitur furore.

KAZIMIERZ Wtoru Brai Wladyslawa
Czyzboiazni podobnego sobie przypatku abardziey po-
wazna Pawla trzeciego Papiera rada nakloniony
do pokoiu z Krzyzakami od ktorych Malbork wzisty
ztotem wolat niz zelazem od Kupic, wielu posobie zosta-

4
mieszcy Synow między Ktoremi S. Kazimierza Xięzcia
Ltego sam życie Smiercią zamienit.

CASIMIRUS 2dus Frater Vladislai
An metu similis infortunij an prudenti Pauli 3tij Papali
consilio inclinatus in pacem cū Crucieris aqbg Margeburgii
occupatū cū alijs propugnaculis auro redimere maluit,
quā ferro parcendū ratus sanguini potius qm̄ dni plurimis
patrid relictis filijs quorū cōsilio et armis polleter Regnum
inter primos divum Casimirū principē Lithvanid iprevē
tam cū morte commutavit.

JOAN WOCIECH Brat Kazimierza
Inaylepszym zamysłom złe przewrotnego rozumu rady
przezkodzić mogg, doznał tego Jan Wociech Który Kō
limacha zbiega ze Włoch porady słuchając serca na nie
Polskie obrzūt za Ktorego na mowę wogynę na Multas
now podniōrszy zwyciężony rad nie rad napałta ze
zwolcie murad, po Których przyiechawry do Torunia ru
szony apoplexiā umarł. Statq; pana post scelg nefasto Par
ca comes segh nocentes.

JOANNE'S ALBERTUS Frater Casimiri
Vel optimis cōsilijs pessima pversi intellectus cōsilia nocere pos
sunt. exptg id Princeps hic q Callimacho ex Italia xfugo
cōsultore usus in dda Polonor incurverat cuius proasione
bellū Moldavis edixerat aqbg profligatg volens nolensq; fa
dus pepigit quocictu Thorunij apoplexiā tractus occubuit.

+

Atq; p̄na post scelus nefastu Parca comes seq̄ nocentes.

ALEXANDER Brat Jana

Stefana Moldawskiego Woiewodę zniestawnie nabytego Pokucia a potom y z życia wyzud. Sic nec scelestis p̄petui cadunt surguntq; soles. Tatarow uchodzących z Polskiej z naczynym plone? Łaskoczyd y ich zbiwszy wszystko odebrał, niedługo zdobyć się cieszyc pozwolil, sam przędko potom smiercia swoia Polakow zasmucil, lat pięc Kroluige, zhoyno sci Panskiej a z marnotrawcą nazwany.

ALEXANDER Frater Joannis

Stephanu Palatinu Moldavid ex male occupata Provin- tia primu de inde vita expulit. Sic nec scelestis p̄petui ca- dunt surguntq; soles. Petas Polonia spolijis tumida et de- gno excedentes celeriter insecutus, fortiter edidit et omni- bus recuperatis brevi ipse die ultimul obijt Regia liberali- tatis hoc elogiu meruerat, qd n̄ tantul liberalis, verul etia y- digg dicerep.

ZYGMONT PIERWSZY

Magintodrzy porzednych iuz braci Zygmunt w Krakowie Koronowany od Rosa Arcybiskupa Gnieznienskigo, wiel- kiemiadu podziwieniu stawony zwycięstwy bogdy Moskwi- cin w omdziesiat tysicy do Litwy wtargngd ztg imprez- ze miał Polskę zawoiowac; czterdziecie tysicy swoich w batalij stracieny a kilka tysicy pojmanyh zewsz- dem

dem uchodzie musiał, ysam by był zostadłiom ręk Pelskich
nieurzedł gdy by byli Polacy, godni narnieyscu wy granym
mied ^{drzewieko} podrywani, y gdy Zygmunt do Boicrow do Leona Pa-
pieza Iowyprowił, Cesarz ich przeciż y do Moskwy odes-
tał z niemalż urazą Kapiecką, solenna iednak wotywa
była w Rzymie na ktorey miał Oracyę przed Papieciem
uczonym Torcyusz na pochwałę Zygmnta, Iony lat 82 ma-
ięc pełen zasług Synowi Stanisło oddał.

S S S S M V N D V S P R S M V S
Fratris ultimus in Begia' evenus dignitatem quadraginta
millibz Moschor Cesarz C q octoginta milia Poloniam
debellaturus duxit Boristenem erubescere fecit affuso
perceptor sanguine aliqđ millibz captivon ductis vix ipse
cum paucis fuga sibi consultavit, venisset certe et ipse Prin-
ceps Basilij in potestate nation' misisset victoria Polo-
ni quadraginta dies in loco huj multo plus desideria qua'
restauracioni viriu' dedissent et ad Sigismundus do
primores Moschovia captivos Romae Leoni Romo Papae
mi fisset illos inter ceptos Cesar Moschovia' remi-
sit, solennis attamen votiva peracta est Romae
habita oratione coram Sanctissimo a viro docto Portio
in elogiū Sigismundi, qannon demum et gloria plenus
regni sui diadema tradere maluit filio qm relinquere
annos octoginta duos natus.

Z Y G M A N T A U G U S T P I E R W S I Z

Z Bony Matki urodzony Pan cnot dobrych, rzadzie Pan.
 Z wem ierzce zamlodu przywykt w podentey starosci Oy.
 comskiej Rzeczyakow Tatarow y Moskow ustronit, dur.
 landya y Semigalia Sobie podbiwszy Oyczynny przyczy.
 nił, akto, god tego crastinu zwano dlatego zebyt leniwy
 y polny, smierci w dnak in crastinu od wlec niemozt, lat
 maigc szedzieigt urnait w Rzeczywie ostatni z Sagielow
 Polske zostawinzy w spokoju.

SIGISMUNDUS Augustus primus
 Bona Matre genitus Parentis apellacione in suos mores trans.
 tulit vivente adhuc Patre indecrepita ejus aetate Regno
 imperaverat, meruitq; octogenario Patre in throno asidere
 omnibusq; victor Crucifera Tataros ac Moschos a Polo.
 nia repreffit eaq; Suedandis ac Semigallid acceptione
 cumulavit, tamen Rex Frasinus diceret, eo qd in crasti.
 nus omnes causas revocaret, ultimus tñ sibi die a supe.
 ris permisus perastinare n potuit extinctus Rzeczy anno
 dvi sui sexagesimo humanis Sacissq; legib; confirmatis
 florentissima pace beata religit Patriom.

HENRICK WALEZJUSZ
 Roku niedotrwał w koronie Polskiej dowiedziawszy
 się o śmierci Brata swego rdzonego Króla Francuskiego
 Frynomo z Polskiej wyszedł do jamony w drodze wrócić
 się niechciał, który wolał Francuskie Silię niż Wstę
 Berdo Polskie piastować, co actawirtus n placet ex tero pa.

vere sceptro subditusq; hospitibus pudet esse mitis.

HENRICUS VALESIVS

Vnius anni Princeps Poloniae de morte Regis Galliarum germani sui admonitus in consultis Regni ordinibus clam Regno excessit lilia Galliarum aureis Poloniae sceptis praeparavit et bene non coacta virtus non placet ex tero parere sceptro subditusq; hostibus pudet esse mitis.

STEPHAN BATORUS

Gdy iedni Maximiana Cesarz drudzy Batorego obrali agdy Batory pospieszył do Polidkiej Koronowany wkrakow po ktorey wojny podniósł na Gdanzianow rebellizujących y na Bazylego Knięzcia Moskiewskiego ktorych rzęził wierzbił, y uszkromił, niemniej się usprawiedliwionci Kochi gdy Trybunały y sądy postanowil, iako ywnauce, ztąd gdy mu ieden zacnego domu Pan ale mniemy uzorny przydanył się owakans iaki w Senacie, rzekl mu diuce latine et facit ex te Mosci Pami lat iedynascie panując zyi przestab.

STEPHANUS BATORUS

Divisa Republica electus et coronatus Fracovia alijs Maximilianus Imperator alijs Stephanus ynuntiantibus diffidius ordinis Regni Poloniae tandem in generali conventu composuit bellum contra rebelles Gedanenses, nec non contra Basilium Ducem Moschovide gefit pperime non minus sacra themidias amans erat, Tribunali et iudicis constitutis qm et Palladis inde ut

quodam Senatore magna domus & exigua eruditionis ro-
garet, ut sibi aliqd officium in senatu daret, respondit disce la-
tine & facias exte Mosci Tanie, Anno 17 exacti in Regno
die ultimus obiit.

ZYGMUNT TRZECI

Wubieraniu na Krolestwo przewyższył suffragiami Maximilianiana Xiążęcia Ruskiego przy Koronacji y przeciwnych sobie naswoię stronę przeciągnął, Turkow pod Mocinem czterdziestu tysięcy, Tatarow dziesięć tysięcy zbił, Moskwy zaś szesćdziesiąt ^{tyśięcy 60000} Złoty, Police opadował, y Syna swego Władystawa Xiążciem Moskiewskim uczyniłszy sam ięc przestął.

SSSS MUN DUS TERTIUS

Suffragiis Maximilianii Principem Austriae vicat, sub ipsius coronatione etiam adversarij impius cessare partes Turcarum sub hostino quadraginta millia, Tatarorum somillia profligavit, 60 millibus deletis Moscorum una cum Metropoli totum Imperium sibi subegit, filiūq; Vladislav magnū Moschovięcanū inaugura vit ipse obiit Warsavię anō etatis 66.

WŁADYSŁAW CZWARTY

Jeden się tylko szlachcie Polski przeciwit na Elekcji Władystawa aby pokazał wolność Polskę gdy inni się nań wżycy zgodzili ledwie co koronę włożył, na głowę woiadkiego zaraz nieprzyiacie la uznał, Moskwę wshiewierzu, Turka w Rodolu, Szweda w Kru siech, zeuszysłkich zwycięsca znaczny na tryumf do Nieba się przemiął,

VLA DSSLAUS 4TUS

4

Vno knisi ad spetie libertatis reclamante Polone in lateribus
soliis electus proliis omnium Suffragijs et vijs coronatus triplice
nactus hostem Moschu in Seveña, Turca in Lodolia, Sue
cum in Trupia victor ex omnibus in triumphu glorie evocatus.

JOAN KAZIMIERZ
Naprzod in Societatem ingressus Cardinalem utrimque
potum Krolem obrany pravie poniewolnie przyigt, Korone
widzgc dyczyznę wostatniey zgubie na ktorą się natenczas
ypomyslnie nawet spichnety nieuczescia. Kiedy co żywo
na Polakow powstało, Szwedzi, Moskwa, Kozacy, Węgrzy, Ta
tarczy y imię Polskie chęć zgladzić, ktorych on w wszystkich szu
sliwie postumiwszy Oyczyznę zostatniey wyrwał ruinę, lat
20 panując Koronę ktorą był poniewolnie przyigt na sey
mie publicznym, niemniey zpodziwieniem iako yżalem w wszystkich
złożył, y tanstwo abdykował, iachawszy do Franczey prywatnie
życie za konczył, cialo iednak jego zastaraniem Andrzeia Trze
bieckiego Biskupa Krakowskiego przeniesione do Krakowa y
na zamku w Kosiele złożone.

JOANNES CASIMIRUS
Primo in Societatem admittitur deinde Cardinalis factus ad
extremum orbata Patria Rex creatus incussusq; pnciem
mali fuerat, id omne inspiraverat qm p sua Svecis, Moscho
viticis, Gotiis Hungaricis, Tartaricis Civibusq; demul armit
ab ultimis fere vindicavit ruinis ac diadema qd coactus suce
perat in Comitibus ad omnium pariter ad mirabile atq; dolore
deponerat. impenidq; abdicaverat ac privatus in Regno in de
gno Francie

in Regno Francie diei ultimum obiit corpus tñ eius cura An-
drea Trzebickij Ep̄si Cracoviensis Cracovia delatum et in te-
plo arcis Cracoviensis depositū.

MICHAŁ KORSBVJ Wisniewiecki
By yjednego niebyto ktoryby naelekcyey Michala przeczył, tak
zgodnie od wszystkich obrany Krolew, ktorego tylko widzenie
cieszyć się nim pozwolono, deliciū populi sed breves amores, bo
tegoż prawie Roku ktorego był obrany umarł w Lwowie.

M Schael Corybutus Wisniewiecius
Neunico qdem reclamante et admirando omniū ordinū con-
sensu Rex proclamatus quem videre tantū in throno et n̄ eo de-
lectari diutius pmissū ē a Superis, na' deliciū populi d breves
amores Poloniae, nam eo fere anno quo coronatus ad tumulū
delatus, ut eo altiori in cælis inter Sanctos exstaret, quo in-
terris nobilior inter homines fuerat.

JOHAN TRZECI SOBIESKI
Naprzod Hetmat wielki y Marszałek Koronny potym
niezwycięzony Monarcha Polski obrany od Polaków w Warszawie
Koronowany w Krakowie od Andrzeja Obławskiego Arcybis-
skupa Gnieźnieńskiego minus subima sentit onus nitra du-
re p̄batus pondere casidii tulisse militare servus q̄ potuit potens
cetaunū, nazwany fulmen orientis, ktory nieprzyacielskie po-
dwia kroć zgruntū wcale zniósł obozy Turckie pod Kocimem
y pod Wiedniem gdzie Generalissimus Woysk Chrescianskich
ogłozony, w krotce Salvator et Redemptor, wierdzajcie popra-

wey ręce Cesarza, którego mu długiego życząc zdrowia In-
nocencyusz dziewiąty Papież usłyszawszy orławnym zwyca-
jstwie mówiąc vivat meus Joannes. Niezawaz takiego Króla
Polska mieć będzie nad którego nemo Surrexit major Joanne,
potrzydziestu lat panowania tegoż dnia złożył Koronę którego
y odebrał to jest w dzień Świętej Trojcy.

JOANNES 31ig **REX** Poloniae
Generalissimus armorū Regni totiusq; exercitus ductor et.
Supremus Mareschalcus primū deinde invictissimus Monarcha
Poloniae et absolute prudentiae amplitudine Princeps dignus
olim terrarū imperio omnium ordinū votis renuntiatus Varaviae,
coronatus Cracoviae a fidelissimo Intimate Regni Andree Chro-
vici minus supremus sentit onus mitrae dure p̄batus pondere
caesidis tulippe militare ferrus q̄ potuit potens ē et aurū fulmē
origenis dicitur q̄ bis Turca' castris exiit Götum iterū ad Viē-
nam omnemq; prorsū exercitum barbarorū ad internationē delevit
sacri belli generalissimus inauguratus deinde ad Vihennā triumphator
ingredirez a parte dextra Imperatoris, Salvator et Redemptor
proclamatus. Imortalem volebat eē Joanne' Innocentius gng Pon-
tiffex ad audita hacce victoria exclamaret vivat meus Joannes.
Diu sudabit saecula ut secūdu' huic Reges parerent supra
quos nemo Surrexit major Joanne post 30 annos Imperiū et
acta immortalia, eode' die quosoliū ascenderat descendit mor-
talijq; esse desijt id est die sacra Sanctissimae Trinitatis.

CAUSUS **W** **T** **O** **R** **I**

Electo Sacri Romani Imperij. Dziedzicze Riezce Saskie,
 biegałcia sztuk woiennych, w spamiatości umyśtu znaczny po
 Węgieńskich Turckich laurach do korony Polskiej suffragi-
 ami Kpłey zaproszony y 27 Czerwca obrany, 15 Wrzesnia
 koronowany rządkim przykta dem pierwzly z Xiązant Saskich
 wiary przysięzly quem super favor amorq; claravit suorum
 nihil tetnici pavet ora fati więcey pochwat dahlze y potomne
 lata Swiatu ogłozq; vivat regnetq; felicissime.

AUGUSTUS 2^{us}

E. S. R. I. et hereditarius Princeps Saxonię armorum
 penitit et Invieta animi fortitudine Estans post Hungaricas
 Turcicasq; ad coronam Regni Polonię Republicę suffragijs ex-
 pectatus die 27 Junij electus, 15 Ibris coronatus, raro in Saxoni-
 a Exemplo inter Principes Religione prius suscepta, quem Super
 favor amorq; claravit suorum nihil tetnici pavet ora fati, cuius
 multas Vanegyres postora indicabunt orbi s; dula admira-
 tioni et exemplo nunc vivat regnetq; felicissime.

Tac byta catego roku szlachetney mlodzi Polskiej
 rozrywka w chwalebne przodkow swoich wpatrywaniu
 w sprawy, zeby owey niepodpadla cenzurze ze quicunq;
 genti sua ignorarent historias ille n' homo e, 2 potiq; hinc
 simulacrum, ty czesiq; w oczach czytając, częsciq; żywey pa-
 mięci co dzienne stawiając, należałoby zachęcać nie ty

do podobnych uczynkow zebysie kordy teyze Oyczyzny Synem byc
pokazal. Co kolwiek zas okoto teyze zabawy roczney albo gdwie
wmysleniu albo rzece w pisaniu przykrosci trafic sie moglo, Zapisz
my to wszystko Ad. M.D. Gloria. *Eadem Latine.*

Istud fuerat toto anno Iuventulis Polonae negotium
Patrum memorias resolvere scrutare gentis cunabula
ne illi subiacerent censura, quicumq; gentis
historias ignoraverit, ille non homo est
potius hominis simulacrum, hae partim
in oculis proposita, partim me
monde in fixa excitatura fore
animum, in uno quoq; ac simi
lia ut se eiusdem
tria verum testetur
laur. Quidq; autem
in labore isti sidii pos
tetur labor ut capiti inco
gitando & manu in
scribendo mole
stus accidit
inscribam
ad Mayon
Divina
Glo
va

COSSPENSUS Historia Polonae Origo Scloni Nominis

Decretoria sententia historicorum omnium a Slavis est.
 Sarmatae enim dicti sunt Slavi seu Slavones vulgo To-
 wacy a fama. Hinc illa nra Miecystaw Bolestaw
 Wladystaw & ut testat Gromerius lib. amo. Lechus An-
 nonis filius Jarwan Filij Tafet cum Brecho minore natu fra-
 tre Croatiae ac Slavoniae inhabitabant antea, locumq; Intri-
 palem seu residentias ad Krupam fluvium testante id Mie-
 chowio, in Castro seu Arce Psani habebant sed ipsi Prin-
 cipes vitando rixas homicidia collectis suis rebus et helictis
 nativis sedib; cum supellectili tota ad occidentis Regiones ive-
 rant. Per venerunt Peregrini imo in Moraviam adq; Bohemiam n̄ du'tu
 culta et p̄specta seraci gleba in Monte dicto Reyp posuerentoria. Czech a-
 mentitate loci illig raptq; petijt in hereditate a Patre q̄dictas terras quas et
 optinuit. Lech; vale dicens in Silesiam et majore Palavia terras p̄tunc
 in illis p̄movit gressum. Janisig enim dicit, quod modo Sarmatae quon-
 tam deserta fuerunt. An̄o Intri itaq; Mo hora quasol ingredi taurum C
 cui sub eē jor Polonia dicit) venit in p̄tes nostras Lechus ama urbem
 Poloniae, olim Regni nostri Metropolim Griesnam a plurib; nidis
 a quilib; repertis dicta con didit. A conditor e Lecho Polono
 Lechit arb appellat; Regnum qm̄ appellatione hu cusq; orientis seroant;

Græci enim Tartari Ruteni Poloniæ Lechitas vulgo Lechami vocati
Hungari Lengier Europa Sarmatia ab antiquo Starooolsio
dicta Vandalia item a Vandalo fluvio in quo mersa sub fo ca
taq Vanda. Hinc ad fluvium Vandalum modo Vistulam ma
nettes incolæ nuncupabantur Vandalii nunc Poloni vocantur Sar
matæ edum Warzewicki a devictis Scythis edum alios Sarmatia
figura Regni poloniæ qd intensi areq faciem prosequitur iuxta
torem desitu Poloniæ.

Origo Poloni Nnis

Vnde nostra Polonia appellata est, variis variis authorum sententiis
licet seq alij ferunt a Poloni Castro olim sito in Tomeravia finibz.
Sarmicki Poloniæ Nni a Pole Urbe deducit ex qua Lechus p̄digisse
ab alijs dicitur, alij a polo Agloniari, alij Sclavoniæ Oppido ex quo
ortos testantur Polonos. Plures p̄babilius Polonos dici volunt Polebi id est de
tomikowie Lechi seu proteris Lechi seu po Lechu; p̄babilissime aut de
teris de Miechovia a pole qd plantam seu venationem sciat poloniæ dicitur
aut etiam quia prima aux et sedes Lechi quæ est Gnezna fuit in terra plana
n̄ mentosa.

Stemmata Poloniæ.

Agla est candida n̄ fusca et n̄ ideo Poloni habent Aglam qd in
nidis inveniunt Lechus Aglas nam juxta Sarmicki si Poloni haberent
p̄ stemmate aglas p̄pter nidos Aglarum infundo replet Gnezna agla hoc n̄ est
alba, sed fusca ut natus fert color Aglarum candida ergo agla est color
gentis Aglarum Romanorum qd temporibus Julij et Augusti Cesar Argentæ
habebat aglas in vexillis tum qd Polonos Stemmata similitur arma appel
lantur, unde inferunt qd Poloniæ n̄ ex nido Gneznenibus levissimam pen
evolantem aglam, sed ex armis Romanorum sicut vexillis candidam
aglam p̄ stemmate usurpavit.

Antiquorum Polonorum Imperium

Longissima latissima polonorum Patria sub Monarchico Principe fuit ab occasu secundum Cæli longitudinem incipiens a gradu 32 Protensa ad Tanayim in longitudine gradus 60 habens qd eorum est ut tanta longitudine regni alicuius Lesco habuit filium Popielum legitimum si posteros ex his Popielum in spem principatus liberalissime educatum successore sibi denegaverat, vivens cæteris ad actis ut parerent Popielo.

Occidentalem et maritimam oram inter albim et habelarn fluvios quæ admodum Bugoz ad Oceanum ex Germania spectantem, inter hos, Boleslas maximo Natu Tomerania obtigit. Casimiro ex Vladislao Casubini Vladislao Rugia ut vult Wapowski Premislao Lausatis, Premislao marchia Brandebunensis Vimmro Vimaria reliqz reliqz oræ teste Lubnenski folli: 306.

Antiquus Inceda manentes ad Tyram vocabant, Tyrangites Tyssipie hæ a Tibisio. Vandali seu Vendi a Vandalis seu Vistula Gothi seu Guthones ad fluvium Guttulw nunc Odra Cimbræ ad Bohosphor nunc ubi Frachovia. Bastarnæ ubi nunc Godgure. Quadus ubi Petricoviat Bury ubi Varca opidus Burgundiones, ubi nunc Lublinus Sarmicki desitu veteni Sarmatid.

Falsa Polonorum Religio.

Seu Dij Deoqz Idololatriæ

Licet Poloni fuerint Idololatræ olim, de animarum in immortalitate senserunt inqz Divaginus ultimo sub originis colebant Iovem, Martem, Plutonem, Venerem, Dianam, Cererem vocabant Iovem, lingua vernacula Iosam a quo velut Deo summo oâ bona temporalia credebant petari sibi Matrem apellebant Ladam Plutonem, Nyam, cuius Delobrum erat Gnetus Venerem Dzi Dziuliam Dianam Deam Sylvæ, Dzivanam et eius Idolum Ornabant

Pertis. Peres Mater et Dea frugum Marsanna dicta insequitur
 veneracione habita. Ludi enim ceteris anni temporibus instructant, ad quos
 pagendo utriusq; sexus hominis ex vellis atq; celornis in urbem iue
 nebant habebat p deo et temperies Galli dicta Pogoda, Poswi
 scu tenus auna venty Zywie id e' deus vite, colebat p Murini
 Lyda. Nra Mater Castoris et Pollucis inter nuptias atq; choreas
 nec non iuicia occinebant Lada, quae cantilina hucusq; durat
 in Russia Lado Lado y Lado moia et iheli ileli p poleli quod
 Deor delubrum erat in suburbio Cracoviensi Idola fracta
 tempore Miecislai Quae adhuc Mathias De Mieciszowa Cra
 coviae circa templu S. Trinitatis vidit ut testat lib. amo
 Idola dicta circa Pentecosten et Festu S. Joannis Bapti
 sta colebant Coloni ritu Solenni Saltus, cantus institue
 endo pecora immolando ignes excitando dictos Sobotta
 in monte Calvo S. Crucis tna adorabant Idola Pogoda, Po
 swist et Lada Kristi lib. 2do. Lithvani vero in novilunio
 mensis octobris collectis ex agris frugibus in unum iuenebant locuf
 dicata vijj furebant fercula integris tribus diebus hilares
 inde est quod mofadres p acta mense spicas inserta
 colligant Dominos cum vanis ludis et m'padijs.

Unde dicit
 Sobotta et
 ignes excitat

Polonorum vera Religio
 Sanctus Andreas. Apostolus noster est, hic enim ex
 Achaia Istro transmissio Europae ingressus Scythia sub
 quo vocabulo universi fore istinet, septemtrio revelato a Chri
 sto veritatis Catholica lumen intulit in has nostras terras Chri
 stianumq; plantavit nomen ex Scythia. Ex Russorum annu
 libus Soderstrinus scribit S. Andream Apostolum ex Graecia per

Flu
 re
 son
 rebu
 Ma
 Sp
 M
 us
 po
 C
 M
 si
 fi
 ab
 Sa
 9
 stab
 Sa
 gn
 in
 et
 ad
 des
 Gre
 dia
 a So
 alia
 sis
 la
 vis

41

Luxuriam Pontum ad ostia Boristhenis fluvij seu Dniepr, et inde adverso
flumine usq; Kieviam, Metropolem Russie Luvyssa atq; ibi homines baptisaf-
se compares signum Crucis hinc vid. defixisse a Kievia vero aiant cum ad
fontes penetrasse Boristhenis, inde in Novogradiam magnam et hinc ad Ma-
re balticum ac Romam usq; pter vectis Gallis et Hispanis navigasse, Scithis,
Moschis Samogitiis, et Prutenis, Evangelium p. dicasse. Centum annoru
spatio anteqm publicum excitaret veri Numinis cultum, Miesko seu
Miesislaus Princeps Poloniæ Slavonum Ducis Rostlaus et Sventopete-
us missis ad Georgium quartum nuncijs et Imperatorem Constantinopoli-
tanum viros doctissimos poposcisse leguntur ad erudiendum in
Christiana fide et virtutibus, populum sanctus Cirilus ad quem
Methodius ab Imperatore ex Urbe Constantinopolitana trans mis-
si sunt, hi duo nostri et apostoli in Polonia Russis atq; Bohemia
fidem plantabant xsti zelosissime. Miesislaus Monarcha Piasti
ab Nepos suada uxoris Dombrowska dicta filia Ducis Bohemice omnes
sacro ~~hastratus~~ est fonte septem relatis uxoribus Gnerne Anno
953 salutis postea hic Miesislaus pontificia Deos deasque sustulit omnes
ratione bonorum omnium
suis edictum edidit die 2da Martij ad vertenda comminenda
Sub mergenda ubiq; idola, Statuendo; in memoria hujus felicitis Stra-
gi conversionis Idolorum Dominica Idtar in iori Polonia pueri
inter lugubre cantus in perlicis suspensa v. tracta in paludib; et
fluvij idola mergebant ad hac etate Stugosrij ut testatur ipse
addilatanda vero atq; augenda fidei initia catholice Miesislaus q; Ec-
clesia erexit atq; dotavit decimis Primum templum erexit catholicum
Gnernd. sub titulo Assumptionis B. Mariæ V. idum Cracovia in clere con-
didit adurgentissimas pces sua coniugis Dombrowska S. Venestai
a Sorore Dombrowska geniti dicatur huobus his Metropolitanis et
aliis subiecta erant Ecclesie a Miesislao fundata Ecclesia Cracoviensi
Sis Cathedralis SS. Petri et Pauli qua propter solitudinem loci transla-
ta et Vladislavicum Posnaniensis Similiter SS. Petri et Pauli Vratislavi-
ensis S. Joannis Baptistæ Plocensis S. Sigismundi Regis et Martyris lamencian

sis S. Joannis Baptista Lublinensis S. Joannis Evangelista Dgrows
uxor predicti Principis Sacellum exiit in monte calvo nunc dicitur
S. Crucis in quo modo observantur particulae S. Crucis Joannes
33lius Pontifex maxime exoratus a Miecislao misit amum lega
tum Cardinalem Egidium Tusculanum Episcopum viter Brodum
amum Gnesnensem Archiepiscopum Italum Nre Prothovinum E
piscopu Cracoviensem Jordanem Posnaniensem Gotfridum Urahis
laviensem Ividem Crusviciensem seu Vladislaviensem Angeloru
Plocensem octavianum Culmensem.

Prima Urbs religionem Christi suscepit in Polonia Stragena -
vetulibz dicta nunc Posnania magt enim Sarnieki imos ad cogni
tionem veri Dei et Idolorum dejectionem pervenisse Posnaniem
scs cum Principe et vicinioribz Samulij Crakowicis Astrogoru
Lbonryndeoru Szamututorum quod domus signum versio
nis sua vitam baptilisalem hacteng & Stenate ferunt. Inde ma
xima eruitur laus Poloniae qd sine ulla effusione sanguinis
S. Martyrum (Contra morem aliarum fere omnium gentium)
et sine p. Scutionibz Christianoru veram Catholicam fidem
Susceperint. Nullus eam ex Polonia Legitur fuisse heresia
cha seu inventor pravore dogmatum et errorum q regione
hanc vel vicinam illis inficerent Hungarid fidem nobis Po
lonis d. Alcidam enim Sororem suam Germanam Miecislaj
Princeps Gisd Pannorum et Hunnorum Duci in uxorem
dedit cuius opera Sacri legos Demonum cultu Gente tota p. cun
te Duce abiecit Damaswicz in vicijs Episcoporum Vladislavi
entium In Poloniam nostram Woytechus venit Boleslai tempo
rioz sive (cut cum postea appellatur Germani) Adalbertus ille
in Boemia Quae cum familia Orthg ostonsio imperatori Ro
manoru sanguine junctus. hic Senaty ex Hungaria postea pro
herando Cracoviam (in cuius Urbis medio foro contigriatus
et non semel ubi ne templum exstat illius Sacratu m)

In mucharuz versus Cracoviam in colle adificatam v. Secrauit.
 Capellam. Anno 1566 ubi ante aliqua annos ab Illustrissimo Szembek,
 Suffraganeo Cracoviensi aptus altaris lapis inventum q. woytecki m.
 ostendit clare et militare hymnum in scriptum lapidi Boga rodu:
 ca quem de cantabant Antiqui Poloni ante phelium et feliciter ho:
 stem Superabant. Post ex Antlatos labores, fidem autem ac dila:
 latam Martyrij consequendi Patre Germano Radzine seu gauden:
 tis in Prussia iuit in qua et oisq. est per fider. Suerat Mucislai
 edictum in signum Amoris erga Religionem Xsti ut Poloni
 nobiles seu eqtes ad Evangelij initium framas evaginaret
 feste Herburto atq. medio tenus evaginabant frame:
 as iuxta Sarnicki v. Evangelij tempore evaginatos integrs
 tenebant gladios Postquam Sagiello Oligendi Filius cum
 Xstiana Religione n. wladislai et coronam susceperat atq.
 nuptia cum Arduizk una eademq. die S. valentino sacra
 celebrabat in litvaniam pfectus est ubi Apostoli et Luange
 listel officio functus ita laboravit in promovenda fide Or:
 thodoxe ut ipse met in templo inter status sit dinbatum
 apostolicum seu credo credo tanto successu ut p. annum Re:
 gio ista assumptione catholica sit repurgata Circa An. 1330
 in eo loco adificavit templum S. Stanislai Samogithie Reli:
 gionem Xsti secuti hi ignem sacrificulorum perpetua nie
 wezarum alebant Vitoldus ne sint cultore ager Xsti silve
 steret Episcoputum Samogithie cum canonicoru collegio ere:
 dit in oppido Miedniki q. fene nulla ad huc p. samogithia
 fuerunt Urbes feste oratowicz. Uotcedimidium. Quorod
 principi magno Iudicij extremij in agno Cquam illi

Bolleslaus Imperator Constantinopolitanus Scripsit. Strabo
wshi) in aureo expressum miserat Ansem ad pietatem secuti
Querebat namq; Dux qd sibi hae imago verbi subterrenea
loca et ignem condemnantur Aeternum boni ad caelestia
addicantur regna & Dux Equam male illis Optime etiam
istis ad Religionem veram ac pietatem aspirare cepit
atque postea Captivatus fuit grecorum Rithu post ma-
trimonium initum cum Germana sorore Basilij im-
peratoris quam discedentem Astoviam secuti Incolae
urbis vastissime atq; dilisissime facti pluri mi

Regnum Polonia cum suis principis ostenditur in lon-
gum a trigesimo suo gradu ad q; quagesimum q; tum oc-
casu estivo versus hibernum amplius qm q; genta qua-
draginta miliaria Germanica 540 continebat vislatu
vò amontibus carpatius vulgo ad Cropa-kowey q; usq; ad mare
balticum ducenta plus minus miliaria tota in univer-
sum Polonia (teste Starowski) extenditur p longum
p nonaginta miliarium a germanica Marchia Brandebur-
gensi usq; ad vislocham fluviam q; Rusiam ac Poloni-
am determinat in latum vò fit quinquaginta miliaria
Polonia dividitur in jorem et nozem Poloniam complecti-
tur Rusiam Prussiam Mazoviam Pomeraniam & ad
Meliozem intelli-gentiam terplinorum in descriptione
hac ponendorum usitata nobis vocabula explico
scu Palatinatq; a Palatinato scu duce nobili-
tatis vulgo wojny Wadza dicitur temtorius scu terra

73

juxta varonem est locus oppida qui a colonis territur hinc a territoris
Poloni Nobiles appellabantur et appellantur ziemianie Districtus seu
Powiat juxta iuris Consultos a distinguendo dicitur quod dictiones
distinctus habebant

MAJOR POLONIA.

Major Polonia vocatur ideo quia Lechus unus Princeps Gnestnam
erexit unam Poloniam Civitatem et Sedem suam Constituit Gal
wathowski. In Satrapias 8 dicitur Palatinatum. Ist Poznanensem
rus et Schovens territoriam ad iungitur Palatinatum. Calsiense,
Lenczyensem Brestensem Vladislaviensem. Et hi duo Palatinatq
Lutavia vocantur) Stradiensem Ravnensem et terram Welunensem
Palatinatus Posnaniensis Senatores numerat 20 Syradia ad Var
san fluvium posita in 4 Territoria Satrapiam suam dividit in
Stradiense Strakowiense Radomiscense et Petricoviense habet
Preter Palatinum Castellanos 4 Stradiensem Rospiensensem Spi
cimiriensem et Conciensem. Huc Palatinatu adiacet terra Vie
lunensis quae magistratus habet et Capellanum, dividiturq in duo
Territoria Vielunense et ostroviense. Ravnensis Palatinatus habet
enim Palatinum et Castellanos tres intot enim territoria dividitur
Ravnense Trocaviense et Gostinense Lenciciensis Palatinatus
Ravensi vicinus in tria Territoria divisus, Lanczyense Ruzni
nense et Ortoviense preter Palatinum Castellanos quator
Brestensis Palatinatus Palatinum habet et tres Castellanos
Brestensem Cruswiciensem Lowaliensem territoria 4 Brestē
se Brestense Cruswiciense kowaliense et Predecense
Innovladislaviensis Palatinatus seu Satrapia tria territoria
Complectitur Bigd sciense Dombrowiense et Innovladislavi
ense preter Palatinum tres castellanos numerat. Innovladi
slaviensem Bigdosciensem Conariensem

MINOR POLONIA.

Minor Polonia hic modo Singulare habet quod in illa
 dilatatur et coronentur Reges tam in longum quam in latum
 quinquaginta fere miliaria habet Germanica et in tres Palatina-
 tus dividitur Cracoviensem Sandomirionsem Lublinensem
 Cracoviensis Palatinatus dicitur quia territoria complectatur
 Lsigzete Proszoviense Lkoviense Bicense Sanderense etiam
 tres Ducatur continet Oswiecinokie Zatorskie Siewierskie et
 comitatum Scepusiensem Vulgo Spiskie Starostwo. Habet preter
 Castellatum et Palatinum alios 4 Senatores Castellanos Vm-
 nicensem Oswiecinensem Janocensem et Bicensem
 Sandomiriensis Palatinatus in octo territoria dividitur Sandomi-
 riense Radomense Stezyense Neo Corcinense Vislicense Cho-
 imense Opocinense^{et} Pilsnense. Habet Senatores quatuor Pala-
 tinum Unum Castellanos Octo Sandomiriensem Vislicensem
 Radomiensem Zawichostensem et Czechowiensem
 Lublinensis Palatinatus cui ad iuncta et terra Lycouien-
 sis Palatinum et Castellatum habet.

LITVANIA

Extenditur a Confinio Lublinensis Palatinatus usque ad termi-
 nos Livonia in Longum per nonaginta miliaria Germanica
 in Latum per 40 et amplius Dividitur in tres Palatinatus
 Vilnensem Trocensem et Breseidensem seu Brestensem
 Ingiello Magnus Dux Litvanie circa Annum 1386 in Rege
 electus Polonie Ducatum hunc Magnum Regno Annexit
 qui tamen suos retinuit magnos Duces usque ad Annum 1500
 quo tempore Alexander Dux Rex creatus Vilnensis Pala-
 tinatus habet Episcopum Palatinum qui urbis Vinnen-
 sis Praefectus est et Capellanus Trocensis Palatinatus

Cui sub est Terra grodensis Palatinam tantum est Capella:
num habet et territorium Volscoviensem ad Serginam habet
Brescianensis Palatinatus seu Brestensis Palatinum habet
et Capellanum ac Pinsense Territorium Amplissimum.

RUSIA

Extenditur in Longum ab Ora Pokutiensi ad confinia
Livoniae per 200 Miliaria in longum in Latum vero a
Polonia Minori et a Lituania ad Vasto Tartarorū Campos
per 120 Miliaria. Dividitur in Rusiam Albam et Rubram
quae propria dicitur Rexolania Tertia autem ultra Thana
im et fontes Boristhenis posita dicitur Russia nigra ab an
tiquis a recentibus vero Moschovia olim Sarmatia Asia
tica vocabatur

RUSIA RUBRA

Ab usu piscorum rubrorum dicta ut Begerlinck ad in venit
iutheatro vitæ humanæ, Nobilissima Prouincia est Lacte et melle
abundans. Habet Senatores Archiepiscopum Leopoliensem
Episcopum Pramyliensem Palatinum Rusid et Castellā:
nos 4 Leopoliensem Pramisliensem Sanocensem Halicien
sem quia in totidem etiam Districtus seu Territoria diuidit
tur Palatinatus Podoliae diuiditur in tria quodam terito
ria Camenecense Irembovulense et Iaticrouiense, Senato
res tres Numerat Palatinum Podoliae Episcopum Came
necensem et Castellatum Camenecensem.

Braclauiensis Palatinatus ultra Podoliam in Confinijs Ta
starorum situs habet Palatinum et Castellatum districtu

duos Vitniensem Zylomiriensem Palatinatus Kiioviensis
quasi per medium Boristhenem secus Kiioviam habet
urbem Urbem olim Ducum suorum Palatino et Castellano gau-
det. Fastovia est residencia Episcopi Kiioviensis hunc
Palatinatum a Jagellone Annexum Litvanid Zigismundy
Augustus Polonid Restituit. et ad Ukrainam potius pertinens
Palatinatus Volynid induos maximos districtus dividit Erme-
necensem et Luceoriensem habet Senatores tres Episco-
pum Luceoriensem Palatinum Volynid et Castellatum
Betzenski Palatinatus dividitur in quator territoria sed
no ampla Betzense, Barscense Grodscense Graboviense
Chetmensis terra ad Palatinatum Russid Pertinens in
duo territoria divisa chetmense Crasnostaviense duos
Senatores habet Episcopum et Castellatum Chetmenses.

RUSIA ALBA

Magno Litvanid ad iacet sub iacetq dicitq albo
ab usu alborum Pilleorum Secundam Beg rline ex eo
etiam quod nivibus campi cooperti diucius quam alibi
darent. Silvestria etiam Animalia passim Alba habent
Dividitur haec Provincia in 6 Maximos Palatinatq
iuxta alios in 8cto addunt enim Novogrodiensem et
Minicensem

Mscislaviensis Palatinus ad Pirum fluvium a meri-
die et ab ortu quasi triangulari forma adiacens in duos
districtus amplissimos dividit Mscislaviensem et Me-
sriensem, Palatinum et Castellatum habet Vitepsci

ensis Palatinatus ad Boristhenis fluvium in duos
 districtus dividit Vitepscensem et Bratislaviensem.
 Plocensis Palatinatus Drwinam fluvium positus. Min-
 scensis Palatinatus Czerniechowiensis de quo Infra
 Smolenscensis Palatinatus Ducatum Severiensem terram Cier-
 Niechowiensem et ducatum Orszanensem in se completit
 Czerniechowiensem Palatinatus Vladislaus 4tus Regno
 annexit. Jam vero Ducatum Severiensem nunc Moschus tenet
 Ukraina tres Palatinatus continet Secundum multos Bra-
 claviensem Kiiowiensem et Czerniechowiensem qui modo Pa-
 latinatus (propter kiiowiam) Solitudinem spirant et
 grandem ruinam operantur

MASOVIA

In medietate quasi Polonid sita in quatuor Sarrapias distin-
 cta est Plocensi Nimirum Palatinatu Masovid terra Do-
 brinensi vicinus huic huic Provincia est Palatinatus Po-
 dlachicus, ipsa masovia Amplissima est Provincia olim
 Ducatq in decem Territoria divisa; Cirsense Warszawien-
 sive Visnense Visogrodiense Czechanowien-
 se Lomzense Ro-
 zanense Livense Mirensense

Plocensis Palatinatus in quatuor Territoria dividitur habet Se-
 natores scilicet Episcopum Palatinum et Capellanum Plocen-
 sem deinde Radeciensem et Scopusiensem Castellanos.
 Masovia Palatinatus habet Pallatinum et Castellanos 9
 Corscensem Visnensem Warsaviensem Visogrodiensem
 Lacrociensem Czechanoviensem Livensem.

Dobrinensis terra in tria Territoria dividit Dobrinense
 Ripensense et Stonen-
 se Podlachid Palatinatus in tres

quasi districtus dividitur. Trochowiensem Mielmecen-
sum et Belzensem.

PRUSIA

Prusia est duplex Regalis et Ducalis sic dicta quod
una Ducem Marchionem.

Pro Domino agnoscat 2da Regalis prusia directe Regno
Polonia in Corporata in longitudinem 60 circiter in la-
titudinem 50 Miliaribus extensa teste Starowolski
Regalis Prusia Metropolis est Maria burgum hinc
in tres Palatinatus divisa est Culmensem Margebur-
gensem et Provinciam Varminensem Michatovien-
sem ^{altera} territorium et in Satrapia Culmensis In Varmia
primaria Urbs Hesberga de inde Brunsberg Numerat
Prussia Pallatinos duos Culmensem et Margeburgensem
Gedenensis Urbs peculiare leges habet et Statuta herari-
um pecuniare et tesaurarium suum.

POMERANIA

Pomerania iisdem cum Prusia gaudent Gedenam metro-
poli est quae sub est Episcopo Vladislaviensi seu Cuiavici
qui se etiam Episcopum pomeraniae scribit

LIUONIA

Seu Lefrandia Regio Amplissima extendit in latitudine
per 90 Miliaria germanica in longitudinem 50 dividit in
8to territoria ab alijs possidentur Sveco danibus Senatoris
et habebat Riga totius Provinciae Metropolis es quam
Flavius drwina alluit

URBS Praecipua Poloniae VARSOVIA

76

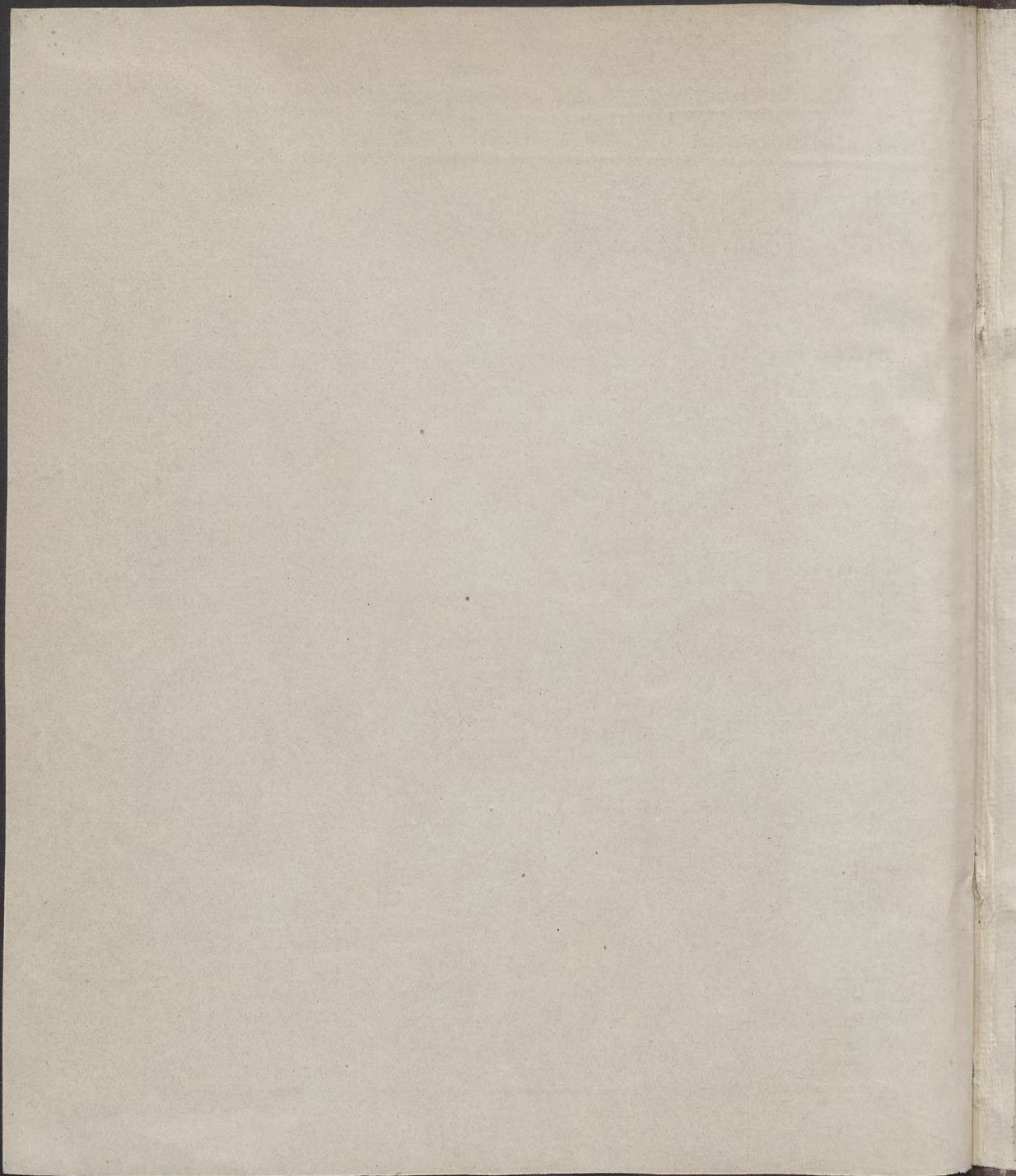
Metropolis mazouia est in ipsius Regni Sarmatici centro
sita quae post extinctos Duces Mazouiorum in domicilium
Regibus Poloniae cessit observatione dignissimum est quod
Varsavia Residentia Regis Poloniae juxta leges sit cen-
ti multarum residentiarum scilicet Romanae Quovisiensis
Londicensis Moschoviae et Constantinopolitanae ita scribit Chwat
Kowski inter singularia Poloniae locus comitiorum erat olim
Lublinae Petricoviae et aliae plurimae civitates cum aibi longius
distaret Varsavia in medietate Regni sita generalibus commisi-
is celebrandis destinata est Anno 1534 Reges eliguntur Polo-
niae inter Varsaviam et Verali pagum pagum in ampla pa-
tentia campo qui locus vocatur aliter Campus Electionis Inter
singularissima loca ponitur h. ex eo quod Reges in eo loco
ubi eliguntur non moriuntur computando enim a Saetellone usque
ad Joannem tertium nullus nisi Sigismundus tertius h. mundo
validixit cum Regem dixit scilicet Varsaviae in sub
Urbe prope portam Matmoreus Colossus extat a Vladislao
4to in Sigismundi tertij honorem erectus In Cracoviensi sub
Urbe sacellum est jussu Regi extractum quod victoriae
de Moschis tropheum et monumentum continet Sepulchrum
Joannis Demetrii Magni Ducis Moschoviae qui una cum
fratribus duobus Gostinia in carcere vitam finivit Sed
coram post Sata ipsi Vladislai 4ti permissum in
Moschoviam evecta sunt Arx regia conditorem habet Si-
gismundum tertium ut docent historiae ab Italo celeberrimo
pictora tolla bella exacte expressa extra Palacia ex-
tra urbem pulcherima elegantissima ab Italis et Gallis iux-
ta moderni Saeculi genium elaborata cernunt ad Varsavi-
fluvium stratus fuit ligni Lassus longo et
a Rege Sigismundo Augusto extruit aut ab ejusdem an-
na equis jugum graevae impetus nimius Anno 1613

deiecit Anno 1564 post Comicia Regni finita incendiū
subitum urbis magnam partem deleuit Anno 1653 3 Sep-
tembris Varavia Regi Suecia cessit sequenti anno Poloni
urbem receperunt Rex Suecia ad Varaviam et elector
brandenburgensis Exercitum Regni dissipaverat.

LEOPOLIS
a Germanis lembertur nominatq; Virgo vocatur hęc Civi-
tas quia multum intra Muros hostem huc usq; intromise-
rat Inter Montes et Colles sita est est Archiepiscopi
Leopoliensis Arx in sublimi posita Monte ad aiquod Militaris
Celo sereno conspicuat si Stus Maximus habet
urbem ad stemam suam ad misit Leonius Montis et stel-
las ad Maiorem splendorem incolarum addit Laudando
Zelum quod Valachia Vastata podotrix ad Maistra-
tum non admiserit Bogdanus Dux Palatinus Valachia
Vastata Podolia et Pokutia Leopolim circumdederat dispo-
sitis tormentis Sed cum magnam in exercitu cladem adversisq;
multo q; Oculos vidisset die tertia Capraretro Novit accep-
tis ingentibus Spoliis ex sub urbis Leopoliensis
teste salio 1744 Et Dux horacorum chmulnicki e Re-
gione porte Haliciensis Anno 1648 oppugnavit eandem
quidam ex albo equo in militari Signo Notior Muros
tamentario petitus et sine detrimento amisit Arx Super-
rior in manus horacorum.

urbem ipsa Strenue descendit peditum preter Civium
confluentium hermas congregata ex publicis ac
privaterum pecunijs centum milia imperialium preter
varias merces (soma de Numero) pecuniarum secutus.





Chrześcijańską wiarę i katolicką przyjęta
w Roku 965. B. - - - - -

Litwa w Roku 1386. - - - - -

Przywata w bitydach Litwa pro Popoladach
Lat 422

334
1720

